

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

«Буковина» выходитъ
№ 13. (16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.

» пѣть року 1 » 50 »

» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(улиця Липіла ч. 29), куда
все дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Вельми Честні Земляки!

Довелось менѣ дождати великои неспо-
дѣванки въ житю, великои чести за мои скро-
мніи и невеликіи труды на поли нашої лите-
ратуры. Я не въ силѣ высказати мои радо-
сти, яка мене обняла, и моего щастя, якого я
доживѣ оглядаючи дня 6 липня такъ свѣт-
лый обходъ моего свята моими Дорогими Зе-
мляками. Сей день е найсвѣтлѣйшимъ днемъ
моего житя и остане на все дорогою менѣ на-
мяткою. Тожъ пріймѣмъ Дорогіи мои Зе-
мляки за се мой найнижшій поклѣнъ тай щиро-
сердечну подяку!

Найпаче дякую Хвальному товариству
«Руска Бесѣда» за велику честь и звеличанье
мене и моихъ скромныхъ трудовъ тымъ, що
именовала мене Своимъ почетнымъ членомъ,
отслонила мой образъ въ Своихъ комнатахъ
и устроила въ мою честь такъ свѣтлый и
незабутный вечеръ.

Зъ глубины моего сердца дякую такожъ
всѣмъ Хвальнымъ Товариствамъ, Читальнямъ
сельскимъ зъ Галичины и Буковины, Редак-
ціямъ русскихъ и польскихъ газетъ, Честной
депутации селянъ зъ Кѣймани и Рарапча, мо-
имъ Дорогимъ пріятелямъ и знакомымъ зъ
Буковины, Галичины и Украины, за ихъ сер-
дечный поздравления и ихъ память на мене,
якъ такожъ и всѣмъ Панамъ Добродѣямъ,
що при бенкетѣ своими щирыми промовами
мене звеличили.

Не маю я словъ, мои Вельми Честні Зе-
мляки, щобымъ Вамъ такъ подяковавъ, якъ
Вы мене пошанували, но коли моя праця на
що придала ся, то пріймѣтъ увѣренье, що я
и дальше буду трудити ся на рѣднѣй нивѣ,
и що я готовъ все мое принести на ѡвтаръ
матери Руси, на ѡвтаръ люцкости.

Чернівцѣ, дня 12. липня 1886.

Осипъ Федьковичъ.

Духовна семинарія въ Чернівцяхъ.

Коли праздновано юбилей сторѣчницѣ
буковинской гр. вост. архидієцезіѣ основаной
цѣсаремъ Іосифомъ II., высказала депутація
пѣдъ проводомъ черновецкого митрополита
Сильвестра Андрієвича именемъ буквинской
архидієцезіѣ Его Величеству Цѣсарю чувства
вдячности за сию институцію, указуючи на ея
значенье для добра краю.

Що цѣлею основанія сего митрополіѣ бу-
ло ширенье просвѣты, о томъ нема сомнѣнія.
Чи ся цѣль однакъ есть на оцѣ теперѣшно-
го духовного представителя дієцезіѣ, можемъ
смѣло сомнѣвати ся, бо починки, котрі пере-
живаемъ, свѣдчатъ, що румунизация краю на-
шого есть головною идеею всѣхъ дѣйствій
митрополита, зъ котрыхъ можна заключати,
що ѡнъ для румунизаціѣ готовъ посвятити вы-
соку цѣль основанія митрополіѣ.

Зъ многихъ випадковъ, котрі дѣють ся
може лишь для того, що о нихъ мало хто
знае, розкажемъ ту лишь декотрі, щобы ихъ
оцѣнивъ край и постаравъ ся о усуненьє не-
выносимого неладу.

Духъ и стремление, котре надае тепе-
рѣшній митрополитъ духовенству, показуе
ся въ самомъ розсаднику духовенства т. е.
въ черновецкѣй гр. ор. духовнѣй семинаріи,
де теперѣшна духовна власть выховуе такихъ
священникѣвъ для буквинского народа, які
мають дѣйствовать по мысли митрополита.
Пятьдесятъ есть питомцѣвъ въ духовнѣй се-
минаріи, а зъ тыхъ лишь четверта часть пи-
томцѣвъ руской народности, мимо того, що
бѣльша половина православныхъ Буковины
есть руска. Такъ мале число русскихъ пи-
томцѣвъ осягнула румунизация, уживаючи вся-
кихъ средствъ и придавлиючи всякій проявъ
рускости а тымъ самымъ давлечи охоту для
дѣлания въ користь духового развитія руского

народа, котрому питомець семинарії колись має бути душпастиремъ. А румунизує ся питомцѣвъ ось такъ:

Ректоромъ семинарії митрополитъ поставивъ Дра Іеронима Топалу, котрый, — шкода, що походить зъ руского роду, — зъ якихъ побудокъ певно не можна сказати — благородныхъ — есть услужнымъ средствомъ митрополита и его румунизаторскихъ намѣреній, щобы хоть тымъ прислужити ся своему начальнику на своимъ трудномъ становиску ректора, до котрого не має ѳтповѣднои оглядности, розсудку, доброти серця и въ загалѣ здатности. Вмѣсто тыхъ свойствъ есть у Топалы пострахъ и самоволя, котрыхъ жертвою суть питомцѣ. Нѣякі жалобы питомцѣвъ на Топалу не помагають. Видно, що митрополитъ и консисторія потребують лишь доброго средства для румунизаціѣ, а боятъ ся мати якого образованого и поважаного мужа на становиску ректора, щобы такіи мужъ не опиравъ ся ихъ плянамъ.

Коли разъ питомцѣ на ректора за его зле поступованье подали жалобу до митрополита, тойже митрополитъ не допустивъ ихъ до св. причастія, доки не ѳтобрали своєї жалобы. Питомцѣвъ цѣлкомъ не увзгляднено, а ректоръ, понеже на се поступованье его настоятель мовчить, мовъ бы се одобрявъ поступає теперъ деспотично, и подпірає зятату скрайне-румуньску партію питомцѣвъ, котра разомъ есть его подпорою противъ неустанныхъ жалобъ бѳльшого числа питомцѣвъ и разомъ съ тою скрайне-румуньскою партією не щадить нападѳвъ на рускихъ и немногихъ умѣркованыхъ румуньскихъ питомцѣвъ. Шиканы, высмѣвання, клевета и киданье пѳдозрѣнія а на конецъ вже и чинна зневага не перебирають средствъ. О томъ найсвѣдчатъ слѣдуючій випадки:

Одного питомця-русина румуньскій товаришѣ побили и выгнали зъ семинарскаго помешканя и такъ его переслѣдовали, що ѳнъ два дни и ночи не смѣвъ вернути ся до институту. Другого питомця-русина середъ зимной ночи выкинули румуны разомъ зъ лѳжкомъ и всѣми его рѣчами на коридоръ института, де мусѣвъ спати, а на другій день ажъ тогды его назадъ пустили до хаты, коли прирѣкъ имъ, що во всѣмъ буде повинувати ся воли партіѣ румуньскої. Стало ся то въ червню 1885, коли ходило румунамъ о то, щобы принудити рускихъ теологѳвъ до выступленя зъ академичнаго комитета завязавшаго ся въ цѣли празднованя десятилѣтнаго юбилея основаня черновецкаго всеучилища. Бо тогды одиѣсенъки румуньскій академики

не приступили до того комитета, коли выдѣли, що не удасть ся той юбилей обходити лишь пѳдъ румуньскою фирмою, и всеучилищу черновецкому надати знамя румуньске. Рускій питомцѣ мусѣли выступити изъ того юбилейнаго комитета, щобы не наражати своего здоровья и жита, на опасности, дѳзнавши вже згнуцаня ѳтъ румунѳвъ, противъ котрыхъ рускій питомцѣ не мають аніѣ обороны аніѣ права у своєї духовной власти. Бо на жалобы питомцѣвъ выкручовавъ ся ректоръ Топала розличными вымовками: «Я не могу въ тѣ sprawy вдавати ся,» каже ректоръ, або: «питомцѣ повинні такі sprawy самі меже собою залагодити,» або: «я не могу тому зарадити, треба заждати, а умы успокоять ся.» Не досытъ тому, що ректоръ якъ бы на глумъ русинамъ безкарно ѳставляє такі оскорбленя, противъ котрыхъ повиненъ зъ всею строгостію выступити, но той самъ ректоръ постаравъ ся о то, щобы рускій питомцѣ не подали жалобы до консистора або до митрополита.

Ректору Топалѣ, — здає ся, — справляють пріятнѳсть такі скандаличні поступки румуньскихъ питомцѣвъ, бо не можно гадати, щобы ректоръ, Дрѣ богословія, такимъ скандаламъ рѳвнодушно придивлявъ ся, коли вже и въ домѣ Божѳмъ, въ св. катедральной церквѣ вольно румуньскимъ питомцямъ выправити скандалъ. Було то одной недѣлѣ, коли правила ѳи св. литургія, а спѣвомъ хоральнымъ управлявъ питомецъ-русинъ. Понеже половину хора и найлѣпшу силу спѣвацку творять русины, а бѳльша часть вѣрныхъ есть также руска, прото управитель хора обьявивъ скромне желанье, щобы хоръ не лишь все по румуньски, но такожъ децо спѣвавъ по руски. То скромне желанье такъ обурило товаришѳвъ румунѳвъ, що управителя хора зганѣбили и выкинули зъ хора. И за то оскорбленье и згнуцанье, котрого на улиці не стерпѣла бы полиція, русины не нашли права у своего ректора.

Ректоръ приневоляє рускихъ питомцѣвъ, щобы приступали до теологичнаго общества „Academia ortodoxa“, де однакъ русинамъ не вольно аніѣ заговорити по руски аніѣ рускои газеты читати, хотяй бы лишь теологичной або церковной, бо за то фанатичніи румуны пѳдъ покровомъ своего протектора ректора не щадятъ найгрубшихъ поруганъ, напастей, клеветчуть соціализмомъ и нигилизмомъ и всякимъ способомъ надъ рускими питомцями згнуцають ся, не зважаючи на то, що статутъ запевняє рѳвноправнѳсть обоимъ языкамъ, рускому и румуньскому. Руску газету сей часъ нищать румуны, скоро тамъ появить ся, а если

русинъ має свою власну газету, то ему конфіскують підъ розличними видуманими позовами.

За то множество политичнихъ румунських газетъ, навѣтъ такихъ, що підъ розличними назвами впроваджують ся сюда зъ Румуніи, читають ся підъ окомъ ректора Топалы, а хто-жъ то знає, чи такі газети вольно читати въ Австріи и чи немають они такихъ тенденцій дакорумунськихъ, за котрі розв'язано бувше общество „Arborosa.“

Ректоръ Топала своїмъ примѣромъ додає питомцямъ смѣлости до напасти на русинівъ, котрихъ самъ передъ питомцями зневажає називаючи ихъ соціалістами и нигілістами а не маючи до того нѣякого доводу и нѣякої підстави. Підъ позоромъ соціалізма перешукує рѣчи питомцівъ рускихъ, конфіскує рускі книжки називаючи ихъ нигілістичними, хотъ ихъ читати не умѣ. Словомъ, поступає съ сими питомцями деспотично, обезславляє ихъ яко людей небезпечнихъ для державы.

Такимъ своїмъ поступованьемъ ректоръ навѣтъ у церквѣ пророкувавъ одинъ скандалъ, напастуючи питомця-екстерниста, котрий яко екстернистъ не підлягає власти ректора. Питомецъ той, прийшовши зъ однимъ зошитомъ книжки „Illustrierte Volksblätter“, державъ той зошитъ въ руцѣ підъ часъ вечернѣ. Се послужило достаточнымъ позоромъ ректору, щоби напасти на питомця, ухватити за ту книжку и о ню бороти ся въ церквѣ съ питомцемъ, котрий не хотѣвъ книжки выдати ректору не маючому надъ нимъ власти. Ректоръ выгнавъ русинівъ-питомцівъ зъ церкви, прозиваючи ихъ голосно соціалістами и нигілістами передъ всѣми питомцями. Не досить того. Ректоръ замкнувъ того питомця-екстерниста на двѣ годинѣ въ семинаріи, хотая пересвѣдчивъ ся, що книжка, котру питомецъ лишъ підъ насиліємъ выдавъ ректору, була зовсѣмъ морального содержания и закономъ анѣ свѣтскимъ анѣ церковнымъ не заборонена. Однак ректоръ умѣ умасковати недостатокъ такту и интелігентного поступованя, прото и сей скандалъ замаскувавъ слѣдствомъ, котре перевѣвъ противъ рускихъ питомцівъ, щоби на нихъ кинути тѣнь соціалізму и сконфісковати имъ рускі книжки.

Такі історіи дѣють ся въ Австріи за еры примирительной. Чи питомці рускі найдуть коли права у своихъ властей, сомнѣваемъ ся. За то публичность осудити сія выпадки справедливо.

Рада державна.

Палата послівъ въ вѣденській радѣ державной приняла въ третомъ читаню тарифу мытову и залагодивши ще кілька поменшихъ справъ зостала рада державна закрыта ажъ до осени, коли то въ половинѣ мѣсяця вересня (септемврія) скликана бути має, но лишъ на шість недѣль, щоби тогды займити ся виключно справами угодowymi. Съ концемъ падолиста (листопада або ноемврія) мають такожъ скликані бути до Будапешту сіблнї делегациѣ, а по ихъ закрытї мають зобрати ся на нарады соймы краєвї.

ДОПИСИ.

(Изъ Садагуры.) Въ день св. Константина и Елены отбуло ся у насъ надзвычайне торжество. Стрѣлянне изъ моздирівъ и велике число народа зобравшого ся въ церкви отдавали честь тутешному администратору о. Константину Микитовичу, котрый черезъ свою хотъ коротку, бо заледво трохлѣтню дѣяльність много доброго своимъ прихожанамъ зробивъ.

По сконченю св. литургїи выступивъ на прозбу мѣщанъ п. учитель Д. Пигулякъ и поздоровивъ и поблагодаривъ о. духовного въ имя цѣлон громады. На законченє предмовы заспѣвавъ хоръ состоячїй изъ мѣщанъ и молодежи школьной грѣмке «многоя лѣта.» О. Микитовичъ подяковавъ краснорѣчивыми словами за сказану ему честь, поважанє и вдячність своихъ прихожанъ, увѣряючи, що и на далѣ не перестане свое стадо и свѣй народъ вѣрно и щиро любити и научати, въ радости его съ нимъ радовати ся а въ смутку его потѣшати; бо народне благо лежить ему на сердцю. — Мы прихожане Садагурскї желаємо собѣ искренно, щоби о. К. Микитовичъ еще многї лѣта межи нами проживъ и далѣ насъ такъ провадивъ, якъ до теперъ. Смутно тѣлько, що помянутый о. духовный еще не есть приходникомъ, а понеже у насъ сесїѣ для священника нема, то тяжко выжити съ 500. зѣл. платнѣ; бо (парохомъ), приходъ малый и инныхъ доходѣвъ дуже мало.

Просячи о помѣщенє сихъ строчокъ, складаємо за сѣю намъ удѣлену ласку руске «Спаси Бѣгъ!» —

Садагурска громада православна.

(Зъ Вижилицъ. — Жидова; Читальня въ Вижилицѣ.) — Передъ великодними святами пѣйшовъ я до Вижилицъ на торгъ за овцями. Се мѣстечко розположене надъ самымъ берегомъ быстрого Черемша. Оно досытъ красеньке, але жидами переповнено, котрі якъ самі брідко виглядають, такъ и мѣстечко занехарили. Але не досытъ на томъ, но они еще щось гѣршого собѣ позволяютъ. И такъ хочу вамъ, любезный читателѣ, одинъ принадокъ описати, котрый я власными очима на 20. л. Апрѣля с. р. видѣвъ.

Одинъ гуцулъ куповавъ щось у одного жиды на рынку. Близко сидѣла жидѣвка съ своимъ крамомъ, котра зъ причини, що Гуцулъ у неѣ не куповавъ, розгостила ся, трутила Гуцула и зачала его такими сло-

вами ганьбити, що встыдъ було таке слухати. Не спости́гъ Гуцуль запытати, чого она ѓть него хоче, якъ въ мигъ ока жи́дова зъ усѣхъ боко́въ позлѣтала ся и такъ го на часокъ обби́ла, що Гуцуль бѣдний ле́да вставѣ. Зъ жалю не мо́гъ до мене проговорити. —

На тоє надѣйшовъ одинъ значно, що честный мѣщани́нъ, а я его пытаю ся: „Що то такого, що тутъ такъ жи́ды надъ бѣднымъ чоловѣкомъ збиткують ся а полѣщи́и нигде не видко?“

Онъ стисъ лишь плечима и каже: „Та то дуже часто у насъ ся такъ робить, бо полиціянъ жи́дъ, а въ радѣ громадско́й самі жи́ды, або ихъ поді́лечники. Якъ по́йде бѣдний скажити ся, то го еще до арешту кажуть замкнути.“ Мы розговорили ся, а я пытаю ся: «Чи є у васъ читалня?» А онъ менѣ на тоє зачавъ росповѣдати: «Правда, що дуже легко запровадити у насъ читалню, бо навѣтъ самъ п. баронъ подаровавъ вже намъ 5 золотыхъ на ту цѣль, за́що му най Господь всемогущій всякимъ добромъ вынадгородить. Але мы не маемо такого доброго чоловѣ́ка, щоби ся тымъ займи́въ. —

Въ сусѣднѣмъ селѣ, Черногузахъ, уже запровадили читалню, хоть мали багато противнико́въ. Но честный други читали́и не страхують ся, за що имъ най буде слава и най имъ Богъ помо́же якъ найскорше отворити читалню.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Россія. Межи Россією и Болгарією настала вражда, Россія намѣри́ла ко́лькохъ своихъ дипломато́въ на иншій мѣстці попереносити. Царъ має подча́сть о́бщныхъ маневро́въ на Литвѣ и въ Галиччинѣ съ цѣсаремъ австрійскимъ зѣхати ся. — Праса російська до́бачує всю́да и въ всѣхъ лишь ворого́въ Россіѣ и небезпеченство войны, безустанно нападає на Болгарію и ширить сензацийный (обура́ючий) вѣсти о недалеко́й войнѣ. «Новости» не перестають доказувати, що Туреччина зброи́тъ ся въ Европѣ и Азій противъ Россіи, и що таке поступова́нне Туреччины зму́шує и Россію, щоби она готовила ся до войны, або щоби въ найкоротшѣмъ часѣ завѣзвала Туреччину до розбро́ення. — Министиръ правосудія выдавъ розпорядже́нне, щоби всѣхъ письмо-водителѣ́въ-жи́до́въ и тыхъ жи́до́въ, що мають яке занятє при судіяхъ слѣдчихъ, усунути якъ найскорше зъ дотеперѣшной ихъ посады найда́льше до дво́ухъ мѣсяцѣвъ и щоби на будуче такихъ поса́дъ жи́дамъ не давати. На Балканскій по́восторовъ и австро-угорску державу нынѣ Россія звернула цѣ́лу свою ува́гу, и она слѣди́тъ шильно за всякимъ рухо́мъ на сихъ дво́ухъ точкахъ. Приѣзды́ Князя Черногѣ́рського до Вѣ́дния за́непокоѣ́въ бувъ зъ разу дуже всѣ́ круги политичный въ Петербурзѣ, бо Россія поучена Сербією, а ще лѣ́шше Болгарією має зѣвсѣ́мъ право побоювати ся, чи и сей найвѣ́рнійший союзникъ не спроне́вѣритъ ся їй и не

по́йде дорогою, котрой бы она со́бѣ найменше желала. Такожъ звертають на себе ува́гу военный пригото́вленя Черногѣ́ры. Князь ма́въ неда́вно до сербѣ́ского политика Беляновича сказа́ти: Черногѣ́ра не буде и́кого просити о милости́ну, лишь зажа́дає того, чого може добу́ти властными силами. Зъ сихъ сло́въ Князя по́знати, що стремле́ня Черногѣ́ры суть певный и ясный, бо безъ узыска́ня дальшого розши́рення територіа́льного она не може держати ся.

Нѣмеччина. Цѣ́сарь нѣме́цкій, котрый выѣ́хавъ на купелѣ́ до Емсе́, зъ ѓттамъ має приѣ́хати до Инсбру́ка, де имовѣ́рно повитає его нашъ Цѣ́сарь австрійскій. — Еписко́пъ Диндеръ выдавъ до своихъ діе́цезанъ архи-пастырське по́сланье въ язы́цѣ нѣме́цкомъ, котре 21. лѣт. червня въ Познані́и ѓчитано и ма́въ въ тойже день проповѣ́дь въ язы́цѣ нѣме́цкомъ, що всѣхъ Поляко́въ дуже не мило вразило, и польска праса съ неутае́мымъ гнѣ́вомъ по́дносить. — Въ Монахію́мъ зѣбра́ла ся дня 21. лѣт. червня пала́та панѣ́въ зновъ на раду въ справѣ́ установе́ння регенти́и, а референтъ комисі́и выбра́нои ще 15. м. м. дръ Наймаеръ ѓчитавъ насампередъ сира́возда́нне лѣ́карской комисіи о станѣ́ здоровья коро́ля Лю́двика, а ѓттакъ цѣ́лый рядъ тыхъ докумен́то́въ, котры́ служили за по́дставу конечи́ности лѣ́карскихъ огляда́нь. Въ акта́хъ сихъ знахо́дять ся за́присяжені́и зѣ́знання коро́левскихъ секретарѣ́въ и слугъ и багато инныхъ о́сѣбъ. Зъ зѣ́знанъ сихъ вы́казує ся, що коро́ль ставъ ся бу́въ въ послѣ́днихъ часа́хъ майже непристу́пный. Слуги му́сѣли коло него ходити одинъ на пальця́хъ, другій згорбле́нный, третій му́сѣвъ по́дскакувати и т. д. За найменшій провини́и назнача́увъ коро́ль стра́шний кары, засуджува́въ и. пр. на сме́рть або на тяжку вязы́ницю. Приказы́ тѣ́ одна́ко не вы́конувались, и имовлюва́но лишь въ коро́ля, що стало ся по́сля его во́ль. Въ вязы́ницю и. пр. була выставле́на ля́лька за кратами вели́кості́ чоловѣ́ка, щоби коро́ль дума́въ, що то слуга, котрого засуди́въ. Одинъ слуга му́сѣвъ цѣ́лый ро́къ явля́ти ся передъ коро́лемъ въ чорно́й маскѣ́, а другому зновъ каза́въ коро́ль при́бити чорну печатку́ зъ воску́ на чоло́ и тѣ́шнѣ́въ ся зъ того, що у слуги мозо́къ запечатаный. По ско́нченѣ́й деба́тѣ́ приня́ла пала́та ѓдногосе́сно внесе́нне комисіи. Президе́нтъ пала́ты запо́вѣ́въ на по́слѣ́докъ змѣ́ну консти́туці́и.

Нѣмеччина. Сосі́ально-демократичный пос. Зингеръ зъ Берли́на, котрый по́дчасъ послѣ́днои сесіи парламентарно́и дуже рѣ́шучо выступи́въ противъ поступова́ння полиці́и, а головно́ противъ т. зв. аге́нто́въ вызы́ваючихъ, котрыхъ полиція́ вы́сылає́ умысле́но ме́жи робо́тниківъ, щоби они́ намовля́ли ихъ до анархизму, а ѓттакъ на по́дставѣ́ доно́сенъ тыхъ самы́хъ аге́нто́въ арештує́ робо́тниківъ и робить имъ проце́сы, прогна́но зъ Берли́на на по́дставѣ́ зако́на о соціа́листа́хъ зара́зъ по закры́ттю парламе́нту, поми́мо того́ що Зингеръ о́то́мъ ясний доводи́ да́въ. Прогна́ный, хоть бу́въ соціа́ль-демократъ, то все та́ко́й вся́ке ли́хо и вся́ке недово́ленне ме́жи робо́тниками стара́въ ся заго́дити въ за-

конної дорозі; він яко багатий купець спомагав часто матеріально робітників в Берлін, через що мав у них великий вплив і значення.

Франція. Дня 23. червня ст. ч. оголошено закон о прогнанні претендентів і вже в 24 години мусіли гр. Парижа і князь Жером і Виктор Наполеон виїхати з Франції. Їїзз претендентів відбув ся безь заковоченя, хоть не обійшло ся безь сварів і криків, як: Най жіє ренубліка! Най жіє цїсарство! Най жіє Наполеон! Проч зь Наполеоном! і безь свистів. Гр. Парижа виїхав до Лондону, кн. Виктор Наполеон до Брукселя а кн. Жером до Женеви.

Італія. В північній Італії вибухли небезпечні розрухи і змова селян, в теперішню пору наймаючих ся найбільше на роботу. В Милан увязнено проводирів, котрі мали підмовляти людей до революції і збуреня та знищення дотеперішнього ладу і порядку. Партія робітника була дуже сильно організована і складала ся з 159 товариств. (От Редакції: За таке лихе діло Італіанів запевне ніхто сь здоровим розумом не похвалить, понеже они нічого розумного та мудрого не зробили, лиш собі зашкодили).

Болгарія. От зібранія болгарского в Софії почали знов вїсти ходити, що Болгарія хоче оголосити ся королевством, а в Константинополі побоюють ся якихсь нових клопотів. В Болгарії велике невдоволення через угоду сь Туреччиною, а особливо чим разь більша опозиція проявляє ся против першого артикулу угоди, котрий в силу берлінської угоди именує кн. Александра ген.-губернатором Вхідної Румелії. Порту дуже вразило то, що князь в своїй бесіді не говорив о «Болгарії» і «Вхідній Румелії», а просто лиш о «болгарськом народі по обох сторонах Балкану»; що унію назвав фактом доконаним і що румелійскі послы так само як і болгарскі присягали на конституцію болгарску. — Порта выслала до болгарского правительства ноту, в котрій высказує своє невдоволення зь престольної бесіди князя, на що князь зараз мав отповідь дати і обіцяти, що буде реснектувати турецько-болгарску угоду. Опозиція болгарска в Румелії находить ся не в конце пріятнім положенію. Успособлене селян в Румелії против опозиції має бути дуже вороже.

Англія. Сесія парламенту вже закрыта, чи властиво королева розвязала его і высказала се в престольній бесіді, мотивуючи то поступованье тым, що хоче довїдатись, як дивить ся ціла Англія на заснованье законодавчого тіла в Ирландії для справ чисто ірландських; далї высказала, що відносини Англії до других держав як найдружїйші, і що має надїю, що новий парламент нові справи держави чей так поведе, що вдоволить народ і забезпечить державі єдність і силу.

БУКОВИНСЬКИЙ ТОВАРИСТВА РУСЬКІЙ.

† Василь Руснак член тугейшон читальні котрий на кождом кроці старав ся нашу кривду заступити, упокоив ся 11. с. м. Покойний був також членом «Руской Рады» в Чернівцях. Похорон відбув ся дуже славно, на котрий і зь Лужан, Бергомету, Завалю, Чудина і Мамаєвців много его прїятелів зїїхало ся було. Земля най ему буде пером і вїчна ему память! От читальні в Дубівцях. Николай Руснак, предсідатель. Гаврило Шлемко Секретарь.

На «Народный Дім» в Чернівцях, зложили: Гнїздович, пївець зь Окна 50 кр. В. Михальскій авскултант зь Вижиці зібрав в одном руском домі 4 зол. Собиравелю і дателям щиро-руске спаси Бог!

Тых п. панів, котрі переняли списы до зібраня датків на «Народный Дім» в Чернівцях а до нынє еще их не звернули, просить управляючий видїть товариства еще разь о присланье тых-же. а то найдалї до кінця сего року.

Отозва. Зь взгляду на велику важність народнои словесности для розслїдження житя-бытї народа, его гадок, стремлїнь, бажань і понятій, его поглядів на свїт і на все его окружаюче, его степені культури а на конец і его бесїды, яко найголовїйшої признаки народности, постановило літературне товариство «Руска Бесїда» в Чернівцях, заняті ся збираньем етнографичного матеріалу на Буковині і призначила в тій цілі три премїї по 15, 10 і 5 зол. і необмежене число нагородь состоящих зь рїзних книжок — за зібранье буковинських руских казок, байок, пїсень, поговірок, приповідок, загадок, примовок, обычаїв, вїрних образцїв зь житя народа. Поручаючи сю нашу ухвалу всїм П. Т. Родимцям а особливо п. учителям народным, стыкаючим ся щоденно зь народом, просимо поступати при збирані сїх дороговїсних перел народного творчества як найсовїстїйше, записуючи их вїрно слово в слово, буква в букву, бо толькo в таком виді мають они вартість в науці. В тій цілі поручаєм правопис чисто фонетичну, котра одна в силі віддати вїрно кождий звук. Після нашої гадки найлучше отповідалиб слїдуючі правописні правила: 1. де чути лат. і писати і (не уживати для означеня сего звука ѿ, ѣ, ѣ, ѣ) отже вівця, добрі, мід, міра. 2. де чути польске у — писати и. (а не ба і ба ы); отже: добрий, тяжкий, риби, води, пани. 3. там, де чути виразно ја, је, ју, јі, јо, або де попередна согласна задля слїдуючої преіотованої самогласної змягчена — писати слав. буквы: я, е, ю, ѣ, ѡ, отже: я, вівця; есьм, жите; Юстин, серцю; Іосиф, ковальом; (колиб потреба було віддати звук ју, просимо писати ѣи, ѣи и отже синьими, своїми); 4. знакъ ѣ, не маючий жадного звука — залишити, отже: пан, добрих, королям. 5. согласна змягчить

ся на кінці або передь другою согласною знакомъ: кость, пань, свѣтъ, свѣтій. Крімъ того треба докладно писати чи говорить ся пр. свѣтій, чи святий; чи сміяти ся, чи сміяти ся; цвѣтъ чи цвіт; кість, чи кісьтъ и т. д.

При пѣсняхъ просимо такожъ о ноты ѳтъ нихъ а особливу увагу звертаємъ на творы прозові.

Всякій збѣрки просимо намъ надѣслати найдальше съ кінцемъ сего року.

Чернівцѣ, дня 10 липня 1886.

Дрѣ Ст. Смалъ-Стоцкій, О. О. Поповичъ,
мѣстопрѣдѣлатель. секретарь.

Подяка. Высокоблагородні панове: начальник и адъюнкты повѣтового суду въ Вижицѣ, п. п. В. Ясеницкій І. Лучаковскій и Михальскій благоволили нашу «Руску Читальню» въ день ея ѳткрыті обдарити «Правотаремъ» въ вартости 4 зол. и принумератовъ «Батьківщини» за вторе пѣвровіе, О. Н. Наумовичъ газетовъ «Науковъ», почтенне общество «Руска Бесѣда» въ Чернівцяхъ 22 книжочками и своимъ поздравительнымъ письмомъ въ помянутый день, черновецкій академики п. п. И Семака, Выдинѳвскій и Дробѳтъ І зол. 10 кр., черновецкій гимназіастъ п. Ф. Андрѳйчукъ «Бояномъ» и многими иншими книжочками, тутешній пѣвѣць церковный п. М. Евдошикъ, возный п. Н. Сорѳхановичъ и господарь Ст. Грегѳрьекъ многими брошурами и газетами, за котрі то великодушній дары Выдѣлъ читальнѣ изъявляє симъ свою искреннѣйшу подяку.

Честному п. М. Евдошику и п. Н. Сорѳхановичу якъ и ч. господарю Ст. Грегѳрьеку складає выдѣлъ читальнѣ особлившу подяку за всѣ жертвы и за весь трудъ понесенный ними при ѳтвореніу читальнѣ.

ѳтъ выдѣла Читальнѣ въ Черногузахъ*).

М. Попичъ,
секретарь читальнѣ.

*) При сѣй нагодѣ проступило омѣтку закрашу ся въ дописъ о ѳтвореніу сѣй читальнѣ въ 12. ч., а то що до службы Божой ставъ о. Остапекъ изъ Виженки а не о. Гостюкъ (Редакція).

ДРѢБНІЙ ВѢСТИ.

(До сего числа) прилучена на желанье и выданьемъ «Руской Бесѣды» въ Чернівцяхъ прилога, мѣстича въ собѣ описанье юбилею нашего редактора.

(Министеръ торговлѣ.) На мѣстѣ уступившаго министра торговлѣ, а передь тымъ президента буковинского, барона Пина, именованный президентъ краевый Шлезіи Оливіе маркизь де Бакегемъ, который зъ французской родины походить и родився въ Опаѣ, має лишь 39 лѣтъ. Се именованье треба уважати дѣломъ великой ваги, понеже тымъ способомъ ѳбѣуває ся многозначне дѣло переобразования кабинету гр. Таѣфого на министерство урядничѳвъ. Мин. просвѣты дрѣ Гаучъ и мин. торговлѣ марк. Бакегемъ можуть смѣло подати собѣ руки. Оба суть тересіянисты, оба дослужились каріеры въ урядѣ, оба стоять понадь партіями, оба не мають ніякого мандату и не належать нѣ до правихъ, нѣ до лѣвихъ; однако судьба ихъ попередничѳвъ муситъ имъ въ певной мѣрѣ служити за директиву въ ихъ новѳмъ уря-

дованіу. Министры Конрадъ и Пино стались жертвою оппозиціѣ, а коли ихъ наслѣдники не хотять пойти тою самою дорогою, то мусять шукатитрохиподпѳры и на лѣвниці. — Марк. Бакегемъ вже обнявъ свою теку.

(Справа мыта ѳтъ нафты), хоть уже и порѣшена въ радѣ державной, не есть еще совсѣмъ залагоджена, бо теперь прійшла черга на Угорицину. Газета „Politik“, пише що Угорицина на всякій случай пристане на згоду на подставѣ внесенія Грохольского (см. ч. 12. ст. 1). Правительство угорскѣ чекає лишь на ноту правительства австрійского, въ котрой будутъ ѳфициально поданы порѳбленіи змѣны, а ѳттакъ заразъ порѣшитъ, въ який спѳсѳбъ цѣла справа має бути залагоджена.

(Въ министерствѣ просвѣты) ѳбѣула ся сего мѣсяця анкета (нарада), котра на подставѣ доѳвѣду зъ послѣднихъ 10 лѣтъ займила ся ревизією статута органициного для симинарій учительскихъ зъ 1874 р., ѳттакъ приписами испытовыми для учителейъ шкѳлъ народныхъ и переведеньемъ § 42 державного закона о школахъ народныхъ, котрый дотыкає закладанія шкѳлъ выдѣловыхъ.

(Министеръ Гаучъ) выѣхувавъ сего мѣсяця на писпекцію шкѳлъ въ Чехахъ.

(Президентъ краевый Буковины.) Уступленье президента бар. Алесаного зъ Черновець и перенесенье его на мѣстѣе уступившаго въ складъ кабинету министерства президента Шлезіѣ марк. Бакегема, а именованье президентомъ краевымъ Буковины надворного совѣтника зъ Кракова гр. Баденого була лишь пуста поголоска газетирская; бар. Алесани позѳстає и на далѣ на своѣй посадѣ, а президентомъ краевымъ Шлезіѣ на мѣстѣе марк. Бакегема именованный дотеперѣшній надворный совѣтникъ при намѣстничствѣ въ Грау графъ Мервальдъ.

(Соймъ угорскій) закрыто рескриптомъ (письмомъ) цѣсарскимъ 26. Червня, а рѳвночасно скликано слѣдуючу сесію на день 18. Вересня (Сентемврія) с. р., коли и австрійска рада державна буде бѳльше-меньше скликана.

(Село Косѳвъ), одно зъ найпершихъ мѣстичъ въ Чортѳвщинѣ завело уже ѳтъ давна у себе тверезѳсть и касу пожичкову, въ слѣдствіе сего Косоване купили 300 моргѳвъ поля зъ чужихъ сѣль, а теперь намѣрають ѳтворити громадску крѣмницю. — Боже имъ поможи! — Такожъ ѳбѣуло ся 2. Червня стараньемъ мѣстцевого приходника (парѳха или пробѳща) Ви. о. А. Чемериньского и громады торжественне ѳткрытьє читальнѣ. — Честъ и слава най буде во вѣки и многая лѣта о. Чемериньскому за то, що умѣвъ сердца своихъ прихожанъ загрѣти до такъ спасенного дѣла!

(Въ Станѳвцяхъ) надъ Черемошомъ дано музыкально-декламаторскій вечерѳкъ на погорѣлцѣвъ Стрыя. Чистого доходу разомъ 174 зл. 70 кр. Сю суму выслано до льѳвѳвского намѣстничства въ цѣли роздѣлена межи погорѣлцѣвъ. Заслугами около сего вечера ѳтзначили ся судія Войнарскій, п. о. Бежанъ и п. адъюнктъ Кочинскій, по руски декламовавъ п. учитель Данчулъ зъ Волоки.

(Бурмистръ) черновецкій п. Климентъ выѣхавъ до купѣлѣвъ въ Карлсбадъ. Заступає его п. Атласъ.

(Дѳо чого забѳбѳны приводятъ.) Въ Старѳй Жучѣвъ выставили побожній люди при головной дорожѣ хрестъ, котрый ненарушеный стоявъ тамъ черезъ два роки. Наразъ зникъ хрестъ. Почали люди допытѳватись за нимъ, та довѣдались лише, що хрестъ мусѣвъ хтѳсь украсти и перенести на инне мѣстѣе, бо есть повѣрка, що, скоро черезъ довгий часъ дощу нема, то

треба хрестъ украсти и понести на мѣстце, где дощъ не паде, а по томъ учинку дощъ муситъ падати.

(Противъ встеклизны.) Въ буковинскѣмъ селѣ Фратѣвцяхъ укусивъ подозрѣный пестъ колькохъ особъ. Укушенныхъ ѣдано лѣкареви въ Радѣвцяхъ а радовецкій староста удавъ ся до краєвого уряду, щобы укушенныхъ на краєвій кошта выслати до Парижу до Пастера. Пастерь есть одѣсенскій лѣкаръ до теперъ, котрый встеклизну лѣчити. Краєвий урядъ не згодивъ ся на тое, бо краєвой соймъ на такі выдатки не назначивъ грошей. Однакъ краєвой выдѣлъ постарася, що на будуче уможливити ся ѣзду укушенымъ ѣтъ встеклыхъ псовъ до Вѣднѣ, де утворитъ ся лѣчебная послиа взору Пастера.

(Въ справѣ кѣдманской гимназіи.) Петицію до министра просвѣты о основанье рускои гимназіи въ Кѣдмани подписали вже 53 громады. Близній вѣдомости подамо въ свойъ часть.

(Въ Кѣдмани) завязала ся на дняхъ руско-польска читальня. Выдѣлъ входятъ пп. К. Окуневскій, Малинкевичъ, Гординскій и Данчулъ. Членѣвъ вписало ся доси 37. Цѣль читальни есть: пренумеровати часоници, закласти библиотечку, тримати ѣтчити и устроувати вечерки и товаришескыя забавы.

(Заведенье Уршулянокъ) остане дальше въ Чернѣвцяхъ.

(П. Д. Лукасевичъ), економъ зъ Шининцевъ, вынайшовъ такий плугъ, котрый на $\frac{1}{2}$ сяжня глубоко оре, а землю на оба боки розкидае. До того плуга треба 4 паръ волѣвъ, и служитъ ѣмъ до осушеня мокрыхъ сѣножатей.

(Пелягра.) Така хвороба появила ся на полудневѣй сторонѣ Буковины, противъ котрой лѣкарѣ доси лѣку не знаютъ. Причиною тои слабости мае бути кормъ зъ старон стухлой кукурузяной муки. Ѡтъ тои слабости можна устерегчи ся лише здоровымъ кормомъ.

(Холера въ Терстѣ.) Ѡтъ 8. до 10 лѣт. Юлія заслабли на ту страшну слабость 3 особы, межи тими одинъ воякъ въ великой касарни. Будьте ѣтже на осторожности.

(Ректоромъ) Черновецкого университета зѣоставъ дръ Граберъ, а проректоромъ дръ Гилеръ, деканомъ фил. ѣдѣлу дръ Калужняцкій, теологичного Константинъ Поповичъ, а юридичного дръ Зингеръ.

(Нѣдѣльная часть вакацій), що теперь наступили, повернуть нашъ молоденькы школярики въ свои рѣдны села на ѣтпочинокъ ѣтъ своей тяжкой працѣ и покрѣпленье своего здоровья. Но и теперь не годить ся Вамъ, молодѣ братчики нашѣ, бездѣльно вакацію переживати, противно, для Васъ е велика и важна праця и теперь. Идѣтъ мѣжъ Вашѣмъ темнѣмъ братѣ, мѣжъ селяне, читайте имъ красны книжочки, просѣтъ ихъ, щобы заложували собѣ читальни, збирайте ѣтъ нихъ свѣтанки, байки, казки, приповѣдки, а мы Вамъ за Вашъ трудъ сердечно подякуемо, а Богъ Вамъ сторицно заплатитъ. Трудѣмъ ся, братчики, всѣ а всѣ надъ просвѣтою народною!!

(Цѣны зѣбѣжа въ Чернѣвцяхъ.) Дня 10. Юлія с. р. коштовали 100 кило: пшееницѣ 7 зол. — кр. до 8 зол. — кр.; — жито 5 зол. 40 кр. до 6 зол. — кр.; — овесъ 5 зол. 20 кр. до 5 зол. 50 кр.; — ячмѣнь 5 зол. 50 кр. до 5 зол. 60 кр.; — кукуруза 5 зол. — кр. до 5 зол. 70 кр.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Уроена слабость.

(Посля французского написала Евгенія Ярошиньска.)

Докторъ Романъ кивавъ поважно головою.

Панъ Болячка котрого ѣтъ лѣчивъ, робивъ власне свойъ тестаментъ. Зъ жалемъ, якого дѣзнають всѣ умеравшій, пригадувавъ ѣтъ собѣ своихъ далекихъ и близкихъ кривныхъ и записувавъ имъ то сю то ту дробницію. Колижъ згадавъ про свою жену, сказавъ дрожащимъ голосомъ: „Всѣ мой мастокъ належати ме по мой смерти мой женѣ.

„Що Вы се робите. „Друже мой, сказавъ лѣкаръ до него; такъ менѣ здае ся, що Вы сегодня лучше и здоровѣше выглядаете, якъ учера.“

„Вы, любчику, хочете сказати, що я до тои далекои, дороги, котра провадитъ до вѣчности, лучше пригатованый.“ ѣтповѣвъ хорый.

Лѣкаръ мовчавъ.

Панъ Болячка мавъ лѣтъ 45., ѣтъ бувъ добрый якъ дитина, и нѣколи нѣкому не докучавъ. Роботы у него не було жадной, тожъ ѣвъ лишень, пивъ та спавъ, а до того ѣтяжавъ ще свою голову читаньемъ рѣжныхъ книжочекъ. Цѣлыхъ сорокъ лѣтъ передумовавъ ѣтъ надъ тымъ, якыи свое житье якъ наилучше урядити; но нарештѣ наприкрилось ему жити самому, и ѣтъ постановивъ ѣженити ся.

Жена его була справдѣ хороша, и мала щирую волю вѣрно любить своего мужа. Зъ початку было се еи тяжело; но якъ его лучше познала, здавалось еи, що нема на свѣтѣ лучшого чоловічка надъ еи мужа.

Добра вдача жены мала довгий часъ впливъ на пана Болячку; но перазъ прѣйшло ему до головы, що его здоровье не въ цѣлкомъ добромъ стаѣтъ. Ѡтъ послабъ по лѣкаря и ѣповѣвъ ему свою журу.

Колѣбъ докторъ Романъ бувъ зъ нимъ ѣбходивъ ся якъ зъ хорымъ, то бувъ ѣмъ вѣлѣчивъ; но добрый лѣкаръ сказавъ ему правду въ очи и черезъ то стративъ вѣру у своего хорого, котрый ставъ теперь читати рѣжны лѣкарскы книжки, та самъ себе лѣчити. Зъ читаня книжочекъ набравъ ся ѣтъ того переконаня, що вже лишень короткѣй часть мае жити.

Ся гадка вбила му ся такъ дуже въ голову, що навѣтъ въ сѣбѣ пересѣдывала его. Такъ одной ночи снитъ му ся, що ѣтъ ходитъ по цментахъ; паразъ злѣтае ангель зъ неба и говоритъ: „Смертельному, ты существо безъ силы; слухай, що я тобѣ скажу: твои дни вже почисленѣ; уживай добре своего часу до 20. жѣтня одинацѣтой години въ полудне.“ Страшный грѣмъ розлягъ ся по сихъ словахъ ангела.

На то панъ Болячка зѣрвавъ ся мовъ ѣпареный и нужъ будити свою жену и ѣповѣдати еи свой страшный сонъ. Она смѣялась.

„Ты маєшь дуже горячу уяву мой дорогой; выбѣй собѣ той сонъ зъ головы.“

„Ѡй нѣ, моя любко, то не урѣсье, але знакъ зъ другого свѣта. щобымъ бувъ пригатованый до тои далекои дороги. И я стану пригатовлятись, бо сегодня маеъмъ уже 30. вересня.

Ѡтъ теперь ѣтъ навѣтъ уже ѣ не думавъ, щобы той сонъ не мавъ сповнити ся и робивъ зъ супокѣмъ свои пригатовленя въ дорогу до вѣчности.

Першого тѣжня зникла вся его веселѣсть, другого — се ѣмъ нѣхто и не вѣривъ — навѣтъ добрый апетитъ, на котромъ му нѣколи не збувало. Станъ его здоровья погѣршавъ ся що день ѣбльше, такъ що нарештѣ зажуреный лѣкаръ не мѣгъ ѣтъ разу найти пульсу.

Сегодня — двадцѣть чѣтыри години передъ важнымъ днемъ — бувъ Болячка покрѣпнымъ слугою свои судьбы и на все пригатованымъ, а лѣкаръ кивавъ поважно сивою головою.

Того самого дня заѣхавъ до гостиницѣ сего

мѣсточка чужій офицеръ, казавъ собѣ дати дещо перекусити.

Докторъ Романъ мавъ привычку ступати щодни до тої гостинницѣ, ступивъ отже и сегодня и здыбавъ ся тамъ зъ чужимъ офицеромъ.

Межи ними завязалась розмова. Офицеръ тѣшивъ ся дуже, що може поговорити зъ лѣкаремъ. Одного разу бувъ онъ тяжко пострѣлений, а лѣкаръ его вылѣчили; за то онъ дуже любивъ лѣкарѣвъ.

Докторъ Романъ ставъ му оповѣдати про свого дивачного хорого, що уроѣвъ собѣ хоробу и не хоче приймати жадныхъ лѣківъ та безъ часу поїде въ гробъ.

Офицеръ, котрого та новина заняла, спытавъ о имя того дивака.

„Боличка“ отповѣвъ лѣкаръ.

„Боличка?“ сказавъ зачудований офицеръ, зморщивъ чоло, и ставъ подкручувати вуса.

„Вы знаете може ту родину?“ запытавъ докторъ Романъ.

„Знаю“, отповѣвъ онъ.

„То дуже сумна справа, сказавъ лѣкаръ.

Офицеръ взявъ проходжувати ся по хатѣ та подкручувати вуса, нарештѣ ставъ передъ лѣкаремъ:

„Правда, се дуже сумна справа; мусить то бути якійсь дивакъ, котрому кожного дня варта дати двайцять п'ять, абы онъ чувъ, що ще жие. Вы кажете, що онъ черезъ свою упертѣсть зробить бѣдну жену вдовою.

„Коли его мысли не звернуть ся до якої другої рѣчи, то онъ умре, нема що й говорити.“

„Кажете, що якбы его мысли звернулись до якої иншої рѣчи, то онъ бы подужавъ. Що думаете, налюбъ го добре настрашити?“

Лѣкаръ отповѣвъ, що се на хорого не мало бы жадного впливу.

„Якбы то було, колибъ и его вызвавъ на поединокъ и легко зранивъ?“

Лѣкаръ похваливъ ту гадку, но сказавъ, що и то не поможе.

Офицеръ ставъ зновъ проходжувати ся и роздумувати якимъ способомъ мѣгъ бы онъ нана Боличку вылѣчити.

Лѣкаръ думавъ, що дѣзнає ся дещо о отношеню офицера до родини нана Болички, по-видѣти, що онъ не хоче зъ тымъ зладити ся, розставъ ся зъ нимъ и пошовъ домѣвъ.

(Конецъ буде.)

НОВІ КНИЖКИ.

«Библіотеки для молодежи» выйшла книжочка 6. и мѣститъ въ собѣ: „Пѣснь колыбельна“ (казка), „Овесь“, „Хомякъ“ (съ образкомъ), „Про вовчий розумъ“, „Чому?“ (3 пытаня зъ фзики), „Купецъ“ (загадка), „Приповѣдки“ и Забаву: „Ходи!“ —

Е. И. К. ПИСКОРЖЪ,

Чернівцѣ, рынокъ.

На розѣ паньскої улицѣ.

Найдешевші сталі цѣны за готові грошѣ.

СКЛАДЪ

товарѣвъ чисто полотняныхъ, столовыхъ приборѣвъ, ручникѣвъ, хустокъ до носа, ширтингѣвъ и шифонѣвъ, перкалю, бархату и шкѣвъ, укритя для мебѣвъ, ковѣрцѣвъ (диванѣвъ).

ВЛАСНЫЙ ВЫРОБЪ

бѣлизны для мужчинъ и женщинъ, якъ и цѣлыхъ выправъ.

Моднй и шовковй товары. Великій выборъ пончѣвъ, шкарпетокъ и трико-бѣлизны, крысокъ рѣзного роду, занавѣсъ всѣхъ родѣвъ, колдеръ, воинныхъ хустокъ и коцѣвъ. Складъ бѣлой и барвеной багдыны, питокъ, шитчанныхъ тасмъ, гачтѣвъ, мужескихъ краватокъ и т. д.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ УБЕЗПЕЧЕНЬ

ВЪ КРАКОВѢ

завѣдомляе своихъ п. т. членѣвъ, що въ роцѣ администраційнѣмъ 1885/6 — въ ѣтѣлѣ убезпечень ѣтъ огню — выноситъ чистый доходъ 461.873 зол. 35 кр., зъ котрого 24% премійного звороту (дивиденды) почт. членамъ въ звычайный способъ выплаченй будутъ.

Краковъ дня 7. Червня 1886.

ДИРЕКЦІЯ.

РОЧНИЦЯ

ДВАЦЯТЬПЯТИЛІТНОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ОСИПА ФЕДЬКОВИЧА

прізваною літературнимъ товариствомъ

„РУСКА БЕСѢДА“ ВЪ ЧЕРНІВЦЯХЪ

дня 24. Червня (6. Липня) 1886.

I. Головний збір членів „Рускої Бесѣди“.

О 3. годині пополудні зібрався члени „Рускої Бесѣди“ численно в кімнатах товариства. О 4. годині отворивъ председатель товариства, проф. Єротеї Пигуляк по сѣйстатованю, що явилось достаточне число членів, засѣданье, уділяючи слово секретарю тов. надъучителеви Омеляну Поповичу. Секретарь прочитавъ одноголосну ухвалу видѣлу дотично именованя в. п. Осипа Федьковича за его заслуги на поли літературнѣмъ почетнымъ членомъ товариства додаючи, що всяке мотивованье сего внесеня злишне, такъ якъ оно було-бъ за мало и за много; за мало, бо и найдовшиа дотична росправа не въ силѣ подати достаточного и вычерпуючого оцѣненя заслугъ Ювилата на поли руского письменства, — за много, позаякъ кождий, хто тільки читавъ одинъ изъ творівъ Ювилата, згодитись мусить на то, щобъ отдати честь его генію.

Въ слѣдъ за тымъ имену збір ювилата безъ дебати почетнымъ членомъ „Рускої Бесѣди“, по чѣмъ підписано грамоту, прехорошо виготовлену самимъ председателемъ товариства. На сѣмъ засѣданье и закончилось.

II. Літературно-вокальний вечерокъ.

Довго передъ призначенымъ часомъ почалися наповняти просторні чотири кімнати товариства численною публікою, запрошеною на вечерокъ. Крісла головної кімнати, пристроєної цвѣтами, мѣжъ котрими підъ заслоною поміщено удачний портретъ Ювилата, мальований и подарований „Рускої Бесѣдѣ“ професоромъ Юстиномъ Пигулякомъ, заняли майже самі дами, зъ котрыхъ многі явилися въ рускомъ народномъ строю. Далше явилися кромѣ Русинівъ патріотівъ изъ Черновець и зъ провинцій, рускої молодѣжи и депутацій читалень, редакторъ „Gazet-y Polsko-y“, сотрудникъ редакцій „Czernowitzer Zeitung“, представитель польской интеллигенцій и акад. тов. „Ognisko“ и инші.

Скільки минутъ по 7. годині явивъ ся Ювилатъ въ супроводѣ председателя и двоухъ членівъ „Рускої Бесѣди“ прийняті грімкими неуставаючими „Слава!“ збѣ стороны рускої молодѣжи и осѣвъ, почтений цѣлымъ зборомъ черезъ повстанье зъ мѣсць, на почетномъ мѣсці.

Вечерокъ розпочавъ ся слѣдуючою прочувствованою промовою председателя „Рускої Бесѣди“, глибоко тронувшю всѣхъ присутныхъ: „Высокоповажанный Пане Добродію! Вѣщій Кобзарю! — Четверть столѣтя многоважної и неоцѣнимої духової працѣ во славу и добро Руси лежить за Тобою. Смѣло можешъ Ты нею

гордиться, а разомъ съ Тобою и цѣла широка Русь-Украина. Літературне Товариство „Руска Бесѣда“ не могла пропустити сеї многоважної хвилѣ, въ которой припадає рѣчниця сповнившого ся четверть вѣку Твого славного сїѣву, мимоходомъ. А хотий и не въ силѣ оно почтити Тебе такъ выставно и показно, якъ чувствуютъ другі народы о много меншихъ дѣятелѣвъ своихъ, прийми, Вѣщій Кобзарю, въ имени всего руского роду-народу подяку щирю, непритворну, якъ голосъ Твоей нуты, глибоку, якъ Твоя думка“. Вручаючи Ювилату дипломъ почетного члена, сказавъ бесѣдникъ далше: „Прийми сей видимый знакъ глибокого поважания нашего съ тымъ додаткомъ, що не именованнї больше вже, якъ десять роківъ, цѣлого почетнымъ членомъ нашимъ, доводимо тымъ, якъ високо цѣнить „Руска Бесѣда“ честь звязану съ именованьемъ почетныхъ членівъ. Позволь в. п. Добродію открити Твоій достойный образъ на памятку сегодня, на заохоту ще й будучихъ поколѣнь до дѣла, до труда, до борбы за народну правду и силу и волю.

Звертаючись до Васъ, поважні сестры и братя, прошу кликнути в. п. нашому Кобзареві грімке: „Слава! Слава! Слава!“ (збір повторяє окликъ бесѣдника съ восторгомъ). „Заразомъ шлемо до Всевишнього горячу мольбу, щобъ позволивъ нашому в. п. Ювилату сїѣвати въ честь и хосенъ руского народу ще многая а многая лѣта“. Хоръ сїѣває величне „Многая лѣта“ Шанкевича, почѣмъ выступає мѣстопредседатель проф. Дрѣ Стефанъ Смалъ-Стоцкій зъ слѣдующимъ отчетомъ:

Высокоповажанный зборе!

Мало ще с Русинівъ на Буковинѣ, що одчувать належито велику важность нынѣшного нашего свята, велике его значенье въ житю буковиньской Руси; а богато ледвы чи и догадує ся, що у насъ сегодня велике, превелике народне свято! Тай не диво! Зрозумѣти се можутьъ тільки люди зъ цѣлковито выобразованнымъ почутьемъ народнымъ, люди, що прийшли вже до самопознаня народного, що стрясли зъ себе оковы духового рабства, на котрыхъ видно слѣды поступу и признаки свободнѣйшого духа 19. вѣку; однимъ словомъ: люди одродившій ся національно. А такихъ людей у насъ ще мало, дуже мало. Такъ на буковиньской Руси не дуже такъ давно, якъ яло зорѣти.

Правда, минуло вже 25 лѣтъ, якъ въ перше почувла буковиньская Русь свое рѣдне слово зъ устъ Осипа Федьковича, слово, котре на стѣлько сильне, щире и цѣбже, що моглобъ здає ся и камѣнь порушити; но, якъ видно — 25 лѣтъ неперестанной словесной працѣ одного або навѣтъ и двоухъ людей не досыть, чтобы пробудити и оживити вѣковою недолею прибиту, заумерлу народнѣсть. Тамъ, де та народнѣсть, якъ у Галичинѣ и на Украинѣ, була вже почасті пробудила ся зъ вѣкового сну, — тамъ понеслось милозвучне и солодке слово Осипа Федьковича повною струєю; тамъ оно причарувало и запалило любовію до руской мовы не одно сердце, тамъ оно скрѣпило ту любовь, розбудило нове житье літературне и народне, и тому то цѣнить ся тамъ у всѣхъ такъ високо имя нашего ювилата. А у насъ на Буковинѣ мусимо мы и нашъ Высокоповажанный ювилатъ бути задоволеними, що горсточка

людей зобрала ся сегодня оддати честь его трудамъ на рѣднѣй нивѣ, и загрѣти ся его могучимъ словомъ до працѣ на тѣй нивѣ, на котрѣй онѣ першій почавъ сѣяти животворне зерно; мы мусимо радѣти, що то зерно принесло вже сякій-такій плѣдъ, та що наша нива нынѣ вже не лежить облогомъ; мы мусимо втѣшатися, що буковиньска Русь починає оживати, одроджувати ся. Коли одже въ Галичинѣ и на Украинѣ привязуєсь до трудѣвъ Осипа Федьковича, тыхъ правдивыхъ перелѣ неоцѣненой красы нашої литературы, величезне значеннє піддержаня и скрѣпленя одродившой ся идеї народнои, то у насъ зъ ихъ животворною силою на вѣки буде вязати ся одродженнє буковиньской Руси. Такимъ способомъ мы нынѣ не тѣлько оддаємъ заслужену честь 25 лѣт. трудамъ Осипа Федьковича, и величаємъ великого нашего поета и писателя, но обходимо велике свято одродження нашего народа, до котрого онѣ першій поклавъ могучу, сильну, вѣковѣчну підвалину — рѣдне слово. Тому то у насъ сегодня велике, превелике народне свято — празникъ національного одродження буковиньско-русского народа.

Щобъ-жъ зъ одной стороны оддати приналежну честь заслугамъ Осипа Федьковича около движеня и оживленя руской литературы взагалѣ, а заснованя ея на Буковинѣ въ особенности, а зъ другой стороны гѣдно звелічити наше одродженнє, звязане зъ его дорогимъ намъ имямъ, думаю, що годить ся якъ разъ въ сѣй святочнѣй хвилі перейти бодай побѣжно цѣлый розвѣй духового житя буковиньско-русского народу одъ часу прилученя Буковини до Австрій ажъ до нашихъ часѣвъ, представити собѣ въ живыхъ краскахъ поодинокі фазы сего житя, донерва тоды выступитъ яскравѣйше передъ насъ величннй образъ нашего ювілата, що першій приложивъ рукъ до величавой будовы рѣднои святынѣ, тоды порозумѣмъ лучше велике значеннє его письменныхъ трудѣвъ для буковиньской Руси, тоды мы поймемъ такожь, чому на Буковинѣ мало ще такихъ Русинѣвъ, якъ нашъ ювілатъ.

1775. р. зѣстала Буковина прилучена до Австрій. Станъ тодышнього ея духового житя, а взглядно духового житя обохъ ея народѣвъ, бувъ такъ низкій, що и цѣлй першій десятки австрійского панованя не були въ силѣ двигнути его значно напередъ и зближити Буковину въ культурнѣмъ взглядѣ зъ другими провинціями австрійской державы. На цѣлѣй Буковинѣ не було нѣ одной школы¹⁾, котра бы заслужувала на се имя, хіба що по монастирахъ, котрыхъ тоды було въ сѣмъ маленькѣмъ краю 45 муж., а 9 жѣноч. учили монахи, що сами мали дуже нужденнє²⁾ и то лишь дерковне образованнє, читати церковнй книги та сѣивати церковнй напѣвъ, щобъ приспособити дякобѣ. Навѣть паны та бояры не могли своимъ дѣтямъ задля недостатку одновѣднхъ силъ подати якогось высшого образованя и оно ограничало ся лишь на науцѣ читаня, писаня та початкового рахованя. Темнота залягала цѣлый край, а рука въ руку зъ темнотою шло цѣнянство, неморальность, грубй обычаѣ³⁾.

Попы, котрй були бы покликаны двигнути темну масу зъ низкого упадку, були самй якъ найменше до того способнй¹⁾; они не всѣ знали навѣть читати и писати.

Двигнути Буковину зъ такого низкого стану культуры була се трудна и велика задача австрійского уряду. Цѣсарь Іосифъ II., сѣй наибѣльшій добродѣй народа руского въ Галичинѣ, котрого добру память въ рускихъ серцяхъ нѣхто не годенъ стерти, переконавши ся наочно 1783 р. о такъ нужденнѣмъ положенію Буковини, приказавъ ея. Силеньому завести примусъ школьнй и закладати всюду народнй школы, котрй мали на цѣлй ширити нѣмецкй, а при томъ не занедбати и волоского языка. На учительѣвъ были покликаны люди зъ Угорщины и Семигороду. Про Русинѣвъ и не згадувавъ ея. Силени, онѣ навѣть не знавъ, чи они е на Буковинѣ, такъ що якійсь незнайный намъ коментаторъ²⁾ реформъ школьнхъ Силенього чувъ ся обовязанымъ згадати и про нихъ и цѣкаве, що онѣ Русинамъ выставляе далеко користнѣйше свѣдоцтво якъ Волохамъ. Онѣ каже именно, що Русины суть иправдѣ менше розвиненй духово якъ Волохи, но также менше подступнй и обробляють землю зъ бѣлшою вытрвалостію якъ Волохи. Такъ якъ ея. Силени, такъ само и ея. Енценбергъ не звертавъ уваги на Русинѣвъ. Пояснити ту обставину можна хіба ихъ упередженнємъ, що Буковина, одлучена одъ Молдавіи повинна бути волоска. Декотрй кажутъ зновъ, що тоды Русинѣвъ на Буковинѣ такъ якъ бы не було³⁾. Я не стану збивати сѣй ложной науки, бо завело бы мене се за далеко, скажу тѣлько, що абы и якъ горлани нашй противники, що Русинѣвъ на Буковинѣ не було, они не въ силѣ устояти ся передъ историчнми свѣдоцтвами, що всѣ якъ одно промовляють въ нашу користь. Но така вже наша доля, що насъ всюду не добачають. — Всежь таки появило ся на Буковинѣ кѣлька школъ, котрй, якй бы они не були, чи нѣмецкй чи волоскй, несли свѣтло въ темну масу; р. 1792 було вже ихъ 32. Щобъ зновъ запобѣгти легковажному ординванію священникѣвъ, засновано 1786 р. школу питомцѣвъ (Clerical-Schule), котра мала на цѣлй по крайнѣй мѣрѣ заштити въ нихъ нелегковаженнє ихъ бѣдучого стану. Въ чернихъ двохъ лѣтахъ було въ нѣй 15 кандидатѣвъ духовного стану; 12 лѣтъ познѣйше було ихъ вже 54, а межі ними на диво противникамъ о половину бѣльше⁴⁾ Русинѣвъ. Наколибъ тй школы были дальше правильно розвивали ся, були бы принесли великй хосенъ и народови рускому. Но ворогѣ людскости не спить; не задовго по знесенію войсковой администраціи и по прилученію Буковини до Галичины прійшли народнй школы подѣ управу галицкой губерніи. Рѣвночасно наступила реакція противъ Іосифовыхъ реформъ, котра въ Галичинѣ не ограничала ся лише на економичнѣмъ подневоленію шляхтѣ подданого мужицтва, но досягнула и другой стороны мужицкихъ интересѣвъ — стороны моральной. И въ томъ взглядѣ старавъ ся Іосифъ звѣльнити байданы, подѣ котрыми мужикъ стогнавъ — реакція же вдовляла бажанямъ шляхты, а тй бажаня, (якъ мы се ви-

¹⁾ див. Hauptbericht und Statistik über das Herzg. Bukowina für die Periode v. J. 1862—1871. herausg. v. der Bukowinaer Handels- und Gewerbekammer. Lemberg 1872. стр. 382.

²⁾ див. тамже.

³⁾ др. Bidermann: die Bukowina unter österreichischer Verwaltung. Lemberg 1876. стр. 36. порѣв. Памятная книжка Гр. Ив. Кулячка. Львѣвъ 1880 стр. 1. 14.

¹⁾ див. Hauptbericht стр. 382. порѣв. Helfert: Oesterreichische Volksschule. Prag 1860. т. I. стр. 72. и Bidermann: die Buk. стр. 70.

²⁾ див. Biderm. и. д. стр. 75.

³⁾ див. Hauptbericht стр. 382.

⁴⁾ Biderm. и. д. стр. 72.

димо зъ книги: Betrachtungen über die Verfassung von Galizien, die Ursachen seines Verfalls, und die Mittel dem Lande wieder aufzuhelfen. Aus dem Polnischen übersetzt. Zweite Beilage до книжки: Magna Charta von Galizien, oder Unter-uchung der Besc werden des galizischen Adels polnischer Nation über die österreichische Regierung. Jassy 1790 стр. 333—335.), були яснї и короткї: „Рольництво є однісенькимъ скарбомъ Галичини. Черезъ зрѣваннє всѣхъ станѣвъ, черезъ допущеннє простого народа до всѣхъ почестїй, и черезъ розпочатє цивилізованнє поспѣльства рольництво тратить якъ найбільше. Синъ мужика забуває на своє призначеннє; забуває, що вінъ родивъ ся для плуга и починає мислити надъ способами, якъ бы свій станъ підвысити. Батько его поірваний такими пустими мріями, марнує свій маєтокъ на вихованнє сына и черезъ то стають оба неіотрѣбнимъ для держави тягаромъ. Синъ дѣставши вихованнє по надъ свій станъ, не вертає вже до рольництва, батько змарнувавши свій маєтокъ, не годенъ вже его поправити. Черезъ то тратить рольництво чимъ разъ бѣльше; бо коли поспѣльство буде допущене до загальнихъ прерогативъ, то зменшитъ ся число рольниківъ, а шляхта, котрѣй тяжко забути свої покривдженї привилеї, не збѣльше ся зовсѣмъ зменшеннємъ мужицтва. Цивилізувати нарѣдъ значить просвѣтити его, щоби мѣгъ пізнати свої недостатки и несовершенство, бо й підъ найлагоднѣйшимъ законодавствомъ станъ мужицкїй не може бути приятнимъ, коли бачитъ надъ собою щасливихъ. А монархїя, въ котрѣй кождїй образований чує, що природа сотворила его рѣвнимъ зъ другими, тратить після своєї гадки ґрунтъ підъ ногами. Революція у Франції повинна тутъ кождому монархови служити яко пересторога.“ Треба признати, що польска шляхта въ Галичинѣ дуже добре зрозумѣла шкоду, яку єя принести могла народна просвѣта. И для того на кождѣмъ кроку, де лишь могла, правдою и неправдою провадила она консеквентну войну противъ народної просвѣты. Єи заходамъ удало ся знести въ Галичинѣ, обовязуючїй зрештою у всѣхъ австрїйскихъ провінціяхъ, примусъ шкѣльний, а такъ якъ Буковина принадлежала до Галичини, то и єи постигла лиха неволя оставати ще далше въ темнотѣ. Поминувши то, що посылати до школи дѣти залежало одъ 1793 р. одъ волѣ родитѣвъ, латинська консисторїя, до котрої належала тоды управа народними школами, одстрашувала ще бѣльше одъ школи своєю католицкою пропагандою. Черезъ то звели ся школи народнї на Буковинѣ, а зъ заложенихъ 32 шкѣлъ лишило ся ледви половина. Донева 1817 р. було ихъ зновъ 20.

Такїй нужденний станъ народного шкѣльництва не мѣгъ багато поліпшити стану народної просвѣты. Коли зважимо далше, що кромѣ тихъ народнихъ тай двохъ головнихъ шкѣлъ довгїй часъ не було на Буковинѣ нѣ одного высшего наукового заведеня, то буде намъ ясно, чому Буковина такъ пізно отрясла ся зъ мраки невѣжества и чому она въ порѣвнаню зъ другими австрїйскими провінціями въ духовѣмъ розвою и теперъ ще стоить найменше 50 лѣтъ позаду. Заложена 1812 р. гимназія въ Чернівцяхъ, розширена пізнѣйше въ лѣцей,

була однісенькимъ заведеннємъ, що подавало высше образованнє, но и та не змогла темну масу одразу просвѣтити. Було се зрештою заведеннє, котре кинуло вправдѣ першїй промѣнь свѣтла на Буковинѣ, но свѣтло се було довгїй часъ безъ блиску. Якъ всѣ школы тодышнихъ часѣвъ реакціѣ, такъ и оно мало на цѣли убити въ самѣмъ зарѣдѣ націоналнїй стремлѣня, убити всякїй самостѣйний поривъ мысли, и зрѣбити зъ своїхъ ученикѣвъ бездушнїй машини, безусловно послушнї на кождїй приказъ зъ горы; такимъ способомъ тяжитъ на нѣмъ попри єго добрі стороны та провинна, що оно довго не то не причиняло ся, але противно зупиняло всяке убагородженнє людей тукраєвыхъ въ душевно-моральнѣмъ взглядѣ, до якого, збогативши своє знаннє моглибъ они були прїйти, колибъ ихъ самостѣйностъ въ мысленю не була притуплена тодышною шкѣльною системою. Мови красвї, котрї сами могли бы були звернути молодѣжь до свого народу, и виродити любовь до рѣднихъ незрячихъ братѣвъ та побудити до щирої працѣ на рѣднѣй нивѣ, цѣлкомъ не увзглядали ся въ тѣмъ заведеню, противно притѣсняли ся въ користь чужого, нѣмецкого языка; народнї елементи затирали ся гладко на учачѣй ся молодежи, а тымъ способомъ одчужала ся она одъ свого темного народа. Навѣть въ теологичнѣмъ заведеню, повставшѣмъ 1826 р. зъ давньої школы питомцѣвъ, не учено красєвыхъ языкѣвъ, а всѣ предмети викладали ся по латинѣ. Донева пізнѣйше завѣвъ єи. Гакманъ вмѣсто латинського викладового языка — языкъ волоскїй. Интелігентна верства покинула задля того свою рѣдну мову — а по рускихъ домахъ стали говорити языкомъ нѣмецкимъ.

Зъ такихъ шкѣлъ, де народнє почуттє притуплювало ся, не могли вийти люди, котрихъ бы обходило добро загалу; туды не сиравляло ихъ гадѣкъ тодышнє вихованнє. Такъ одже мусѣли гадки тї звернути ся до власного Я и власне Я стало ся найвысшимъ идеалѣмъ интелігенціѣ. Матерїялизмъ а навѣть грубїй єгоїзмъ ширивъ ся при тѣмъ напрямѣ системи вихованя та підъ впливомъ постороннихъ людей чимъ разъ далше, и закорѣнивъ ся глубоко въ интелігентнѣй класѣ, такъ що и новїй часъ, въ котрихъ мыслѣ свободнѣйша, не були въ силѣ викорѣнити або поладити сего въ моральнѣмъ взглядѣ на соціалнє життє нещасно випываючого и сумнїй наслѣдки використуваня и покривдження вырождаючого мотиву дѣлани. Підчасъ коли въ иннихъ австрїйскихъ краяхъ вже съ початкомъ 19 вѣку почало межі Славянами ворухити ся нове життє, будити ся націоналнє почуттє; почали народы підъ впливомъ вѣтворившого ся на западѣ Европы романтизму вставати зъ вѣкового сну; коли навѣть въ сусѣднѣй Галичинѣ въ 20 и 30-хъ рокахъ кладуть ся підвалины до рускої литературы, однимъ словомъ одбуває ся рухъ знаний підъ именѣмъ одродження Славянъ — то на Буковинѣ не слѣдно и знаку тихъ стремлѣнь, сюда не долѣтає помимѣ тѣсної звязи зъ Галичиною, навѣть одгомѣнь того нового руху, якїй тоды тамъ одбувавъ ся. Въ тѣмъ часѣ не видала Буковина жадного литературного твору и все оставало по давньому. Згадати-бъ хѣба про одинъ рукописный стихъ зъ передъ р. 1844 написаний Гаврінѣмъ Проданѣмъ, братѣмъ Василя Продана, що бувъ першимъ рускимъ патріотѣмъ на Буковинѣ и

въ 60-хъ рокахъ много причинивъ ся до розбужденя жити межи буковиньскими Русинами. Стихъ сей написанный въ честь цѣсаря Фердинанда, найшовъ о. Е. Андѣйчукъ межи паперами покойного Гавріила († 13/25 липня 1844) и перепечатавъ въ Буковиньскѣмъ календарі на р. 1876. Важный сей стихъ особенно для того, що яко мотто наводять ся тамъ слова Державина:

Здѣсь всюду радость, плескъ и лики

— — — здѣсь жизнь, любовь.

Зъ другой же стороны важный сей стихъ для насъ задля языка, якимъ онъ написанный, и тому наведу тутъ одну его зворотку, щобы показати, яка була перша проба руского слова на Буковинѣ.

Отъ страны, юже буки обрастають,
Кою Карпаты зефиры охлаждають,
Даждь до Баварь горы носящей боръ
И больша Езера Италіановъ, —

Отъ Вислы, — рудныхъ и гигантскихъ горъ
До Еридона и Далматъ Османовъ
И до прейростнаго сербска Истра —
Здѣ есть насѣянно весей — городовъ,
А въ нихъ отъ всѣхъ щастливѣйшихъ видъ
народовъ

И возклидающаго звукъ оркестра.

Ажъ по 1848 р. почало и на Буковинѣ свитати, и вже заразъ 49 р. появили ся яко першій творъ буковиньской Руси: Пѣсни, псалми и стихи Василя Ферлеевича, пароха въ Товтрахъ, носячій однакъ на собѣ признаки кѣнця 18 в. Языкъ сего твору е властиво церковный, лишь денекуды подибумъ слова и формы народній. Предметъ е также церковный, вынявши пѣснь Евг. Гакману и императору Францу Іосифу. Всежь таки е се постунъ о одинъ крокъ напередъ. Въ р. 1851 заведено въ гимназіи языкъ волоскій, а о рѣкъ пѣзійше такожъ и рускій. Першимъ професоромъ руского языка на гимназіи бувъ Яковъ Воробкевичъ, а потѣмъ Илнуць. Оба они починали ѡдъ азбуки, а такъ якъ небуло жадныхъ книжокъ, то наука ѡдбувала ся зъ писаныхъ за учителями зошитѣвъ. Наука ся будъ виправдъ дуже примитивна, всежь таки она будила вже почутье національне, а заходивши сюда деколи въ той часъ письма та вѣсти про рухъ литературный и народній въ сусѣдній Галичинѣ скрѣпляли зароджуюче ся самопѣзнанье. Подчасъ коли передъ тымъ религія була на першѣмъ планѣ, а весь замѣтний рухъ купивъ ся въ антагонизмъ православія зъ занесенымъ на Буковину католицизмомъ, а межи православными Русинами и Волохами его не було — то теперь починае чимъ разъ бѣльше выступати народнѣсть на першій планъ, и якъ зъ одной стороны засновують Волохи свою „Societatea“ такъ зъ другой повстае троха пѣзійше 1867 «Руска Бесѣда». Се было першимъ выплывомъ національного самопѣзнаня, котре тоды ще не огорнуло було цѣлой интеллигентной версты, но котре ѡдъ того часу чимъ разъ бѣльше ширило ся и все ще ширить ся и теперь. Въ 50-хъ 60-хъ рокахъ були се только одиницѣ, котрій, якъ у насъ Василь Проданъ, стрясли зъ себе пута наложеніи на нихъ системою вихованя попередныхъ десятиѣвъ дѣтъ и инными обставинами и стали заходити ся около добра своего народа. Цѣле ихъ дѣло шло тупо, а ихъ работа заснѣтила ся навѣтъ, коли они уступили. Обявѣвъ ихъ трудѣвъ дуже мало. У насъ чути

уже, хоть правда ще не всюды, по рускихъ домахъ руске слово, но якъ глубоко закорѣнила ся нѣмеччина, видно зъ того, що ще и теперь подыбуе ся еи по домахъ, котрій нѣбы то вже признають ся до русцины. Проданъ пише навѣтъ стихи, очевидно языкомъ церковнымъ, подѣбнымъ до языка своего брата и Ферлеевича. Мертве то слово не могло нѣкого порушити, не могло оживити будячого ся самопѣзнаня, не могло найти приюту въ рускѣй хатѣ — оно було Русинамъ, такъ само чужимъ, якъ всѣ инші мовы. Далеко бѣльше вымовными и оживляющими, нѣжь стихи, були щирі и патриотичній дѣла В. Продана, що старавъ ся скупити около себе цѣле житье руске. Колибъ Буковина була полишена въ тѣй добѣ своего розвою цѣлкомъ на себе, колибъ не залѣтали були на Буковину живі, рѣдніи и могучіи слова зъ Галичины та Украины, мы сегодня не были бы еще могли обходити памяткы нашего ѡдродженя, до котрого попри згадану патриотичну дѣятельность В. Продана поклавъ першу пѣдвалу О. Федьковичъ своими трудами на поли литературнѣмъ.

Но я бы зробивъ великій ущербъ славѣ нашего ювилата, наколи бымъ обставивъ при тѣмъ, що до выступления на поли нашей литературы побудивъ О. Федьковича литературный рухъ въ Галичинѣ. Таланты такі якъ у Осипа Федьковича пробивають собѣ самостѣйно дорогу, они не потребуютъ наслѣдovati, противно они змушуютъ силою и могучестью своего таланту, „своими фантазіями, що ихъ проводитъ сердце“, своимъ живымъ, звучнымъ словомъ другихъ до наслѣдованя. Мавъ нашъ ювилатъ Буйтура Всеволода передъ собою, и якъ каже самъ въ своей автобіографіи, высоко цѣнивъ пѣвца Всеволода Тура, однакъ не пошовъ онъ за тымъ пѣвцемъ, але взявъ собѣ за взорець чудесну руску народну поезію, та писавъ „бурлацкій фантазіѣ“. Яко правдивый могучій талантъ пѣзнавъ онъ ѡдъ разу, зъ ѡтки мавъ черпати для себе поживу, чимъ мѣгъ розбудити нове житье, якъ порушити темну масу и ѡтчужившу ся интеллигенцію зъ глубокого сну. Но якъ ще слабо было народне почутье у буковиньско-руской интеллигенці тоды розвинене, видно зъ того, що дуже мало найшовъ онъ тутъ людей, котрій его не то вже порозумѣли, но по крайній мѣрѣ старали запѣзнати ся зъ его творами, оцѣнити его працю. Довгій часъ не мавъ Осипъ Федьковичъ яко писатель приступу на Буковину; мало хто у насъ и знавъ, що Осипъ Федьковичъ писателемъ, та що его творы суть окрасою руской литературы. За то въ Галичинѣ пѣзнали ѡдъ разу вартѣсть его великого таланту, его слава яко единого тоды нашего правдивого поеты и писателя понесла ся зъ устъ до устъ, а его солодкій, милозвучный пѣсни причаровували кожного. Довгій часъ була его пѣсня на Буковинѣ, якъ голосъ вѣнющаго въ пустыни; довгій часъ здавало ся навѣтъ, що его труды не найдуть тутъ узнаня, помимо того, що въ особѣ Данила Млаки достасъ онъ вже въ рѣкъ по своимъ выступленю сильного товариша въ трудахъ; но о нихъ обохъ знала въ Галичинѣ каждая дитина бѣльше, якъ тутешна интеллигенція руска. Може бути, що причиною сего было то, що творы его появлялись у Львовѣ, Коломиѣ, Кіевѣ, а не въ Чер-

новіяхъ, по найважѣйшою причиною було то, що наша руска интелігенція хотий и порозумѣла вже рѣжницю межи Русиномъ, Волохомъ, Нѣмцемъ и т. д., дуже мало, винявши Василя Продана та ще двохъ трохъ патріотівъ, займала ся своїми рідними справами, що си тоды такъ само якъ, жалъ сказати, ще и теперъ, головню обхидало свое я, и що всякій и найменшій рухъ рускій, поодинокѣ слѣдѣ руске, коли оно не було сказане зъ горы, переповняли си страхомъ передъ начальствомъ, и що она тѣлько тоды була рускою, коли сего вимагала потреба приподобати ся начальству. Каждый просвѣщенный народъ уважавъ бы собѣ за честь выдати зъ себе такихъ писателѣвъ якъ Осипъ Федьковичъ та Данило Млака; ихъ имена були бы у него окрасою народа, якъ ихъ уважае Галичина та Украина; а у насъ — въ рідній ихъ Буковинѣ, котру они осифвали, звеличали, котрой красу рознесли по свѣтѣ, — у насъ ледви хто и знае, що писавъ Осипъ Федьковичъ, якъ сифвавъ Данило Млака. У насъ ще 1870 р. печатають ся въ „Буковинская Зоря“ такі стихи, якъ Жаръ углей та На розлуку съ сусѣдомъ В. Продана, до котрыхъ покойный авторъ таки сейчасъ самъ писавъ поясненія, бо инакше не бувъ бы ихъ нѣхто розумѣвъ.

Такъ выглядала литература руска на Буковинѣ ще въ 70-хъ рокахъ, помимо того, що рідній сини, Буковини: Осипъ Федьковичъ и Данило Млака вже десятокъ лѣтъ обробляли сю запущену ниву, и сѣяли здорове зерно. Навѣтъ у товариства, котре собѣ поставило задачу илекати руску литературу, одже середъ осередку руской интелігенціѣ, не найшла ихъ праця теплого слова и приюту. „Руска Бесѣда“ не то що не вспомогала, але майже оддурала ся ихъ, и не тѣлько выдавала свѣй календаръ дивогляднымъ, мертвымъ языкомъ, но думала, що такими книжочками якъ си „Изданія“ просвѣтитъ народъ. Все то наглядно показуе, якъ тяжко збудити було буковинсько-руську интелігенцію зъ твердого сну, коли 25 лѣтъ дѣятельности Осипа Федьковича и Данила Млаки перейшли понадъ буковинською Русею майже марно. Ба нѣ — не цѣлкомъ марно, а доказомъ сего най буде хоть то, що та сама „Руска Бесѣда“, що ще недавно кормила нашу Русь розличными въ языковѣмъ взглядѣ литературными дивоглядами, уже прозрѣла, що она знае уже цѣнити рідныхъ и добрыхъ синѣвъ Буковини и тому самосвѣдомо зазвала Васъ сегодня сюда, чтобы оддати честь Осипу Федьковичу, що першій почавъ на Буковинѣ проганяти тьму а ширити свѣтло, що першій заговоривъ на буковинскѣй Руси рідною мовою, и то такою солодкою, милозвучною, що ажъ сердце рве ся, слушаючи си мовы.

Но не конецъ на томъ. Сего заслуги для Буковини величезны и черезъ то, що онъ розвѣявъ у насъ темряву вузкоглядности, що онъ першій показавъ, що намъ нема що оддѣлювати ся одъ рідныхъ братѣвъ въ Галичинѣ, на Украинѣ, бо мы одинъ народъ, одна наша мати, одинъ нашъ языкъ. Своими творами звеличивъ онъ Буковину на всю Русь, а якъ онъ си любить, доказомъ того кожде его слово. Наконецъ принявъ ся онъ за трудну и велику задачу просвѣты народной и обороны правъ народныхъ и мы всѣ знаемо, о скѣлько мы вже поступили напередъ, одколи почала виходити у насъ „Буковина“. Почутье народне ширить

ся у насъ зъ каждымъ днемъ бѣльше, нашъ народъ будить ся, встает. Се суть заслуги Осипа Федьковича!

Мы чуемо мимоволѣ, що мы Тебе въ порѣваню зъ Твоими заслугами не годий ще звеличити, но не бануй Ватку нашъ Осипе, працой намъ дальше на нивѣ народнѣй, неси свѣтло подъ нашъ стрѣхи, а чей дождешъ ся часу, коли вся Русь пробудить ся, познае твои дѣла, и послѣ дѣлъ твоихъ осудить тебе лучше, якъ мы се сегодня можемъ. Не зражай ся тымъ, що на твоѣй рідній Буковинѣ, для котрой Ты живѣ, трудивъ ся, працювавъ неутомимо черезъ 25 лѣтъ, не знаходишь належитой чести.

Потѣшай ся тымъ, що ты найшовъ нынѣ вже на нѣй приютъ, що подъ твоѣй трапоръ стали вже горнути ся твои братя, а при дальшихъ Твоихъ трудахъ прозрять и не зрячі, и отдадутъ честь!

Потѣшай ся тымъ, що твоє имя рознеслось по цѣлой Руси и сѣ си окрасою.

Доказомъ сего най послужать сѣ численныя письма, котры заразомъ доповняютъ то, чого я тутъ недоказавъ.

(Навязуючи до ѳтчиту принятого гучнымъ >Славно< ѳтчитуе прелегентъ слѣдующі телеграмы и письма:)

Зъ Брѣдка: >Высокоблагородный Господине! — Цѣла буковиньска Русь радуе ся днесъ рѣжницею Вашою двадцѣтилѣтней литературной дѣяльности, тому жъ и я яко дочка того народа не могу остатись позаду, чтобы Вамъ, Высокоблагородный Господине, не высказати моего сердечного благожеланія въ томъ такъ для Васъ торжественномъ и утѣшномъ дни. Хотяи Вамъ, Вѣл. Г., лично не знаема, позналамы Васъ на поли литературномъ, на котромъ вже 25 лѣтъ неутомимо дѣйствуете въ пользу и честь буковиньскихъ Русинѣвъ, ихъ до познания самихъ себе приводите и имъ яркимъ свѣтломъ просвѣщения очи отворяете. — Дай Боже, чтобы Вы, Вѣл. Г., еще много лѣтъ межи нами прожили и Вашимъ энергичнымъ перомъ долю того бѣдного руского народа полѣпишали, котра за Вашимъ стараньемъ ще не згасла и будущиость має. Пріймѣтъ, Вѣл. Г., се коротке, но шире благожеланье въ день для Васъ такъ радѣсный и будьте пересвѣдченъ, що оно находитъ ѳтгомѣнъ въ серци каждого Русина. — Остаюсь съ глубокимъ почтеньемъ Евгенія Ярошинска.

Изъ Вижицѣ: Народному спѣвакови, Ювилату Осипу Федьковичу, пересылають при нынѣшномъ святѣ грѣмке Слава!

Вижицкій Русины.

Изъ Кѣцманя: Неутомимому генію поетови-ювилату найсердечнѣйшій желанія и широрускій поклѣнъ. — Гордимъ ся Тобою славный и рѣдный Сыну Буковини-Руси. Желаетъ крѣпкихъ силъ до дальшого илеканія нашої словесности.

Русины кѣцманецкого повѣту.

Изъ Вижицѣ (по нѣмецки): Нашъ сердечнѣйшій гратуляціѣ до 25-лѣтнего юбилею литературной дѣяльности. — Францъ Шпангъ, Кароль Праеръ, Иванъ Созаньскій, Иларій Стратычукъ и Теодоръ Семанюкъ.

Изъ Сучавы: Сердечно привѣтую день 6. лѣт. Юлія с. р., въ котромъ святковати муть Русины Буковиньскій юбилей нашого ветерана-дѣятеля неутомимого на поли литературномъ. Слава Свѣтлому Выдѣлову осу-

ществувавшему бажания буковинської Руси. Широ прихильний
М. Коралевичь.

Изъ Вижницѣ: Nie mogąc osobiscie pogratulować, zasłałam Szanownemu Jubilatowi Józefowi Fed'kowiczowi życzenie: »Напередъ більше«.

Іосифъ Рудковскій, нотаръ.

Изъ Брѣдка: Высокопочтенному Ювилату жєлає сегодня здоровья, добробыту и вытревалоости. Поможки, Боже, Єму еще другихъ 25 лѣтъ на поли журналистики дѣйствовати. Иванъ Ярошинскій.

Изъ Добростанъ за Львовомъ: Высокоповажнїи Панове! Слава! Слава! тричи Слава Руси, що празнує празникъ великого свята 25-лѣтнього творчества Нашого Юрія! Зъ глубины сердца, що подъ тихими стрѣхами деревляныхъ жилищъ колышисъ въ любви и тихой надѣѣ на лучшу долю, шлемо мы роботѣѣ насущного хлѣба свой простый а щирый привѣтъ въ нынѣшній днинѣ, днинѣ, котра мовъ перескокомъ зъ торѣчнои седибы Украинской столицѣ завитала одъ сына Закардону до сына »красной Буковины«. Шуми же громко Буковино, якъ шумѣвъ Кієвъ въ празникъ Олександра — греми же громко и ты днесъ — се свято велике твоего сына, що дваццять лѣтъ и пять боронивъ правъ, волю, свободы и того одинокого, одинокого сокровища руского народа: хлѣпской мовы, и служивъ вѣрно, працюючи шильно середъ буръ и громовъ, рѣднѣи матери, бѣдненькой Руси — та кормивъ и кормить своими працями голоднїи дрѣмучїи умы молодыхъ и старыхъ, простыхъ и ученыхъ, неложныхъ роботѣѣвъ на нивѣ хлѣба и нивѣ просвѣты.

Слава Тобѣ, Юрію, Слава Твоему празнику, Слава и Тымъ, що могутъ днесъ лично Тебе оглядати. — Мы бодай душою шлемо сердечнїи желаня, щобъ Ты нашїи душѣ еще другихъ дваццять лѣтъ и пять кормивъ кормомъ Твоего чистого сердца, та бачивъ по тыхъ то лѣтахъ сповнену и Свою задачу и заповѣтъ нашего Батька Тараса — а тогдѣ зазвенить свободно всюды изъ вольныхъ устъ дѣтей трехъ рѣднѣихъ сестеръ невольна днесъ пѣсня Найстаршой Сестрицѣ!

Одъ Читальнїи имени Т. Шевченка въ селѣ Добростаны за Львовомъ.

Зѣ Львова: Цѣнячи высоко заслуги Осипа Федьковича на нивѣ малоруского письменства, шле выдѣлъ Товариства имени Шевченка въ день 25-лѣтнього юбилею свой сердечнїи привѣтъ и завѣдомляє высокоповажного Ювилата, що рѣшивъ одногласно предложити загальному зборови Єго именованье на почетного члена.

Гладиловичъ, Громницкїи.

Зѣ Львова: Соловїи зеленои Буковины Осипови Федьковичови, члену Товариства »Просвѣта«, засылають сердечнїи привѣтъ въ нынѣшний день юбилейнїи и покликують радѣсно: Утїи, Батьку, орле синый! Нехай творча сила Твоего вѣщого духа буде искрою Божого огня, що засїє свѣтломъ просвѣты на плодотворнѣи Буковинѣ. Слѣвай ще довго въ хосенѣ цѣлои Руси-Украины, чтобы Твоя животворна пѣсня воскресила изъ темноты и тыхъ незрячихъ братѣвъ, що еще не вѣрятъ въ власну будучность нашего дваццатьмилїонного народа, котрый по волю провидѣня есть сердцемъ въ величїемъ тѣлѣ матери Славы. Жїи намъ

въ здоровю много лѣтъ и дожди ся по уилывѣ другихъ 25 лѣтъ золотого весѣля зъ Твоею безсмертною Музою.

Одъ выдѣлу Товариства »Просвѣта«.

Зѣ Львова. Вѣщому Боянову буковинской Руси и многозаслуженному писателєви драматичному въ день роковинъ Єго 25-лѣтнѣи литературнѣи дѣяльности сердечнїи привѣтъ подноситъ »Руска Бесѣда« у Львовѣ. — Дрѣ Целевичъ, голова; Олесницкїи, секретаръ.

Зѣ Львова: Молодѣжъ львовска посылаетъ буковинскому Кобзарєви подяку щїру за чвертьвѣкову добре заслужену працю, та виявляє свою просьбу на лучше. Утїи, Батьку, орле синый!

»Академичне Брацтво«.

Зѣ Львова: Славному Кобзарєви Буковины, Слѣвакови Гуцульцины, Борцеви за долю и волю руско-украинского народа, шле редакция »Дѣла« глубокїи поклонѣ. Жїи намъ, Батьку Осипе, на довгїи, довгїи лѣта и величай Своею Музою безталаннїи рускїи украинскїи народѣ!

Белєй, Кахникевичъ,

Глодзѣнскїи, Лукашевскїи.

Зѣ Львова: Зъ глубокимъ поклономъ стає нынѣ передъ Тобѣю и Докторъ Вычоса и кричитъ: Дай, Боже, буковинскому Бояну доброго здоровья! Най гинуть вороги!

Редакция »Зеркала«.

Изъ Кракова: Serdeczny poklon i szczere życzenia ukochanemu synowi siostry Rusi przesyła

Redakcyja »Nowej Reformy«.

Зѣ Львова: Честь и слава Тобѣ, Кобзарю, щѣсь працювавъ неутомимо чверть вѣка на нивѣ рѣднѣи! Крѣписъ и жїи намъ!

Богословы.

Изъ Кракова: Помагай Бѣгъ довгїи лѣта еще пановати зъ народному пантеонѣ на славу рѣднѣи слова!

Руска академична громада въ Краковѣ.

Зѣ Львова: Слѣвай, Батьку, слѣвай ще довго, Кобзарю, на славу неньки Руси-Украины!

Выдавцѣ »Библиотеки музыкальной«.

Зъ Тернополя: Вашу славу свѣтови роскаже, а на свѣтѣ добра слава не вмере не поляже!

»Руска Бесѣда«.

Зѣ Львова: Товариство рускихъ ремѣснїковъ »Зоря« шле сердечнїи привѣтъ заслуженному мужови въ чвертьстѣлнїи роковини вельми хосеннѣи працѣ на нивѣ народнѣи литературы.

Зъ Тернополя: Утїи, Батьку, чтобы не хотя на весь свѣтъ почувли!

Филия »Просвѣты«.

Зъ Стрия: Въ 25-лѣтнѣи рѣчинню Твоеи знаменитѣи литературнѣи дѣяльности вилѣтаемо и ми цѣткѣ въ вѣнєцъ добре заслуженѣи славы надѣячисъ, що ще черезъ довгїи лѣта заслѣвати мєшь нашу убогу ниву перлами Твоеи музы.

Русины стрїйскїи.

Зъ Кракова: Поклонѣ одъ сердца славному сынову зеленои Буковины одъ

Масляка.

Зъ Вѣдня: Моему славному земляку и брату первому и лучшему буковинско-русскому поєто-писателю Іосифу Федьковичу-Городинскому шлю сердечнѣише поздравленїє съ Єго славнымъ юбилєемъ. Слава Єму во вѣки и многая, многая лѣта!

Григорїи Кунчанко.

Зъ Коломыѣ. Высокоповажанїи Братя! Великїи празникъ народнїи есть нынѣ у Васъ, але єго

отгомонь несе ся беспечно по всѣй нашой Руси-Украинѣ, позаякъ Вы, добрый дѣти-цвѣты своего безталанного народу, почитаете нынѣ прилюдно и свѣтло двадцатипятилѣтній роковины славно звѣстного зъ литературной дѣяльности, найвѣрнѣйшого сына своего опущенного и запущенного народу, вельми поважаемого Ювилата Осипа Федьковича, котрый отъ 1861. року причинивъ ся яко достойный наслѣдникъ Маркіяна и патриотѣвъ нашихъ зъ 1848. р. дуже богато до розбудженя дрѣмучихъ, а просвѣщеня незрячихъ братѣвъ своихъ не лишь въ своѣй зеленѣй Буковинѣ, але и у насъ въ Галичинѣ, и котрого перлы-творы читають ся все жадно не лише на Руси австрійской, але и на Украинѣ въ первотворѣ, а въ переводахъ и межи иншими такъ славянскими якъ и неславянскими та и високо просвѣщенными народами. Позвольте прото, Братя, достойны сыны одной матери Руси-Украины, що и всѣ мы тутъ зъ вдячнымъ сердцемъ подбляемъ Вашу велику радѣсть въ той для всей Руси вельми торжественной и великой хвилѣ, и кличемъ въ великомъ одушевленю вразъ зъ Вами зъ повной груди: Най намъ жѣ Высокодостойный Ювилатъ Осипъ для освѣдомленя та лучшей долѣ нашей бѣдной Руси-Украины ще многой та щасливѣй лѣта!

Въ имени нашихъ товариствъ: Ленкій.

Зъ Подбужа: Слава Кобзаревѣ одкрывшому житѣ буковинскихъ Русинѣвъ у чудесныхъ повѣстяхъ, — а житѣ жовнѣра-Русина въ чужинѣ тужачого за родиною й рѣднымъ краемъ у незрѣванныхъ поезіяхъ-спѣвахъ! — Слава Му, и най Его житѣ щасливѣйше й веселѣйше одъ цѣи хвилѣ плыне, якъ до теперъ! Щиро цего бажае щирый прихильникъ дорогого Кобзаря Титко Реваковичъ.

Изъ Задѣльска-Красного: Цвѣтка-Тарабурка зъ Бойковской Могурины въ рѣчницю двадцатипятилѣтней литературной дѣяльности Осипа Федьковича Кобзаря Буковины.

Здоровъ, Пане-капитане,
Кобзарь Буковины,
Доки Руси въ живыхъ стане,
Честь Твоя не згине!
Бо Ты, друже-соловейку,
Одинъ изъ тыхъ першихъ,
Що Матусю небожейку
Будили зъ помершихъ;
На свѣтлѣи запущеномъ
Росплюдивъ огня Ты,
Нову спѣванку щоденно
Вносивъ въ рѣдну хату.
Ты-жъ то тыми спѣванками
Прибравъ Буковину,
Честнымъ трудомъ, яровъ музовъ
Прославивъ родину.
Нейже буде менѣ, Батьку,
Хоть нынѣ свободно,
Коли зойшлись Братя въ хатку
Почтити Тя гѣдно.
Заспѣвати тарабурки
Для Тебе въ поклонѣ.
Прійми-жъ крыху изъ подъ Турки
Вытязь зъ подъ Вероны, —

Зъ далекой Бойковщины
Поклонѣ Тебѣ ложу.
Вспомагати батьковщину
Сто лѣтъ Ты ворожу,
Пѣвъ изъ сотки покотилось,
Чвертка въ славномъ трудѣ,
Дай Богъ, сотка щобъ дожилась
На честь своего люду.

Изидоръ Пасѣчинскій.

Зъ Бохинѣ: По причинѣ Вашего 25-лѣтнего юбилея засылаю мои желанія всякихъ благъ, прежде всего же здоровья и крѣпости духа до дальшихъ трудовъ на нивѣ народной. — Чи въ Сторожинци, Лукавци и Вилавчи еще нѣтъ читалень и общ. тверезости? Теодоръ Бѣлоусъ.

Зѣ Львова: По поводу 25-лѣтней дѣятельности нашего заслуженного писателя Федьковича и я присоединяюсь къ дорогимъ сердцу моему буковинскимъ землякамъ. Честь почитающимъ заслуги, а положившему ихъ многая лѣта! — Вашъ всегда

Дмитрій Вѣнцковскій.

По отчитаню кожного поодинокого поздоровительного письма роздавались комнатами грѣмкѣ оплески и многократне „Славно!“

Яко 4. точку программы отспѣвавъ хоръ квартетъ „Поклонѣ“ слова О. Федьковича, музика Вербицкого. Дальше выголосивъ Ом. Поповичъ поезію О. Федьковича „Сомній мары“, а Ник. Шкурганъ отчитавъ повѣсть О. Федьковича: „Три якъ рѣдны браты“, по сѣмъ зновъ отспѣвано квартетъ „Гуляли“, слова О. Федьковича, музика О. Нижанковского; въ конецъ выголосивъ Ілія Семака поезію О. Федьковича „Празникъ у Таковѣ“ а хоръ отспѣвавъ зъ „Окружковъ“ О. Федьковича, музика О. Нижанковского. Всѣ продукціѣ подобались загально, особливожь хоры.

Межи 3. а 4. точковъ программы зробили селяне зъ Кѣцманя велику несподѣвану радѣсть Ювилату, передаючи Ему въ знакъ вдячности буковинского русского народа хлѣбъ-соль а то: два величезны колачѣ, гуску соли и крыгу меду. Простѣ, сердечны слова селянскихъ послѣвъ тронули глубоко всѣхъ присутныхъ, о чѣмъ свѣдчила не одна слеза заблестѣвшая въ очѣ розчуленныхъ свѣдѣковъ сей сцены.

III. Спѣльна вечера.

По Вечерку около 10 години зѣбралось въ особной просторной сали гостинницѣ подъ „яркою“ гарне число почитателѣвъ вп. Ювилата на спѣльну вечерю.

Рядъ тоастѣвъ роспочавъ секретарь „Руской Бесѣды“ надъучитель Омелянъ Поповичъ, выголосившій слѣдующій стихъ Омеляна Олексового.
Ой у лѣсѣ, у буковѣмъ тихо, глухо, сонъ и сумъ;
Нѣ дробушки, гуцулочки ой не чутъ, нѣ тужныхъ думъ.
Чирканье лише та шваргѣтъ лѣсомъ-боромъ тымъ гуде,
Не розвеселеть нѣкого, нѣ загрѣе; бо чуже.
Десь-не-дѣсь дѣбѣсь до ухамовъ надземный, — райскій спѣвъ,
Рѣдный звукъ рѣдной нѣснѣ далекихъ рѣдныхъ нѣвцѣвъ.
Та чи се земля не руска, що ю вкрывъ буковый лѣсъ?

Чи чужинець, що тут вихав ся, иншій звичай въ
ню занѣсь?

Отъучивъ вже Русь спѣвати? Слухати лишъ, якъ ѓнъ
гуде? —

Цитъ ко! перестанъ пытати! — чуй но! — чуєшь?
що то се?

Що за голосъ! нута! мова! Присяй Богу, що се ѓнъ,
ѓнъ, кобзарь, зъ Украины гѓсть се, а та пѣснь бра-
тамъ поклѓнь. . . .

Понадъ Черемошь, надъ быстрый по подъ скалы въ
небеса

Маширує молодъ жовнярь, а йдучи собѣ спѣва
Про „Нѓчлѣгъ“, то зновъ „Рекрута“, „Дезертера“,
„Козака“

Про „Украину“, о „Руси“, то „думокъ“ зновъ безъ
числа,

То зновъ „Гуцулки“ затягне, або якъ спѣвать почне
„Довбуша“ та „У Веронѣ“, то ажъ сердце мѣѣ, мре...
У Путиловѣ, въ гѓрь сердце, у недѣлечку въ святу
Повертають люди зъ церкви до рѓдного халашу.

На передѣ вразъ зъ духовнымъ молодъ гуцулъ постуна
Що убранный, а що гарный, въ горахъ пары му нема!
Крокѓвъ зъ двѣстѣ ѓтъ церкви у ворота уступивъ
Легинь нашъ, за нимъ и нарѓдъ и подвѓрье все укrywъ.
„А що скажете? пытає.“ „Нѣчого... та... мы... прийшли.
Ждалисми свѣтца екъ Бога, мы жеднѣ слѓвца... кобы...“
Сѣвъ ѓнъ, ставъ имъ повѣдати „Три якъ рѓднѣ браты“
„Зѣнича“, та „Побратима“, „Опришка, Стрѣльця“
„Безталанне закоханьє“ „Гальянки“

Про „любѓ-згубу“ й замовкъ; всѣ плачуть, плаче й ѓнъ
И береза коло клѣти.... вѣтеръ грає въ дзвѓнь,
Нѣ, то ѓнъ, спѣвакъ, на лѣру жалѓбно загравъ,
Свои сумнѣ „соннѣ марѣ“ солодко спѣвавъ....

Ажъ наразъ, коли „Пригоды“ та „Трафунка“ зновъ утне,
ѓтъ смѣху сердечного ажъ гомѓнь гѓрь мовъ грѓмъ
гуде. —

— Чверть столѣти нашъ кобзарь такъ вновѣдає, та
спѣва,

Хто почує, мовъ причинный стане й шильно наслуха.
А якъ втихне на хвилину кобза, молять всѣ: „Заграй!
Заспѣвай, утни, кобзарю! батьку, вновѣдай!“

Най поплыне незрѓвнана мова Твоѣй пѣснѣ въ свѣтъ,
Щобъ узрѣвъ си богатый, свѣжѣй, нестрѣй, чудный цвѣтъ,
Мѣдъ въ нѣмъ, якъ любовь солодкѣй, милѣй, — щобъ
розкоштовавъ,

Силу вони, все величѣе й свѣтло свѣтъ щобъ розпѓзнавъ. —
Вновѣдай, спѣвай ще, батьку, молодѣжъ загрѣй,
Та у сердце тѣй, у душу щирои любви налѣй
Къ своему рѓдному одному, выйми, выкинь, выжени
Всѣхъ богѓвъ чужихъ изъ неѣ, та до неньки наверни!
Сего просять, молять въ Тебе, батьку рѓдный, рускѣй
свѣтъ,

А у Госнода для Тебе многихъ, многихъ милыхъ лѣтъ!

Въ друге шѣвъ председатель драматично-литера-
турного товариства протоерей професоръ о. Изидоръ
Воробкевичъ въ ядренѣй промовѣ здоровье Юви-
лата, яко драматичного писателя и почетного члена
драм. товариства въ Чернѓвцяхъ.

Третѣй официальный тоастъ державъ въ имени
„Рускои Рады“ конценистъ Иванъ Тыминьскѣй, под-
носячи въ довнѣй одушевленѣй бесѣдѣ заслуги Юви-

лата яко редактора „Буковины“ и секретаря полит.
„Рады Рускои“

Въ имени „Союза“ яко представителя буковиньскои
рускои молодѣжи промовивъ прехорошо мѣсто председа-
тель тогожъ товариства академикъ Григорѣй Ган-
кевичъ.

Вп. Ювилать забиравъ три разы голосъ; Першѣй
на здоровье братѓвъ почтившихъ Его такъ численными
доказами щирои любви, зъ особнажъ на здоровье своего
друга Ивана Тыминьского; вторѣй на жичливыхъ бра-
тѓвъ-Славянъ именно же на редакцѣю „Новои Реформы“
въ Краковѣ, третѣй на здоровье пробудившихъ ся
братѓвъ селянъ, особливожъ депутацѣй кѓцманецкои.

Зъ численныхъ дальшихъ промовъ подносимо то-
асть майстерско импровизованными вершами редактора
черновецкои „Газеты Польскои“ Н. Колаковскои на
„хвалу и честь пѣвцеви Руси“; сотрудника редакцѣй
„Czernowitzer Zeitung“ М. Еренфелда на „народну по-
езѣю и еѣ представителя и двигателя вп. Ювилата“;
совѣтника суду Винницкого съ желаньємъ, щоби
„вѣщому Кобзаревѣ удалось просвѣтити не зрячихъ ще
братѓвъ“; совѣтника конс. о. К. Костецкого на при-
хильну для Русинѓвъ прасу польску, особливожъ ре-
дактора черновецкои „Gazet-y Polsko-i“ инавгуро-
вавшого нову въ тѓмъ напрямѣ еру; конц. И. Тыминь-
ского на прихильну Русинамъ прасу нѣмецку; проф.
Пигуляка Ерѓтея на Ювилата, ангела, що за-
сѣявъ по чорнѓмъ стѣну рускѓмъ золотѣй квѣтъ; сов.
Винницкого на патрѣѓтѓвъ, що такъ численно при-
витали телеграмами и письмами вп. Ювилата; ак. Гр.
Ганкевича на пробудившихъ ся буков. патрѣѓтѓвъ
рускихъ; надуч. Поповича на проф. Юстина Пигуляка
даровавшого Русинамъ бук. такъ дорогу памятку, якою
е и буде образъ вп. Ювилата и т. д.

Подъ часть вечерѣ спѣвавъ хоръ „Союза“ „мно-
голѣтствѣя“ и нарѓднѣй пѣсни.

Пѓзно по ѓпѓвночи попрѓщавъ Ювилать зѓбра-
ныхъ проваджений грѓмкими неуставающими окликами
рускои молодежи.

Всѣ рускѣ часописи и многѣ польскѣ, якъ чер-
новецка „Gazeta Polska“, краковска „Nowa Reforma“,
„Kurjer lwowski“ и другѣ, ба навѣтъ нѣмецкѣй газеты
принесли не тѓлько ѓповѣщення и ѓписанѣя ювилеву Осипу
Федьковича, но посвятили Его житѣлѣиси и ѓцѣненю
Его творѓвъ просторнѣй критичнѣй статѣй, подносячѣй ве-
лику важнѓсть и неѓцѣннѣму вартѓсть Его литературнои
дѣяльности.

Такимъ чиномъ стала ся рѓчницѣя Осипа Федько-
вича, на що и въ повнѣй заслуге, величавымъ праз-
никомъ цѣлого народа руского.

Омелянъ Олексѓвъ.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

» Поодинокі числа 15 кр. »

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(улиця Липи́на ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

За нами Братя!

Пора жнивѣ. Кто сѣявъ, збирає теперь зъ своей нивы, и тѣшитъ ся добуткомъ своей працѣ. И мы сѣяли на нашей народнѣй нивѣ здорове зерно просвѣты, убогородненія и самопознанія, и мы ту ниву обробляли старанно по́сля всѣхъ нашихъ силъ, вытнали всякій хабузъ, пололи хонту, но коли поглянемо на плоды нашей працѣ, зъ бодемъ сердца мусимо признати ся, що жнива наши не удали ся. На духовенство буковинское впала ржа и оно зачерезъ то цѣлкомъ не выдатне на здорове зерно, середъ учителей народныхъ богато куколю, инні наши интеллигентні версты скошлявѣли и знидѣли; одними нашими хлѣборобами, що сами, часто безъ принуки и заохоты изъ стороны своихъ ближайшихъ просвѣтителѣвъ, а навѣтъ противъ ихъ волѣ и помимо всякихъ перешкодъ заложили богато читалень и горнуть ся всѣми силами до просвѣты, мы тѣшимо ся и величаемъ ся. Наші селяне-хлѣборобы познали вже и познають зъ каждымъ днемъ больше велику важность просвѣты, горнуть ся до книжки, покидаютъ пятаку, не марнують дорогого часу на пусті забавы, но идутъ до читалнѣ, учать ся, притягаютъ другихъ до себе, такъ що мы маемъ повну надѣю на полѣпшенье добробыту нашихъ хлѣборобовъ и на двигненье ихъ зъ морального упадку. — Чомужь наші интеллигентні версты выдаютъ такъ мало плодѣвъ? Думаемо, що наибольше за для того, що у нашей интеллигенціи великій недостатокъ почутя обовязку, що она жие лишь для себе, и свою посаду уважає лишь средствомъ до житя, а не мѣсцемъ посланництва, котре треба сповнити совѣстно, щиро, а навѣтъ зъ нараженьемъ своихъ власныхъ выгодъ, зъ пожертвованьемъ.

И такъ чтобы бути священникомъ, не досыть отпратить набоженство, окрестити, поховати и т. д., и казати себе за то называть пастыремъ, отцемъ духовнымъ, но треба бути правдивымъ пастыремъ, апостоломъ правды и науки, проповѣдати, научати добру, наставляти на праву дорогу, своимъ знаньемъ и вѣдомостями помогати духовнымъ дѣтямъ, а у всѣмъ руководити ся християнскою любовью. — Се є велика и свята задача духовенства, и на нѣмъ тяжитъ обовязокъ сповнити еи якъ найсовѣстнѣйше. А богато мы маемъ такихъ священниковъ, що доставши парафію и розглянувши ся въ нѣй застановлять ся надъ тымъ, якъ мають свое посланничество сповнити? Вмѣсто бути розсадникомъ науки Христовой, любви християнской, тверезости, моральности, працовитости, вмѣсто бути проводникомъ для громады въ каждомъ добромъ дѣлѣ, охороняти еи передъ выискованьемъ, ширити просвѣту, выкорѣнювати злі навички громады и тымъ заслужувати собѣ червонныхъ поясовъ и высшихъ почестій, больше часть духовенства нашего старає ся приподобати владыцѣ ромунизациею церкви и такъ занехує всѣ свои святі обовязки, свою велику задачу просвѣчуваня и убогородненя своей громады. Отъ така ржа насѣла на наше духовенство. Но чи буде довго ще такъ уходить, най духовенство саме ласкаво надъ тымъ застановитъ ся, най зважитъ, чи не тратитъ оно черезъ таке неоповѣдне своѣй цѣли поступованье грунту подъ ногами, поважания у громады, чи не упадає черезъ то религія, а коли такъ, то послѣдна вже може пора спамятати ся, и не дати своего стану такъ понижити, чтобы мужики-хлѣборобы мали Васъ спамятовати. Мы не вымагаемо отъ Васъ, духовній Отцѣ, нѣчого больше, якъ совѣстного выповнення Вашихъ обовязковъ, а тоды не потребуєте бояти ся нѣ владыки, нѣ

консисторіѣ. Маємъ мы вже вправдѣ колька священникѣвъ, що поняли свою задачу. Но одиницѣ самі по собѣ за слабіи до піддвигнення народу. Зъ одной пеглы дому не поставишь. За то вѣкъ XIX, вѣкъ ассоціацій каже оглядати ся за другимъ товаришомъ, потѣмъ за третимъ и т. д. При тѣмъ всѣмъ треба памятити, що 12 апостолѣвъ-рыбакѣвъ здобули цѣлый свѣтъ. Де цѣль свята, праведна, тамъ Богъ помагає, додає сили. Тожъ лучѣть ся, Братя, до спільной працѣ для добра чоловічества. Нива, котру маємъ обробляти, заросла вѣковѣчнымъ хабузомъ. Помагайте намъ корчувати, витинати той хабузъ и индеферентизму для свого ближнього, сѣйте зъ нами просвѣту, бо то однѣсенька дорога до добробыту, до поступу. Не вжежъ бути намъ вѣчно рабами чужинцѣвъ?! Чижъ не соромъ ходити интелігенціи въ тяжкихъ путахъ и понижати свое люцке достоинство? Пора стрясти зъ себе оковы и бути людьми, якъ другі; не все намъ лишъ корити ся и кланятися низенько, пора намъ підняти голову! Наша цѣль свята и праведна, а робѣтникѣвъ, помічникѣвъ щирыхъ и совѣстныхъ мало. — Тожъ за нами, братя, за нами!

ДОПИСИ.

Почтенный Редакторъ!

Перепрашаю Васъ по першому, що Вамъ докучаю зъ моимъ нескладнымъ писаньемъ зъ блудами, бо то знаєте, пане, що самоукъ не такъ пише, якъ той, що ся въ школі учить; а по другому, що не за мое власне село Вамъ щось до газети писати хочу, але за друге, сусѣдне, хоть мой дѣдъ небѣдикъ казали, що лѣнше за свою бѣду говорити, якъ за чуже богатство. Но, Боже мене прости, що я касую дѣдові слова, бо Вы самі, пане редакторъ, знаєте, що руска кровь горяча и що въ своемъ сердци має, то въ тайні не за тримає, но геть въ свѣтъ пускає, якъ лишъ щось добре, абы ся другі учили и за прикладъ собѣ брали, а що злоє, абы ся того выстерегали.

Тожъ хочу написати за село Василѣвъ, и то не такъ за село, якъ за отца духовного, що менѣ мой камратъ Максимъ, зъ котрымъ я 12 рокѣвъ при войску служивъ, розказувавъ. — Все я ему не довѣрявъ, но чувъ я то само и ѣтъ другого и третого и т. д., то уже не мѣгъ-смь того въ своемъ сердци затремати и мусѣвъ-смь го въ свѣтъ пустити. Зачалимъ говорити, що рокъ ѣтъ року тяжше и Богъ спускає кару на людей то градомъ, то посуховъ, то огнемъ и т. д., а ѣтъ менѣ на то каже: Якъ у кождѣмъ селѣ такий панотецъ, якъ у насъ, то певно має Богъ за що людей карати. — У насъ у Василевѣ, каже, панотецъ вже больше якъ 15 рокѣвъ, а проповѣди за горѣвку ѣтъ нихъ нѣхто не

чувъ, — бо самі, кобы здорові, зъ паномъ ресентымъ добре сиють, а такъ и всѣ парафіяне ихъ прикладу тримають ся.

Людей за кожду молитвочку добре обдерають, а якъ хто не має хлѣба, то и кулешѣ кажутъ собѣ принести. Першій противникъ читалиѣ — панотецъ, першій противникъ школі — панотецъ; ще и до того сего року и поле не хотѣли святити, бо казали, що Богъ посвятить — бо то за дурно; они бы посвятили, кобы хто за то заплативъ. Коротко сказавши, они не дбають о своихъ парафіанъ, але лишъ о свою кишеню, абы тота була повна и горло не порожне, но черезъ тое все наше село въ якъ найгѣршій нуждѣ.

Всечестный отче! Чому Вы противникъ святой тверезости? Чижъ Вы не читали слова святого Ап. Павла: Не упивайте ся виномъ, бо въ немъ есть блудъ? Тажъ Вы знаете, що горѣвка рѣвняеть ся до мотылицѣ; си якъ влѣзе де межъ ѣвцѣ, то бѣдні крутятъ ся и здыхають ѣтъ неѣ. — Такъ само гинуть и люди ѣтъ горѣвки. Чи може не маєте прикладу, що проповѣдь зменшає пиянство? ѣтъ въ Дорошѣвцяхъ, въ Чунковѣ, ѣтъ тыхъ ѣтцѣвъ духовныхъ можете собѣ и прикладъ взяти и книжкѣвъ вызычити якъ не маєте, бо то ревнй душпастырѣ и справедливй пастырѣ своихъ овецъ.

Чому Вы противникъ Читалиѣ? Тажъ читалия есть велика подпора св. церкви и много добра въ селѣ приносить.

А школі чому Вы противникъ? Тажъ Вы душпастырѣ, Вы повинни першій о школу дбати, бо Вы знаете, що нашъ народъ цѣлкомъ ѣтъ другихъ народѣвъ на задѣ позѣставъ. Якъ бы Вы, Всечестный отче, такъ дбали о Вашихъ парафіанъ, якъ Вашъ всечестный начальникъ панъ баронъ, то певно Василѣвъ много селъ перевысшивъ-бы.

Не гнѣвайте ся, ѣтче, бо я хоть простый мужикъ, но не могу того знести, абы хтось, що має таку науку красну, ту науку въ собѣ лишъ дусивъ, а своимъ братимъ си анѣ трошки не хотѣвъ вызычити, щобы и они зъ той живучей керницѣ могли хоть скоштувати, зъ неѣ користати.

Всечестный Редакторъ! Прошу се помѣстити, бо то не есть жадна брѣхня анѣ обмова, но вѣрна правда.

Звѣнчакъ, надѣ Днѣстромъ на Буковинѣ.

Съ нижайшихъ почтенієхъ
Иванъ М
господарь.

(Каранчѣвъ надѣ Черемошомъ) зъ давныхъ часѣвъ славне село, наповнене колись всякими благами, збѣднѣло сего часу такъ, що стоитъ сегодня на 15.000 злр. задѣжене. Помимо сего всего, народъ ставъ слабій, въ громадѣ неспокой, клонѣтъ, процесы, нужда, ненависть, пьянство, заздрѣсть, гнѣвъ, лѣнство и фальшивство. О прекрасныхъ людехъ, высокихъ,

плечистыхъ, розумныхъ и здоровыхъ; о маеткахъ, о прекрасныхъ лѣсахъ, о пчолахъ, о садовинѣ; о предорогѣй любви братскѣй, о пріязни и о тверезости теперь не чути. О помочи, де давно десять до одного на одно слово сгѣшило, нема и гадки, — де они теперь сгѣшутъ, то здогадасте ся скоро, — ото до жиды на лань.

Кождый нарѣкае, що му зле и тяжко поводити ся; але не хочеть помислити надъ тымъ, що свои обвязки, котрѣ отъ своихъ прадѣловъ задержати дорженъ, опустивъ. Запѣмнувъ на то, що прадѣдъ и отецъ гѣрко працювали, щобъ своѣй дитинѣ на памятку добро зоставити; легко дѣставъ, а дѣставши въ свои руки, забувъ вже далѣй своимъ родичамъ за прикладомъ ити и працювати далѣй въ прикладъ своимъ дѣтемъ, — але вже отпочивае, гордиться ся, кпнѣть ся зъ другихъ, удае ся въ пѣтику, въ компанію велику, а при концѣ, якъ вже запѣзно, бѣдуе и нарѣкае, що тяжкій часъ.

Мы не хочемъ запѣмнути на то, що десъ хтось черезъ инній выпадки и нещастя бѣдуе, але на то е розвага, на то е честній, тверезѣй и розумнѣй люди. Ваша повиннѣсть такого завше спомогати, якъ то въ другихъ краяхъ чинятъ.

Маестокъ, якій Каранчѣвска громада посѣдала, находитъ ся теперь въ жидѣвскихъ рукахъ. Громада поѣшла въ лѣсъ на камѣнье, корѣнье, скалы и багна, а добрый грунтъ на рѣвнинѣ, при фронтахъ коло до рѣгъ и т. д. знаходитъ ся у жидѣвъ.

Право пропинаціе пропадае, толоки вже далѣй нѣ у панѣвъ (шляхты), нѣ у мужикѣвъ нема; мѣряли та мѣряли, дѣлили ся та дѣлили ся, але завше и пили, а при тѣмъ выдатки робили и дни тратили, а теперь вже мовчатъ. Якъ панъ дѣдичъ пропинацію раздавали, то не одинъ день божѣй минувъ; — люди якъ лишь учули, то летѣли якъ пчолы до улія; жиды, якъ день такъ нѣчь не отпочивали и все въ одно горѣвки давали, а люди пили та пили, поки остатній крейцаръ не пропили — а при тѣмъ не одинъ зъ поломаными костями до дому поѣшовъ. Жидъ тогды правда що лучше грѣхи каждого чловека знавъ, якъ душпастырь въ селѣ, бо знаете, що при горѣвцѣ всяка бесѣда знаходитъ ся, котра зъ боку прислухуючого ся, тверезого чловека интересуе, и до нещастя привести може.

Отъ одного часу люди поѣшли по лучшій розумъ до головы и кажутъ: „Що намъ зъ того, треба намъ отъ пана отдѣлѣти ся арендовъ — панъ най свое тримае, а мы свое — и гай, поробили якѣсь повномочіа, выбрали зъ межи себе людей и повномочіе тымъ дали, абы отъ пана отдѣлѣти ся и сами аренду тримати. Уповномоченѣй громадскѣй силовъ и розумомъ продали заразы аренду жидамъ на три роки. Панъ увидѣвши, що громада пана христѣанского понижѣла, поѣшовъ въ процесъ и до сего дня концѣ нема, а люди черезъ кѣлька рокѣвъ не получивши аренды отъ пана, не повертають вже до корчмы бѣльше. Аренда здасть ся за якѣйсь часъ пропаде, але не на вѣки — зрештовъ не можъ знати; люди розумнѣйшій представляютъ громадѣ, чтобы

добре и лучше було, якъ бы громада згодила ся панови аренду на вѣки продати, а зато чтобы на памятку своихъ отцѣвъ и праотцѣвъ для себе и своихъ дѣтей церкву красну збудовала, на що панъ дѣдичъ и заразы бы згодивъ ся — але где тамъ! громада того и чути не хоче.

Люди день отъ дня бѣднѣють, а тутъ нѣ зъ ѣтки найменшой помочи нѣ вѣры не мають; не знаютъ теперь, чого ся тримати, а коли бы и хотѣли, то зъ другой стороны и права не мають, а если мають, то право якъ той кожухъ дастъ ся перевернути; для того то мусятъ мовчати.

Церква Каранчѣвска отъ людей опущена, дахъ старый, ганокъ отъ церкви вже довгій часъ подъ звѣницею спочивае, бо вѣтеръ звернувъ го, та нема кому або сей направити або новый поставити. Слуги церковного (паламаря) нема, пѣвецъ и священникъ обходитъ ся якось такъ, якъ можуть сами, а люди зъ боку дивятъ ся на то, и ничо собѣ зъ того не робятъ, лишь слухаютъ своихъ вороговъ, которыхъ прѣтелями называютъ. А чому? Бо тамъ темнота! Тамъ учитель, даскаль, панотцѣ и другі честнѣй и розумнѣй люди, ничо не значутъ — тамъ значутъ тѣ, котрѣ людей за людей не тримають, тамъ значутъ тѣ, котрѣ въ темнѣ забобоны бавятъ, жиды, и т. д.

Що громада бѣльше наклонена до злого якъ до доброго, що она бѣльше за жидомъ якъ за христѣяниномъ тягне и жиды подирае и нерозважна есть, даю Вамъ чистый доводъ. Въ Каранчевѣ, де есть 4000 душъ, есть начальникъ жидѣвъ, поѣвъ выдѣла громадского жиды, писаръ жидѣвъ, два податковѣй езекуторы жиды, тамъ млынъ жидѣвскѣй, до 40 корчемъ жидѣвскихъ, трафика жидѣвска, кѣлька склеповъ жидѣвскихъ, лазня жидѣвска, найдорожшій грунта жидѣвскѣй, ятка жидѣвска, посесоры жиды. А чому панове? Може Вашѣ таты, дѣды и прадѣды такъ робили и такъ Вамъ лишили? Ой нѣ! Вашѣ дѣды любили ся, робили своему чловекови на грунтѣ, не на лану у жиды, одинъ до другого летѣвъ на помѣчь и спомогавъ его и безъ крейцара — якъ лишь господаръ крикнувъ разъ, ато вже и десять прѣйшло и оденъ другому помагавъ — а теперь скажѣтъ, панове зъ Каранчева, чи хочете вы ити оденъ до другого за грошѣ або за хлѣбѣ робити, хотъ бы и напередъ давъ и дуже просивъ? Нѣ! майже кождый летѣтъ на ланъ, бо тамъ жиды на передъ Васѣ стоятъ и горѣвки даютъ. Вы честнѣй газды, газдынѣ, хлопцѣ и дѣвчата, призвычалисье ся до того, що вамъ въ купѣ динна скоро минаеть, але забулисье на то, що злыхъ рѣчей и словъ вы и вашѣ дѣти навѣтъ невинно учите ся. Чи не чуете отъ другихъ, кѣлька тамъ невинныхъ дѣвчатъ нещастливыми стають ся. — Ану погайдайте собѣ, добре вы робите? Представте собѣ вашихъ дѣдовъ, прадѣдовъ, чи робили и поступали они такъ, якъ вы? — Мамы, нерозпускайте такимъ дѣломъ своѣ дѣти! Памятайте, що они тамъ учатъ ся распусту, лѣннѣвости и всего злого. Вы за тое Вашимъ сумѣньемъ будете передъ Богомъ сами тяжело ѣтпѣвѣдати! — Уже

три роки скінчили ся, якъ каранчѣвска громада выбрала жидѣвъ въ выдѣль а до того еще и жида началника. Погадайте собѣ люде, кѣлько то жидѣвъ чужихъ черезъ три роки до Васъ загостило! але не на свѣй, но на Вашъ рѣдний грунтъ, на вашу землю, а кѣлько нашихъ христіанѣвъ до Васъ зайшло? анѣ одинъ! Правда, що видите все, а чому не даєте ся научити ѣтъ розумѣйшихъ? Вы выбрали жидѣвъ, ану скажѣтъ правду сами собѣ, якъ то прийшли Вы всѣ до выбору и голосувалисье!? Чи тѣ, котрі по кватирцѣ горѣвки пили за оденъ голосъ, не свѣдчите самі собѣ? и чи не жалуете?

Ану скажѣтъ самі здорові, чи не плакали бы ваші ѣти (таты), дѣды и прадѣды надъ Вами и Вы зъ ними разомъ, якъ бы они васъ узрѣли теперъ въ такомъ вашѣмъ газдѣвствѣ? А зрештовъ, хто знае, чи не естъ и ѣтъ Бога на васъ за тое така кара? Але Богъ зъ вами, нема ничъ злого, щоби на добре выйти не могло! Будьте добрыми честными и тверезыми людьми, — а кара, котра ѣтъ Бога на васъ спадае, ѣтъ васъ ѣтнаде, — васъ буде Богъ и ваші родичѣ и прадѣды благословити, лишь не майте свѣй розумъ упертый, бо то зле, слухайте другихъ розумѣйшихъ людей! Панъотець, даскаль, и професоръ якъ и другі учені люди Васъ направятъ на дорогу, але не гадайте своимъ упертымъ и легковажнымъ розумомъ, на якій васъ безумій вчуть, що они для себе горнуть на свою ручъ, — нѣ! то неправда, бо власне, якъ Вамъ буде ся добре поводити, то и имъ, якъ Вамъ честно буде и мило, то и имъ, и якъ у Васъ буде порядокъ, то и у нихъ буде — а тому они Васъ до щастя наворачаютъ. Для того честна громада въ Каранчевѣ стережѣтъ ся теперъ нового выбору, спѣшѣтъ до голосованъ кождый, голоса давайте на своихъ честныхъ и розумныхъ а при томъ тверезыхъ людей, — а не ѣйте ся одинъ зъ другимъ, бо Ваші вороги тымъ тѣшутъ ся и тогды васъ юдятъ, а самі що хотять, то робятъ.

Желаючи Вамъ, Громадо въ Каранчевѣ, щирымъ серцемъ щастливого выбора христіанского дѣждати и христіанѣвъ выбрати, просимъ Васъ, абысье свое не опускали! — Найяснѣйшій монарха давъ намъ всѣмъ право однаке, для того якъ Вы того не хочете розумѣти и нашої рады не будете слухати — то будете собѣ самі винні, але буде за пѣзно.

(Ся допись мусѣла задля недостатку мѣся спѣзнити ся, а нынѣ вже по выборахъ громадскихъ въ Каранчевѣ и зновъ сумно и сердце болить, бо все осталось ся, якъ бывало, въ жидѣвскихъ рукахъ. На 24 радныхъ выбрано 12 христіанѣвъ, а 12 жидѣвъ; двѣрникомъ буде зновъ жидъ, писаромъ жидъ. Каранчѣвскі люде права свои самы ногами допчуть! Соромъ и ганьба!

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Россія. Въ російскѣй политикѣ якась дуже непевна ситуація. Россія Болгаріи такъ неприхильна,

що кождоу майже хвилѣ можна сподѣвати ся якихъ важныхъ подѣй, и удержанье мира зъ кождемъ днемъ стае ся труднѣйшимъ. Россійскі газеты доказуютъ, що теперъ пора наступила, де Россія буде мусѣла воєнно выступити противъ Болгаріѣ. Россія, здае ся тому, спустила на чорномъ морю воєнні кораблѣ и знесла вѣльний портъ Батумъ, чимъ нарушила берлинску угоду; то знесенье має особливо Англію Нѣмеччину и Австрію обходити.

Въ Англіи выборы до нового, недавно розвязаного парламенту выпали не якъ найкорыстнѣйше для Глядстона и для его били (уставы), що до ирландскон автономіѣ; однако Ирландіѣ не перестануть своихъ правъ домогатися. Глядстонъ подавъ ся до димісії.

Въ Сербіи великій неладъ. Опришки бушуютъ, и правительство не може собѣ зъ ними рады дати. При выборахъ допускавъ ся рядъ вѣлякого надужитя, щоби лишь перевести выбѣръ своихъ людей, однако выбрано до скупщины много независимыхъ зъ волѣ народа, зъ котрыхъ двоухъ уже передъ кѣлькома недѣлями за нарушенье публичного порядку и истинуючихъ (существующихъ) законѣвъ на арештъ засуженныхъ увязнено и скупщина яко легальныхъ пословъ важными ихъ не признала. Вѣсть о арештованю ажъ 6 пословъ невѣрна. — Австрійскій посолъ при сербскѣмъ дворѣ выѣхавъ зъ Бѣлграду лишь за ѣтпускою, а не на завше.

Греція розпустила уже всю свою армию, и обчислае теперъ довги, котрі затягнула на не состоявшу ся войну.

Въ Болгаріи агитация опозиціѣ противъ правительства чимъ разъ больше змагае ся, а пружини въ сей агитациѣ естъ Константинопѣль, зъ ѣтки для агитаторѣвъ до Болгаріѣ высылають ся гроші и агитационні брошюры (книжочки), въ котрыхъ доказуе ся, що Болгаріѣ спасеніе лишь въ Россіи лежить. Ѣтно вѣдь князя Александра на нѣгу прислану ѣтъ Порты до болгарского правительства, въ котрѣй Порту завѣряе о вѣрности и преданности для Порты, якъ такожъ готовѣсть князя Александра Туреччинѣ заплатити около 82000 зол. на конто дани, котру винна Болгарія Туреччинѣ ще ѣтъ жовтня минувшого року, укрьпила зновъ довѣріе Порты для Болгаріѣ. — Въ вѣхѣдній Румеліи має теперъ наступити нова организация судовництва.

Въ Франціи и Нѣмеччинѣ появились недоборы податковѣ. — Француске начальство впроваджуе до арміѣ карабины ренетіровѣ, подобні, якъ у насъ мають теперъ жандармы. Такимъ гверомъ можна стрѣляти кѣлька разѣвъ, набивши его лишь одинъ разъ. Ся вѣсть выликала въ Нѣмеччинѣ великій переполохъ.

Въ Бельгіи не устае рухъ соціалистичный. Всѣ робѣтники хотять згромадити ся дня 15. августа и домогати ся права загального голосованя.

БУКОВИНСКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

Литературное товариство «Руска Бесѣда» просить насъ звернути увагу П. Т. збирачѣвъ этнографичного матеріалу, щобы не залишили въ своихъ збірникахъ подавати докладно голосоударения.

Читальня въ Ревакѣвцяхъ зѣстала вже по затвердженю статутѣвъ черезъ и. к. правительство отворена. Въ выдѣлѣ читальнѣ входятъ: Николай Руракъ яко предсѣдатель, у которого заразомъ помѣщена читальня, Николай Бриникъ яко заступникъ, Давидъ Сидоръ яко секретарь, Стефанъ Рожка яко бібліотекаръ, Дмитро Антоновичъ яко касієръ, Иванъ Сирка и Иванъ Лисаковский яко заступники. Боже Вамъ помагай ширити просвѣту!

Читальня въ Иснасѣ має незадовго отворити ся; выготовленій статуты выслано вже 1. (13.) липня до и. к. правительства. Перній початокъ до заложения читальнѣ дали мѣсцевый парохъ о. Фраціянъ, и пѣвецъ церковный Георгій Мазуриакъ, котрѣ довгий часъ научали громаду доброму и си до сего заохочували. Однакъ найприемнѣйше намъ тутъ записати, що маюча ся открыти читальня найшла въ особѣ и. граблого Л. Цигалы своего великого покровителя, що дарувавъ одну комнату зъ цѣлымъ урядженіемъ для читальнѣ и два образы Найяснѣйшого Цѣсаря и Цѣсаревон, въ великомъ форматѣ и въ золотыхъ рамахъ, а на статуяхъ підписавъ ся яко основатель по руски. Богато причинивъ ся такожъ до доброго дѣла ревный Русинъ и. Денисъ Павнелъ, администраторъ почтъ и телеграфѣвъ и господарѣ Иванъ Мазуриакъ и Стефанъ Дінесъ. Основателями читальнѣ суть: и. гр. Л. Цигала, Денисъ Павнелъ, о. Фраціянъ, Г. Мазуриакъ, пѣвецъ церковный и честный господарѣ: С. Дінесъ, К. Дінесъ, Ив. Мазуриакъ, П. Мазуриакъ, Л. Беженаръ, В. Тотоскуль, В. Фущей, В. Кузекъ, М. Лучекъ, Д. Горюкъ, Ст. Горюкъ, О. Григорякъ, Н. Туркевичъ.

Щастъ Боже новому розсадникови просвѣты, а положившимъ заслуги около сего спасенного дѣла честь и слава!

ДРѢВНІЙ ВѢСТИ.

(Редакція «Буковины») просить П. Т. читателейъ извинити си, що послѣднее число задія «Прилоги» о два днѣ спѣзнило ся.

(Отозва). Въ Вѣднѣ завязавъ ся комитетъ подъ предсѣдательствомъ архикнязя Альбрехта, зложеный зъ войсковыхъ и цивильныхъ, котрый займає ся поставленіемъ въ Вѣднѣ памятника покойному генералови, польному маршалкови (фельдмаршалу) графу Радецкому увѣчаному славою полководцеви, котрый 72 лѣтъ служивъ въ войску подъ пятьма монархами и бувъ въ 19 походахъ военныхъ, правдивому батькови своихъ жовнѣровъ. На ту цѣль зѣбрає комитетъ

складки въ цѣлой монархіи ѳтъ богатыхъ и бѣдныхъ. Имя покойного генерала гр. Радецкого свѣже ще въ памяти не одного ветерана (выслуженного жовнѣра), затѣмъ надѣємо ся що и найбѣднѣйшій причинить ся до такъ красного гуманного дѣла, якъ згадане поставленіе памятника, а то тымъ бѣльше, що принята на ту цѣль буде и наименьша лепта. Датки посылають ся або до подкомитетѣвъ въ поодинокихъ краяхъ, або до поодинокихъ членѣвъ комитетовыхъ, и. пр. до бурмистра вѣденского Едварда Уля.

(О. протоерей Григорій Прокоповичъ), прав. парохъ зъ Бергомету надъ Серетомъ, ширый патриотъ, пріятель и правдивый пастырь нашего народа, обходитъ 5. и. ст. серпня 50-лѣтній юбилей своего священства. Сердечно поздравляемъ Васъ Отче, и желаемъ, щобы Всевышній скрѣпиль Вашѣ силы, щобы Вы еще довго могли працювати для добра нашего народа, и щобы въ Вашѣ слѣды ступило цѣле наше духовенство!

(Въ Бергометѣ надъ Прутомъ) зѣйшло двѣ жѣни зъ розуму: Одна задля цѣлорѣчної слабости и та повѣсила ся, а друга зъ причины пиянства. Отъ до чого веде горѣвка!

(Въ Кисилевѣ) на поляхъ найдено убитого чоловіка. Пѣзнали въ нѣмъ Семена Луцка зъ Боровца. На дорогѣ зъ ѳтпугу изъ Крещатика подыбала его нагла смерть. ѳтпугъ — рознусть, кажутъ нашѣ люде. Свята правда!

(Убѣйство). Изъ Вижницѣ нишуть намъ: На 10. липня с. р. знайдено на дорогѣ, що веде зъ Рѣвною до Подзагарича, убитого на смерть чоловіка Микиту Гозду и его ѳтия Стефана Гозду тяжко раненого. Се стало ся такъ: 9. липня повертали Микита и Стефанъ Гозда до дому до Подзагарича. Наразъ выскочивъ Захарій Гозда, котрый на тѣ дорогѣ на нихъ читувавъ, зъ сокировъ въ рукахъ, пустилъ ся найсампередъ на Микиту Гозду, котрый за першимъ ударомъ по головѣ неживый на землю поваливъ ся. Потѣмъ звернувъ ся ѳнъ до Стефана Гозды, кинувъ го до земли, и ударивъ го кѣлька разѣвъ сокировъ. Вернувши ся зновъ до Микиты, четверть години бивъ обухомъ сокиры по головѣ уже мертвого чоловіка зъ словами: «Криминаль мой, криминаль мой». Причиною сего убѣйства мала бути суперечка за поле. Захарій Гозда и его жена Марія находятъ ся уже въ и. к. повѣтовѣмъ судѣ. Темнота все веде до криминалу!

(Газета „Руска Рада“) подає: Недавно тому рада громадска въ Цѣновичахъ, скольского повѣту въ Галичинѣ заказала въ селѣ курити тютюнъ, въ недѣлѣ и свята выѣжджати на заробокъ, шинки въ тѣ дни отворяти передъ заходомъ сонця. За каждого пьяного платитъ шинкаръ 2. зол. кары. Кромѣ того приказано до 3. мѣсяцѣвъ, щобы каждый заосмотривъ ся въ гасительный снаряды, а громада справила собѣ сикавку. Цѣкавъ сѣмо, много нашихъ громадъ поїде за ихъ прикладомъ. У насъ въ Буковинѣ навѣтъ по бѣльшихъ мѣстечкахъ въ тѣмъ взглядѣ майже нѣчо не робить ся. Нашимъ людемъ здаєтъ ся такє урядженіе, дорожше, якъ велика шкода погорѣлыхъ мѣстъ и сѣлъ.

(Глухонѣмѣй). Пѣсля шематизму зъ року 1886 выданого гр. вост. консист. въ Буковинѣ вычислилисьмо на Буковинѣ 301 глухонѣмыхъ, 168 мужеского а 133 женского рода. Треба еще замѣтити, що то число припадає только на людей гр. вост. вѣронснѣвѣдана. Доста велике число, для основана дотычного института.

(Испытъ зрѣлости) въ Че, новецкѣй гимназїи выдержали слѣдующїи Русины: Иванъ Минтичъ, Василь Шмигельскїй, Володимѣръ Тарновецкїй, Антонъ Завадовскїй и Николай Осадець. Три рускїи абитуриенты репробованїи на 6 недѣль.

(Право носити войсковый униформѣ) офицерамъ резервовымъ и въ станѣ спочинку та поза-службовомъ обмежено послѣ §. 73 нового регулямину службѣ (котрый буде обовязувати ѳтъ 1. сернїи с. р.) такъ, що имъ лише въ чиннѣй службѣ або на войсковїи торжества, н. пр., именины цѣсарскїи, Боже Тѣло, двѣрскїи балѣ и т. д. можна ходити въ униформѣ.

(Снѣгъ упавъ), якъ доносятъ зъ Турки, на полонинахъ Бескида, приналежныхъ до сѣль Вуковець и Бенъова въ турчаньскѣмъ повѣтѣ дня 8. с. м. и лежавъ черезъ цѣлу добу. Зъ тої причини не могли люди два дни выганяти своего товару на тїи полонины.

(Шоганый жидѣвскїи промыслѣ). Прускїи ландратъ зъ Растенберга оголосивъ въ дневникахъ списъ всѣхъ жидѣвъ, що провадять на велику скалю торговлю дѣвчатами, а котрыхъ удало ся выловити полицїи въ рѣжныхъ сторонахъ Европы. Суть то переважно жиды зъ Галичины, Буковины, Румунїи и Россїи: Исраиль Клоперъ родомъ зъ Буковины, Лейбъ Ерафъ зъ Дрогобыча, Іосифъ Кацъ зъ Журавецъ, Морницъ Кайферъ зъ Коломыѣ, К. Рокъ зъ Черновецъ, Морницъ Гольдбергъ зъ Львова. Они їздять нѣбѣто яко купцѣ, але на дѣлѣ выловлюють дѣвчата и продають ихъ до домѣвъ публичныхъ въ Буенось-Айресъ и Монтевидео (въ южнѣй Америкѣ). Въ томъ промыслѣ помагають некоторымъ жидамъ и ихъ жѣны.

(Новый способъ ловленя рыбѣ). Одинъ Американецъ вывайшовъ новый способъ ловленя рыбѣ. Онъ привязуе качкамъ до ногъ удки съ черваками и пускае ихъ такъ на воду. Коли рыба зловить ся на удку, качка, шарлана за ноги утѣкае перестрашена на берегъ, а гордый изъ своего вынайденя Американецъ ѳтчѣпляетъ тогы зловлену рыбу и пускае качку на ново на воду. Газеты, котрїи доносятъ о томъ важномъ поступѣ въ ловлѣ рыбѣ, не згадуютъ однако нѣчого, якъ собѣ радить рыбацѣ тогды, коли зловить ся такъ велика рыба, що потягне качку подѣ воду?

(Фабрики паперу). Наибольше фабрикъ паперу въ Европѣ посѣдае Нѣмеччина, въ загалѣ 809, Франція посѣдае 420, Англія 361, Шконїя 69, Ирландїя 13, Італїя 228, Австро-Угорщина 220, Россїя 133, Соединенїи Штаты 884, Австралія 4, Египетъ всего одну фабрику. Загалне число фабрикъ на цѣломъ свѣтѣ выноситъ 3419; они выроблюють щоденно около 60 милїонѣвъ сотнарѣвъ паперу.

(Що дѣе ся съ шпильками?) Цѣла Англія продукуе 54 милїонѣвъ шпильокъ денно. Въ Францїи выроблюють що дня 20 милїонѣвъ а въ другихъ краяхъ Европы 10 милїонѣвъ шпильокъ, отже въ цѣлѣй Европѣ зникае денно 84 милїонѣвъ шпильокъ въ вартости 10 тысячъ зол.

(† Смерть нїяка). Въ Рогатинѣ померъ наглою смертію селянинъ Пирѣгъ зъ Бабини. Онъ вѣзъ изъ двѣрца зѣлзницѣ бочку руму до тамошної «Народной Торговлѣ» и скорѣло его нанити ся того руму. Провертѣвши сверломъ бочку пивъ дуткою тростиною такъ довго, поки не ѳтдавъ духа такїи на возѣ.

(Холера) ширить ся вже не лише въ Терстѣ, але и въ околїицахъ того мѣста. Въ Терстѣ померло вже на холеру загаломъ колькадесять особѣ.

(Конкурсъ) выписанный на стале, евентуально тымчасове мѣстце надѣучителя при 2-кл. школѣ нар.

въ Дорнаватрѣ съ румуньскимъ и нѣмецкимъ преподавательнымъ языкомъ. Подавати належить найдалше до 5. лѣт. сернїи с. р. до н. к. школьной рады повѣстової въ Довгополю.

(Цѣны збѣжа въ Чернѣвцяхъ.) Дня 22. Юлія с. р. коштовали 100 кило: пшееницѣ 7 зол. 50 кр. до 7 зол. 75 кр.; — жито 5 зол. 70 кр. до 5 зол. 75 кр.; — овесъ 5 зол. 30 кр. до 5 зол. 40 кр.; — ячмѣнь 5 зол. 50 кр. до 5 зол. 70 кр.; — кукуруза 5 зол. 10 кр. до 5 зол. 20 кр.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Воскресна пѣснь.

(Присвѣчую Иванѣви Франковѣ.)

Чи довгїи лѣта тяжкой судьбы
Нестерте пятно на нашѣмъ челѣ,
Пригнетєня знакъ, на вѣчнѣсть дали?
Чи пута рабства, що людѣ нашѣ гнетли
Невѣжества тѣмовъ въ тяжкѣй мозолѣ,
На вѣки въ души лишили слѣды?
Чи струна души жалобы и туги,
Що народъ невѣ гравъ и грае до днесъ,
Що невѣ сохранивъ народный покровъ,
Туговъ перейшла и въ сердце и въ кровь,
И пѣсневъ нововъ чи вже не озвесъ?
Жалобовъ лише, та долевъ слуги?
Чи вѣчно буде хилитись народъ,
Якъ доси хилився и хились въ ярмо
Пророковъ слѣпыхъ, що тѣмою ведутъ,
Щобъ вбити житѣ? Якъ довго будутъ
Панами они? Чижъ вѣчно дамо,
Щобъ цвѣты надѣи косивъ намъ Иродъ?
Збликае ся часъ, зъ народныхъ могилъ
Месїа встаетъ и свѣтломъ новымъ
Онъ змаже пятно въ погоднє чоло;
Вскресить до житя, направить все зло,
Загонить слѣды и дѣломъ живымъ
Потягнетъ народъ до користи зъ силъ!
Знимаеся луна зъ луною и спѣвъ
Надѣѣ плыве, хоть тихїи слабый,
Дужѣе — росте! Мовъ зъ гробу онъ рвесь
На волю на свѣтъ, ажъ выйде увесъ
И широко луну зъ свободныхъ грудей
На свѣтъ понесе, щобъ свѣтъ зрозумѣвъ.
Здрожала земля, чось людѣ повстаетъ,
Пѣдноситъ чоло высоко въ гору
И судить себе, докола зирнувъ,
Поглянувъ назадъ и весь ся здрогнувъ,
И спало ярмо. «Святкуймо пору;
Бо сила знаня — житѣ намъ дае!»
Бо генїи встаетъ народный зѣ сна!
Воскресна то пѣснь его рознеслась,
Бо силу вже людѣ у собѣ почувъ,
Пѣзнавъ хто онъ е — а кимъ то онъ бувъ,
И пайку бере, що кривдовъ звелась
Въ трапезу вельможъ — для своего хѣсна!

Бо людѣ пробудивъ себе, почутѣ,
И правду познавъ, що не горшъ онѣ панѣвъ,
Що правомъ ѣ ему трапеза добра —
Що много дававъ, а мало побравъ!
Будучность свою могучу «узрѣвъ»
Новую вчувъ пѣснь «нове» вѣвъ «житѣ»!

О людѣ ты мой! Трудѣ ся ѣ учись!
Бо свято тебе велике ще жде;
Приходить пора для тебе ѣ тобѣ!
Змѣнишь въ добро и лихо въ добѣ —
Бо завтра смѣсь — хто нынѣ стражде;
Кѣнчить ся ѣ тобѣ се довге «колись»!

Павло Маланчукъ.

Уроена слабѣсть.

(Послѣ французского написала Евгенія Ярошиньска.)

(Конецъ.)

Друго дня, т. е. 20. жовтня, сидѣвъ панъ Болячка въ своемъ крѣслѣ и отѣкувавъ супокѣнно смерти. Недалеко отъ него сидѣвъ докторъ Романъ и споглядавъ то на лице хорого, то на часѣвникъ.

Панѣ Болячка плакала безнастанно и умѣвала, що еи мужевѣ дуже схлѣбляло.

Наразъ вийшла она зъ комнаты и не повертала болѣше, хоть вже недалеко було до остатной годины.

„Де моя жена?“ спытавъ хорый зъ тиха.

Входящій слуга сказавъ, що прѣйшовъ якѣсь гѣсть и панѣ е зъ нимъ въ сусѣдной комнатѣ.

„Мала бы щось лучшого до роботы, якъ сидѣти теперь зъ гостями,“ подумавъ собѣ лѣкаръ.

Того переконання бувъ также панъ Болячка и сказавъ, що не хоче нѣкого видѣти, только свою жену.

„Менѣ ся здае,“ отповѣвъ слуга, що той панъ также собѣ не бажае видѣти ся съ паномъ Болячкою.“

„Скажи панѣ, розказавъ хорый, що я прошу, абы она заразъ прѣйшла сюды. Я не маю лишень вже кѣлька минутъ жити, а еи неперисутѣсть дуже мене грызе.“

Слуга одѣйшовъ и принѣсь таку отповѣдь:

„Панѣ кажутъ, що се за богато для ихъ слабыхъ нервѣвъ, они бажаютъ въ своемъ смутку остати ся сами.“

По сихъ словахъ вийшовъ слуга борзо зъ комнаты.

„Того я не розумѣю,“ сказавъ докторъ Романъ, але прошу Васъ, милый друже, успокойте ся.“

Въ томъ учули они голосный смѣхъ зъ прилежачей комнаты.

„Тамъ моя жена не може бути,“ сказавъ настрашенный хорый.

„Менѣ ся здае, що я чувъ еи голосъ, она говоритъ зъ гостемъ,“ отповѣвъ лѣкаръ. „Знаете, що навѣтъ тамъ, де смерть оббирае собѣ домѣвство, не годить ся бути нечемнымъ!“

Хорый чувъ ся трохи занепокоенымъ и се бувъ першій несупокѣй отъ кѣлькохъ лѣтъ; но ще болѣше занепокоевъ ся, якъ учувъ зновъ голосный смѣхъ въ сусѣдной комнатѣ.

„Сего уже за богато,“ сказавъ розгнѣванный лѣкаръ. „Кѣли Вы позволите, то я поговорю съ паневъ. Якъ она не мае на только серця, щобы сидѣла тутъ коло Васъ, то повинна мати только такту, абы заборонила тому гостевѣ смѣяти ся.“

Хорый зробивъ сумну мѣну и лѣкаръ пошовъ, но заразъ таки вернувъ ся назадъ зъ довгимъ лщемъ, а

якъ оповѣвъ хорому, що видѣвъ въ другѣмъ покою, блѣде лице пана Болячки цѣлкомъ почервѣло.

Онѣ затисъ кулаки и сказавъ лѣкаревѣ приказати его женѣ, абы сейчасъ прѣйшла до покою.

Лѣкаръ опять отдаливъ ся, а хорый чекавъ его повороту якъ кѣтка, що чатусъ на мышъ. Въ томъ учувъ въ другѣмъ покою голосный крикъ:

„Кажѣтъ старому дурневи, що мы за десять минутъ прѣйдемъ его оглядати, наколи за пять минутъ зробить намъ тую утѣху, и умре, якъ самъ выпрокувавъ.“

Теперь уже не мѣгъ хорый удержати ся болѣше на своемъ мѣсци. Онѣ приступивъ до дверей, отворивъ и узрѣвъ свою жену въ раменахъ знаного намъ офицера.

„Рухайте сейчасъ зъ сего дому“ скрѣчавъ до него хорый.

„Я волюю остатись тутъ“ отповѣвъ онѣ супокѣнно.

„Вы забуваете, що я тутъ паномъ.“

„Такъ, я на то забуваю.“

„Панѣ,“ сказавъ хорый до своей жены холодно, „забирайтесь зъ сего покою до своего.“

„Въ жаденъ способъ,“ отповѣвъ офицеръ, успокоюючи плачущу паню Болячку.

„Безстыднику! закричавъ хорый, и вхопивъ за крѣсло.

„Успокойтесь, мой пане,“ отповѣвъ офицеръ усмѣхаючись.

„Кѣли Вы не хотите, анѣ забирати ся зъ моего дому анѣ остати зо мною самъ на самъ, то дайте менѣ хоть яке поясненѣе“ кричавъ хорый.

„Добре,“ отповѣвъ офицеръ. „Я знаю Вашу жену отъ еи дѣтинства и все еи дужемъ любивъ. Довгѣ лѣта мы ся не видали, а сегодня повернувши застаю еи замужно, но дуже нещастливо.“

„То неправда!“ крикнувъ хорый; она не е нещастливою. Скажи сама Юльцѣ, була ты зо мною нещастлива?“

„О, я дуже нещастлива,“ отповѣла зъ плачемъ Юля.

„Чуете, що она говоритъ“ сказавъ офицеръ; „я прирѣкъ ся, що буду еи охороняти противъ примхи страшно глупого и мизантропного чоловіка. Се була моя присяга и я еи додержу.“

При тыхъ словахъ лице хорого то червѣло, то блѣло. Онѣ наказавъ ще разъ свойъ женѣ выйти зъ комнаты, но она сидѣла нерухома на крѣслѣ и обтирала слезы.

Офицеръ говоривъ далѣ:

„Я мѣгъ и розводомъ тутъ помочи, и певно було бы до того прѣйшло, наколи бымъ ся бувъ не довѣдавъ, що Вы вже своего доживаете и на такой способъ самъ Богъ Васъ розиравить.“

Для умирающо было се вже за богато. „Негоднику,“ закричавъ онѣ страшно, „най умирае хто хоче, але я дякувати Богу маю ще только силы, абы тебе за твое негодне поступованѣе проуѣти.“ И кинувъ ся мовъ навѣдженный на офицера, щобы его выкинути за дверь.

Кѣлька день опѣсля сидѣло чтыри особѣ коло сѣдана. Були то панъ Болячка зъ женою, докторъ Романъ и знаный намъ офицеръ.

Тутъ обѣзавъ ся послѣдний весело до пана Болячки:

„Мой милый швагере, ты показавъ яко умирающѣй только силы якъ слонъ, и я ще теперь дивую ся, якъ я зъ твоего сладкого обняти освободивъ ся.“

„Наколи менѣ хочешь зробити приємность“, от-

повѣвъ панъ Болячка, „то прошу ты, не згадуй больше про се. Правда, що ты уратував менѣ житѣ, но все менѣ буде дуже мило, коли про сю рѣчь не буде ся говорити.“

„Якъ бимъ хотѣвъ коли писати комедію“, сказавъ докторъ Романъ, „то выбравъ бимъ собѣ за головну особу одного пана, котрому ѡтхотѣлось жити, и котрого лишиень заздѣсть уратовала ѡтъ смерти. Головна завязка тои комедіѣ була бы любовь того пана до своєї жены, котра мусѣла стрѣчати своего брата, повертающаго офицеромъ зъ далекихъ краѣвъ, въ слезахъ и оновѣдати про свое нещастье.“

„Незабудьте въ Вашѣй комедіи“, сказала усмѣхаючись панѣ Болячка, и про одного старого лѣкаря, котрый зъ привязана до своего хорого, и незнаючи самъ о томъ, дуже богато причинивъ ся до его выздоровленя.

НОВІ КНИЖКИ.

Выданъ «просвѣты» ч. 92. Про хованье свиней, уложивъ Антоній Глодзѣньскій, зъ 18 иллюстраціями, обѣму 96 сторѣнь, цѣна 30 кр., поручаемо каждому господареви якъ наилучше

Изданія общ. им. М. Качковского ч. 126. 1. Наполеонъ I. (истор. онов. В. Чернецкого) 2. Память святыхъ въ мѣсяцъ Маѣ. и 3. Часть господарска цѣна 12 кр. — Книжочка 127. 1. Росправа о господарствѣ. 2. Еще о управѣ конюшны. — Цѣна 10 кр.

„Альманахъ“ „Союза“ и „Думка и 4 коломыйки“ на фортепьянъ, (уложивъ Из. Воробкевичъ) съ чудово хорошимъ заголовнымъ образомъ высылае наша администрація по цѣнѣ 1 зол.

А. ГЕМБИЦКА,

Черновѣцъ, улица паньска. ч. 17,

поручаеь п. т. ганямъ до якъ наилучшого и найдешевшого выполнения работы жѣночого строю.

Е. И. К. ПИСКОРЖЪ,

Черновѣцъ, рынокъ.

На роу паньской улицѣ.

Найдешевшій стали цѣны за готові грошѣ.

Съ симъ поврокомъ стане выходити у Львовѣ

„Господарь и Промышленникъ“

газета посвящена справамъ Господарскимъ (статѣ зъ рѣльного господарства, садѣвництва и огородництва, сѣльскаго будѣвництва, ветеринаріи и правничѣ, стоячій въ звязи съ сѣльскимъ господарствомъ и т. др.), промышленнымъ (перевѣсьмъ домашній промыслъ, справозданя зъ дѣльности товариствъ и т. д.), и торговельнымъ (торговельный рускій товариства, торговли сѣльска, цѣны продуктѣвъ, курса биржей и т. др.) подѣ редакцію Антона Глодзѣньскаго, а при помочи ии.: Ап. Ничая, Вас. Нагѣрного, оо. П. Бажаньскаго, Л. Витошиньскаго и др.

Редакція доложитъ всякого стараня, щобы ся одинока Фахова руска часопись вповнѣ ѡтповѣла сегочаснымъ вимогамъ и стояла на рѣвни съ подобными краевыми и заграничными газетами.

„Госибдарь и Промышленникъ“ буде выходити 2 разы въ мѣсяцъ, 15. и 3. ст. ст. въ 1½ аркуша великого кварту; цѣна предплатна за сей пѣврѣкъ (ѡтъ 1 линія до 31 грудня 1886) чыноситъ 1 зол. 50 кр. а. в.; предплату просимо присылати (наилучше переказомъ почтовымъ) просто до Администраціи „Господаря и Промышленника“ улицы Галицка ч. 44. — Числа на показъ не будемо высылати, протое просимо поснѣшити съ предплатою, щобы можна заразъ уладити експедицію.

Въ кождѣмъ числѣ будутъ умѣщеніи численныя иллюстраціи; способъ представленя арозумѣлый и ясный — прилаженный до практичного житя.

Статуты для читалень

въ 5 примѣрникахъ разомъ съ поученьемъ: „якъ закладати читальнѣ“ можна дѣстати у „Руской Бесѣдѣ“ въ Черновѣцахъ за 25 кр. безъ пересылки, а за 30 кр. съ пересылкою почтовою.

СКЛАДЪ

товарѣвъ чисто полотняныхъ, столовыхъ приборѣвъ, ручникѣвъ, хустокъ до носа, ширтинѣвъ и шифонѣвъ, перкалю, бархату и піковъ, укрыта для мебѣль, коверцѣвъ (диванѣвъ).

ВЛАСНЫЙ ВЫРѢВЪ

бѣлизны для мущинъ и женщинъ, якъ и цѣлыхъ выправъ.

Модный и шовковій товары. Великій выбѣръ пончѣвъ, шарпетокъ и тріко-бѣлизны, крысокъ рѣзного роду, занавѣсь всѣхъ родѣвъ, колдеръ, волняныхъ хустокъ и коцѣвъ. Складъ бѣлой и барвеной баволны, нитокъ, нитчанныхъ тасмъ, гафтѣвъ, мужескихъ краватокъ и т. д.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часописъ политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(улиця Лилійна ч. 29), куда
въсь дописи адресовати на-
лежить.

ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчислюють ся якъ найде-
шевше.

До працѣ Братя!

Коло нивы засѣяной зерномъ ходять лю-
ди дуже старанно, орють, переорують, чи-
стять, розбивають груды, полюють, а все то на
то, щобы она выдала якъ наибольше пло-
дѣвъ. А коло словесной нивы, коло нивы нау-
ки, просвѣты, ублагороднення роду людского
рѣдко хто зъ поставлѣнныхъ на тоє людей
ходитъ старанно, тому то и плодѣвъ на той
нивѣ такъ мало.

Хто дбає, той и має, кажутъ нашѣ люди,
тай добре кажутъ. Но просвѣтителѣ нашего
народа розумѣють сю пословицу по большій
части по своему. Они дбають, правда, не
о то, щобы народъ учивъ ся, поступавъ на
передъ, щобы онъ користавъ черезъ науку
зъ здобуткѣвъ працѣ людского духа, зближивъ
ся культурою до другихъ народѣвъ — але о
то, щобы только имъ добре було, они дбають
о свою власну выгоду, а залишають свой
найсвятѣйшій обовязокъ, свою задачу,
яку мають середъ народа сповнити, они за-
бувають, що ихъ mezi народъ послано до
просвѣтної працѣ середъ народу, а не на то,
щобы лишъ они могли жити. И дивно дѣ-
ся! Якъ мужикъ не обробить земли свя-
тои — то не має що їсти, а нашѣ просвѣ-
тителѣ, чи обробляють свою ниву чи нѣ, чи
сповняютъ свой обовязокъ чи нѣ, — мають
що їсти! Совѣсть ихъ и не здрогне ся, и
такъ выходитъ на то, що они и живутъ се-
редъ народа, щобы жити. А яка то красна
задача учителя народа, и яке вдячне поле до
оброблєня! Каждого дня, каждой хвилѣ може
правдивый учитель тѣшити ся плодами сво-
ихъ трудовъ; а народъ познавши своего прав-
дивого пріятеля отдычить му се сторицею! И
щастье наше, що мы вже маємъ такихъ прі-
ятелѣвъ народа, но ще не богато, и коли мы

се динемо, то не для того, щобы когось до-
ткнути, але абы придбати народови больше
пріятелѣвъ и длятого мы отзываемъ ся до
совѣсти цѣлой интеллигенціѣ, просимъ и мо-
лимъ взяти ся до щирои працѣ для народа.

Особенно будучность народа нашего —
наша молодѣжь лежитъ намъ на серци! До-
бре то знаютъ вороги нашего народа, про-
тивники народной просвѣты; они щобы мо-
гли нашъ народъ и взагалѣ всѣхъ мужикѣвъ
дальше вызыскувати, зъ его темноты корис-
тати, однимъ словомъ зробити собѣ зъ насъ
своихъ слугъ, старають ся всѣми способами
та, щобы та молодѣжь наша була также
темною. Церковь и школа служатъ теперь въ
ихъ рукахъ по большій части не для шире-
ня просвѣты, а для ширєня темноты. Щобы
мужикъ не могъ зъ просвѣты користати за-
водятъ теперь по рускихъ громадахъ, якъ въ
Василевѣ, Чинковѣ..... румуньску мову и
нема кому за то упомнути ся, бо мы не ма-
емъ нѣ своихъ пословъ, нѣ инспекторѣвъ, нѣ
владыкъ.....

Дѣти будутъ мучити ся и наконецъ вый-
дутъ зъ школы съ тымъ, съ чимъ прійшли,
бо не будутъ ихъ тамъ учить чогось потріб-
ного, а румуньской мовы, котра имъ на нѣ-
чо не придасть ся. Щобы зновъ нашѣ люди
не загрѣвали ся въ церкви словомъ божимъ
до моральности, працовитости и християн-
ского житя, а оставали все темными, на то
отправляе богато священникѣвъ службу божу
по румуньски, зъ чого рускому християнину
только шкода приходить, бо онъ лишає цер-
ковь, а иде до коршмы. Зъ той самой при-
чины противлять ся вороги народной про-
свѣты заведеню Кюцманьской гимназіѣ, бо
надъ темнымъ народомъ будутъ могли пану-
вати и его выкористувати, а просвѣченый
народъ знавъ бы боронити своихъ правъ. И
на то все мы не находимо нѣгде помочи. Но

чи бути намъ вѣчно лишъ рабами та слугами чужинцѣвъ?! Чи вѣчно намъ гнути ся хилити ся передъ ними и ходити въ ихъ ярмѣ?!
 Коли нѣхто намъ не помагає, то мусимо сами собѣ помочи, и коли ще є у рускои интеллигенціѣ яка искра почутя свого людского достоинства, коли ще не убито въ нѣй понятій правъ чоловѣка, то послѣдна пора показати се, що и мы люди, а не невѣльники, що и мы хочемъ користати зъ австрійскихъ конституційныхъ правъ.

Тожъ до працѣ, до широи працѣ около движенія нашего народа! Нѣхто намъ не може, якъ мы самі собѣ не поможемо. Не надѣймо ся на нѣкого, а що сами придбаємо, то наше. Лучѣмъ ся братя до купы, сповнѣмъ нашъ обовязокъ взглядомъ народа, съ которого мы выйшли, и до которого приналежимо, тоды цѣлый народъ проговорить самъ за себе, отрясе ся зъ вѣковой неволѣ и стане поручъ яко вѣольный народъ съ инными народами, а исторія культуры народной и людской запише имена просвѣтителѣвъ и двигателѣвъ темныхъ масъ золотыми буквами на своихъ карткахъ. Тожъ ще разъ до працѣ, Братя, до працѣ!

Нашимъ клеветникамъ*.

Каждый въ нашомъ краю живучій дуже добре знає, що скверный махинаціѣ (пѣдлї забѣги) и безчестній клеветы нашихъ явныхъ и тайныхъ ворогѣвъ баламутятъ нашихъ буковинскихъ Русинѣвъ, наводятъ на нихъ дивный якийсь пополохъ, тягнуть ихъ въ блудный кругъ спергоррескованныхъ представлений (думокъ, котрыхъ треба ѳтнекати ся), котрі имъ ѳтбирають ясный поглядъ на цѣли нашої «Рускои Бесѣды», а що гѣрше, творять ихъ, противъ ихъ лучшого пересвѣдченя, мало-вѣрными сынами Матери-Руси.

Выходячи зъ того пересвѣдченя, що бѣльша часть нашихъ Русинѣвъ мало застановляла ся надъ хитростію сихъ зле скрытыхъ забѣгѣвъ, або мало обдумавши ихъ правдиву вартѣсть, бѣльше имъ ваги приписують, нежели они заслугують и лякають ся якихось страховѣвъ выдуманныхъ на перешкодженъе усѣваню нашої справы, — ѳтже зъ того пересвѣдченя выходячи, — позволяю собѣ кинути короткій, мериторичный поглядъ на головнїй средства, якими насъ вороги нашї обезоружити хотять и выказати тїмъ въ ихъ истинномъ свѣтлѣ.

По перше закидують намъ нашї противники, що мы прїймаючи въ составъ (складъ) нашої «Рускои Бесѣды» — зъ Римомъ соединенныхъ соплеменникѣвъ (рѣдныхъ нашихъ русскихъ братѣвъ), — угрожаемо тымъ чиномъ до-

бромусостоянню нашего православія. Слышу, що даже (навѣтъ) участіє, котре нашї рускї мужѣ зъ достохвальнымъ тактомъ брали при оногдашнемъ ѳткрытїи «Польскои Читалиѣ» числятъ намъ за преступленіє, пѣдконуюче православиу вѣру!... Що за проста и слабодушна тактика! Таже то абсурдумъ (нерозумно) въ теперѣшномъ столѣтїи мѣшати вѣру зъ народостію, соединеніє литературне зъ соединеніємъ религіиымъ! Значить то навертати на древный (старинный) юдаизмъ, идентификующій (зливаючій въ одно) народъ зъ вѣрою!... Не наша въ томъ вина, що давнѣйшїй сумнїй послѣдствїя переворотныхъ коварствъ (пѣдступѣвъ) езуитскихъ, — рѣдныхъ сынѣвъ однои матери розвѣдали, — и межї нихъ таке великій камѣнь преткновенїя дотично вѣры провалили, що еще въ теперѣшнїи часы мы въ двоухъ противныхъ собѣ таборахъ; не наша въ томъ вина, що народъ рускїй до сегодня еще раздѣленный на православныхъ и униѣтовъ, такъ якъ зъ нашої стороны и мы не смѣемъ упреки дѣлати сожителямъ нашимъ Румунамъ, що и они раздѣленїи такоже на православныхъ и униѣтовъ. Фактъ єсть, що сегодня всѣ уже народы приходять до самопѣзнанїя и затѣмъ требуютъ и признанїя своєї индивидуальности!... Въ прочѣмъ мы стѣлько маємо увѣренїя въ благородномъ истинныхъ Румунѣвъ, що не хочемо припускати, абы тїмъ намъ могли закидати нашу литературну солидарностъ зъ нашими униѣтскими родимцами, бо и мы имъ въ томъ не перешкоджуемъ, що они стоятъ въ самыхъ сердечнѣйшихъ ѳтношенїяхъ зъ униѣтскими Румунами Венгріѣ и Семиграда, що прїймають ихъ въ почетъ своєї «SoŃietate» и получаютъ ѳтъ нихъ майже всю моральну за-помогу.

Почетнїи чи гоноровїи члены тоужъ «SoŃietate» зъ Венгріѣ и Семиграда суть по бѣльшой части униѣтскїи пралаты, якъ усопшїи Архїерей Стирча-Сулучїи, каноникъ «Сїрачїи» и др. — Тымъ же зрумуниченымъ гонителямъ, котрі насъ такими пустыми обвиненїями обкидують, примѣчаємо, що если бысьмо ихъ уважали достойными нашего презрѣнїя, то бысьмо имъ сказали словами Черновецкого дописователя до Львѣвского «Слова»: «Щѣ, хто не соромить ся онускати своихъ Отецъ народъ, не зважає на тогоже нужду и слезы, тотъ ради пустои амбиціѣ можетъ и ѳтъ вѣры Отецъ своихъ ѳтступити!»...

Въ прочѣмъ дуже добре вѣдомо нашимъ противникамъ, що значна часть нашихъ буковинскихъ Русинѣвъ ѳтъ тыхъ твердыхъ прадѣдѣвъ, котрі волѣли кровь проляти, свѣй мастокъ стратити, а навѣтъ и ѳчину покинути, нежели своєї православиои вѣры измѣнити, и для того схоронили ся они ѳтъ гоненїй езуитскои Польщѣ до нашої Буковины. ѳтъ, що нинѣ въ томъ дѣлѣ одинъ изъ противныхъ намъ дописователѣвъ до Вѣденского «Wanderer» 28. Юнїа 1864 ч. 177: «Въ Буковинѣ Русины зайшлими; они прїйшли сюды масами въ 17. вѣку, коли въ Галичинѣ 1622. року розпочалось насильне наверненъе православныхъ

*) Сю бесѣду о. Иандора Мартиновича ѳтпечатусемо изъ «Буковинскои Зорѣ» выходящей 1870. року въ Черѣвцахъ, позаякъ въ нѣй даєсь належито ѳтправу ворогамъ нашимъ, котрі, якъ видно, вже тогда закидали Русинамъ то само що и нинѣ закидують и всѣмъ товариствамъ рускимъ и нашої редакціѣ и каждому незапродавшому ще себе Русинѣви зъ особѣна. Просимо Васъ, Родимцѣ, читайтѣ си зъ увагою!

на унію. Дальше прийшли Русини въ нашъ край 1774 на то, щобы уникнути бранцѣ, котра розпочалася 1831. року.... Розумному досить сихъ слѣвъ!... Лишь мушу мимоходомъ только додати, що дуже ошибаеся той дописователь, если думаетъ, що всѣ Русини буковинскіи суть потомками тыхъ пришлецѣвъ галицкихъ, котріи 1622 року ѣхъ уніѣ утекли, або тыхъ, котріи въ новѣйшѣмъ часѣ т. е. ѣхъ 1774 року почавши передъ рекрутациєю сюды схоронились, и при томъ своего уже принятого уніятства держались, даючи римской пропагандѣ надобный случай, ихъ въ кѣлька уніятскихъ громадъ злучити. Не оминаюся зъ правдою, если кажу, що нашій буковинскій Русини въ самѣмъ своемъ ядрѣ авхотони Буковини, то е передъ историческій жителѣ, старшій ѣхъ Румунѣвъ; котрыхъ исторія тутъ на Буковинѣ зъ переселеніемъ Драгоша Воды 1352. року изъ Марамороши розпочинае ся. Се бо не подлагае сомнѣнію, якъ пише за Бонфиніемъ (Bonfini lib. X. cap. 2.) за лѣтописею Ворника Уреке (Editio Cogolniceana) и за польскимъ хронографомъ Стрыйковскимъ ихъ пѣтома исторія (Dionys Fotino, Tom III, pag. 5.), що «Румуны застали вже городъ Сочаву,» котрій городъ престольнымъ зрѣли, и, що бѣльше, не застали землю буковинску, — якъ декотріи наслѣбно говорятъ, — пусту, лишь зъ причины численнихъ борбъ рѣдко залюднену; — и якъ говорятъ той самъ историкъ: тогданий жителѣ поддали ся Драгошеви безъ сопротивленія ся, будучи всѣ (додае наивно историкъ) Дако-Румунами або Славянами, котріи говорили тымъ-же самымъ языкомъ, и исповѣдали туюже саму вѣру.»

О томъ не сумнѣваемо ся, що могли говорити Драгошъ и его дружина тымъ самымъ, то е рускимъ языкомъ, котрій то словенско-рускій языкъ зѣставъ на Молдавіи церковнымъ и офиціальнымъ ажъ до року 1700. — Но що тіи авхотони-жителѣ не були Дако-Румунами доказуе той фактъ, що Драгошъ заставъ уже мѣсто Сочаву, села Воронецъ, Солку и Воловецъ, де и его мощѣ почиваютъ, и назвы рѣкъ: Прутъ, Середъ и золоту Быстрицу, а що важнѣйше, що еще передъ помянутымъ эмиграційнымъ рокомъ 1622. были уже монастырѣ рускими Могилами збудовані, якъ Путна, Сочавица и Драгомирна, и, якъ читавъ емъ въ старинныхъ русскихъ громотахъ волоскихъ Воеводѣвъ были уже села: Бояны великій, Заставна, Прилѣиче, Ногорѣльцѣ, Волока, Викниці, Путилѣвъ и село Чернѣвъцѣ, — все имена, котріи такъ далекіи ѣхъ волоской мовы, якъ далеко нашій «русского имени» Чернѣвъцѣ, — ѣхъ — Риму!...

Чернѣвъцѣ были вже при початку 15. столѣтія, бо семый изъ державныхъ достойниковъ молдавскихъ Александромъ Добрымъ (пановавшимъ ѣхъ 1410—1433.) установленныхъ называвъ ся: «Мечникъ великій и старость Чернѣвскій» — marele spataru și starostu din Cernaui — (Dionys Fotino, Tom III cap. I. pag. 13.) —

Польскій король Янъ Ольбрахтъ утѣкаючи передъ Стефаномъ Великимъ 1497. року попавъ ся въ «мѣстѣ»

Чернѣвъцяхъ, якъ ихъ называетъ дѣпись (тамъ же pag. 36.)

Коло селенія «Шпипицѣ» Янъ Ольбрахтъ еще разъ побитымъ зѣставъ 1497. р. — Топорѣвъцѣ были власностевъ Мирона Барновского Могила Воды володѣвшіи ѣхъ 1626—1630. (Хроник. Миронъ Костинъ. Edit Cogolniceana). — Брѣдъ, теперь также Брѣдокъ належачій колѣсь до православного «Скита Манявского» Василиянѣвъ мѣстѣ польскихъ и волоскихъ войскъ (Миронъ Костинъ.)

Отже, най ся не журятъ нашимъ православіемъ инквизиторы-противники, бо не лишь наше горожанство, но и наше руске православіе старше ѣхъ нихъ тутъ, на руского имени Буковинѣ!

И пытаю теперь, не е то соромомъ и огидою для Васъ, православный рускій священникъ, для Васъ православный рускій люди, що Васъ завистныи противникъ хоче обдерти зъ Вашего первенства, зъ Вашей самостоятельности, хоче Васъ яко малолѣтнихъ подъ надзоръ якои октроованой инквизиціи взяти и страшитъ Васъ страшными, якъ страшитъ нянька непослушныя дѣтя, грозить Вамъ страшнымъ «уніѣ?»

ДОПИСИ.

(Зъ Бергомету надъ Прутомъ.) Неразъ мы чули, що громады царѣкають на выборы, що всюды при выборахъ насъ Русинѣвъ понижаютъ. А мы теперь хотимъ написать, що у насъ дѣяло ся при выборахъ въ сѣмъ роцѣ. У насъ не только насъ Русинѣвъ понижали, але ще и обругувано, а то бы намъ не дивно было, кобы то які темніи люди такъ робили, але то саміи ученіи, зъ котрыхъ поробили ся перевертѣи та хунѣ. Першій такий панъ учитель Бигари та Храпко, а до нихъ долучили ся три Кунчанки: Давидъ, Дмитро и Василь. Храпко каже, що не давъ бы одного жидъа за сто мужикѣвъ, а одинъ жидѣвскій нѣготъ бѣльше у него значить, якъ сто Русинѣвъ; а тіи зновъ казали, що мы жебраки и не годніи имъ ничего зрѣбити, бо зъ ними тримае дѣдичъ.

Першій выбѣръ бувъ 2. лютого, а при томъ выбѣрѣ не дуже нашіи баламутники тѣшили ся, бо жаденъ зъ нихъ не бувъ выбранный. Але они зѣбрали ся всѣи зрѣбили рекурсъ до п. к. правительства, но правительство ѣхъгнуло рекурсъ. Потѣмъ порадовъ панъ учитель иначе и спровадили комисію, и при комисіи казали, що то бувъ фальшивый выбѣръ. Комисаръ переглянувъ всѣ листы и казавъ начальникови громады, абы тотъ подякувавъ за начальство, а якъ не подякуе, то буде каранный. Тоды подякувавъ начальникъ, а за нимъ и заступникъ и такъ найшовъ ся фальшъ. Заразъ они написали прозьбу до староства, абы бувъ другій выбѣръ и такъ мусѣли мы еще разъ выбирати. До сего другого выбѣру постарали ся они лучше. Привели собѣ доброго писаря, а дѣдичъ казавъ ему, абы всю суму ѣхъ доминикального поля до листѣвъ гласовыхъ поклавъ — такимъ способомъ ѣхъпала наша часть людей зъ першой класы. Громада робила противъ того ре-

курс, но то нічого не допомогло. И такъ прийшло до другого вибору, при котрѣмъ старали ся насъ цѣлкомъ ѳѣсти, але се имъ не удало ся, бо мы злучили ся всѣ разомъ и голосували якъ одинъ и вибрали, кого мы хотѣли. Нічого не помогли имъ жандармы и комисарь, котрый называвъ насъ бунтовниками и ѳгонивъ нашего писаря ѳтъ вибору. Выборъ скѣнчивъ ся 19. червня для насъ щасливо, бо мы вибрали на двѣрника твердого Русина, котрый умѣе добре по руски читати и є секретаремъ у нашѣй читальнѣ — Илію Шлемка.

Що мы побѣдили при выборѣ, то треба комусь за тое подякувати. А то кому? Вѣдай тымъ, що насъ научали, якъ мы маємъ при выборахъ заховувати ся, щобы мы свою руску вѣру заступали. А то хто такий? — То вѣдай свѣтлі нашѣ товариства «Руска Рада» та «Руска Бесѣда», та нашѣ любі патріоты; тѣ насъ навчають. Кобы мы лишъ хотѣли ихъ слухати, то вороги нашѣ не їхали бы ся до вибору; тогды и слыху бы ихъ не було. За вашу науку, любезні нашѣ патріоты, мы вамъ дякуемъ; вы насъ научасте, щобы мы лучили ся разомъ, а союзъ то той острый мечъ, котрымъ мы можемо легко оборонити ся ѳтъ ворогѣвъ!

Теперь хочемъ написати, якъ мы до того прийшли, що мы ся учимо. Мы учимо ся у читальни! У читальни мы находимъ все, чого намъ лишъ не стає; у читальни мы достаємо свѣтло, розумъ, и у читальни можно славу достати, бо ѳтъ коли у насъ читальня, то вже засновало ся у насъ такожъ товариство тверезости, въ котрѣмъ є до 30 особѣвъ. У минушѣмъ роцѣ тверезувало 10 особѣвъ и вже знаходять ся у насъ таки газды, що ѳтъ коли слобували ѳтъ горѣвки, то навѣтъ у хатѣ ихъ не знаходять ся горѣвка, и уже зъ десять весѣлъ опровадило ся тверезыхъ. До того ще маємъ шпаркасу, въ котрої знаходять ся бѣльше, якъ 1.200 золотыхъ.

На самого Петра посходило ся до Читальнѣ бѣльше якъ 40 членѣвъ, а Дмитро Сидоръ перечитавъ газету «Буковину» и «Батьківщину» и остатній кавалокъ изъ книжочки: Голосъ до народа. Потому була бесѣда така, щобы всѣ члены нашої читальнѣ тверезували ѳтъ горѣвки, тай ще була рада, щобы доконечно збудувати шпихлѣръ громадскій. На збѣже до того шпихлѣра хочуть выорати кавалокъ толоки зъ на три роки.

На нашу читальню маємъ велику надѣю; она змѣцнѣть ся ще бѣльше! Богъ намъ поможе и нашому секретарю, начальникови громады Ілію Шлемкови!

(Зъ Ревакѣвцѣвъ.) Отець небесный давъ менѣ таку гадку и добру волю, щобы я ѳтвертавъ людей ѳтъ пиянства и привертавъ до закладу читальнѣ, и я великои працѣ принявъ до сего часу, поки менѣ Отець небесный допомѣгъ у двохъ селахъ въ Бергометѣ и въ Ревакѣвцѣхъ збудити людей, и заохотити до заложеня читальнѣ, и дуже менѣ тяжко унало громаду Ревакѣвску до того способу навернути, поки не допомогли менѣ п. Николай Руракъ, єнитронъ церковный,

Василь Волошинъ, честный и тверезый господарь, Василь Сирна, начальник громады, съ своими заступниками Иваномъ Илѣчукомъ и Федоромъ Рожковъ. Но все такий шло се менѣ легко, закимъ не дѣзнавъ ся ѳ томъ нашъ противникъ, а ревный пріятель и заступникъ жидѣвъ — панъ Бигари.

Якъ мы мали загальний збѣръ Читальнѣ у Ревакѣвцѣхъ, то по скѣнченю зборѣвъ ишовъ я собѣ до дому зъ Ревакѣвцѣвъ до Бергомету и повернувъ до п. Зайды узяти пачку тютюну. Ажъ тамъ застаю п. Бѣгарого, учителя и заступника жидѣвъ, съ котрымъ мы много до бесѣды мали; ажъ до того прийшло, що п. Бигари зачавъ ся съ господарями и зо мноувъ заложувати и каже: панове, що вы менѣ дасте, що коли дикъ Василь Шкраба не дастъ собѣ покій зъ агитванѣемъ закладати читальнѣ, то дайте менѣ одного лева, а я вамъ дамъ пятаку або пятадесять левѣвъ, якъ дика зъ Ревакѣвцѣвъ не наженуть. Тамъ є, каже, чѣтыри жиды выдѣловыми, а они возьмуть до себе ще троухъ выдѣловыхъ, зробять сесію и его ѳтдалять. А я кажу: пане учитель! нема у Ревакѣвцѣхъ анѣ у Бергометѣ и одного христіяннина выдѣлового, котрый бы ся соединивъ и приставъ съ жидами на своего пріятеля дика! Але лѣпше бы було, пане учитель, абы вы йшли собѣ спокѣйно изъ корчмы до дому, бо уже цѣлу нѣчь сте пересидѣли тутъ у корчмѣ — а то уже було коло 6. години рано — дѣти ся посходять на науку, то хто зъ ними буде тоту науку тримати, коли вы цѣлу нѣчь пете горѣвку и пиво, тай будете мусѣти изъ завитѣвъ головоувъ прійти до школы межи нашѣмъ любезні дѣти и дрѣмати, бо сте цѣлу нѣчь не спали, а теперь не дуже ся снѣшните. То хѣба за вами тутъ дѣти прійдуть? И ажъ такъ п. учитель сказавъ: браво, панове, правду сказавъ, и собѣ поїшовъ.

Прошу, дуже прошу, сесе, пане редакторъ, не премѣнно помѣстити у слѣдуюче число Буковины, бо то усе правда и свѣдки все посвѣдчатъ.

В.....

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Россія. Теперьшнее становище есть дуже непевное; дуже легко може прійти до непорозумѣня межи Россією и якою инною зъ державъ європейскихъ, найборше здає ся съ Англією. — Французъ Дерульдъ веде въ Россію пропаганду въ интересѣ Франціи противъ Нѣмеччины, и хоче вывѣдатись, о сколько Франція може числѣти на Россію. «Новое время» пише, що Англія конспирує (змовляє ся) теперь съ Нѣмеччиною и Австрією, щобы выперти Россію зъ балканского пѣвострова, а потѣмъ таке: Австрія грозитъ така сама судьба якъ и Туреччинѣ, котра шукаючи помочи у всѣхъ державъ, стала ся пилкою въ ихъ рукахъ. Мрѣвъ Австріи, здобути колись Константинополь, не можуть нѣколы сповнитися ся. Политика, яку Австрія веде на Балканѣхъ, есть системою обѣщанною и она сама то найскорше почує, якъ довго буде живила слѣпый антагонизмъ противъ Россіи. (Се суть рѣчи, о котрыхъ Австрія и не снитъ ся, але небѣжка говорила ажъ до смерти и не було що слухати.) «Новое время» каже дальше, що Австрія по-

винна бути прихильною для жадає Россію, бо зъ пляну Англії, котра хоче поперти Австрію на мѣстце Туреччини надъ Егейске Море, можуть лишъ виродитись шкоды для обохъ державъ, котрі нарушили бы лишъ безъ потреби всѣ сили и довели бы навѣть до кровавой стычки, зъ чого скористала бы лишъ Англія.

Въ Англії и Голляндії рухъ соціальний чимъ разъ ширить ся. И такъ въ Шкоціи вибухли розрухи вже и межи селянами, а въ Амстердамѣ наступила була недавно велика борба межи мѣщанами и полицією, такъ що ажъ було мусѣло войско выступити, при чѣмъ 9 осібъ на смерть убито а богато поранено.

Сербія. Король Миланъ заявивъ охоту змѣнити теперѣшню конституцію, котра выказує великія недостатки, але жадає, щоби всѣ сторонництва (партіи) на то згодились и перестали вести борбу партійну.

Болгарія. Дня 23. с. м. закрывъ князь собраніє престольною бесѣдою, въ котрій подякувавъ представителямъ Болгаръ зъ обохъ боківъ Балкану за ихъ труды, а особливо за ухваленіє закупки залѣзницъ Русукъ-Варна.

Въ Англії кабинетъ Гладстона, уступивъ а утворивъ ся новий пѣдъ проводомъ лорда Сальсберого, котрого цѣла Англія а въ певній мѣрѣ и Европа повитала съ радостію. Сальсбери не высказавъ ще свого политичного погляду, що до политики ирляндской, а заявивъ лишъ въ загаль, що буде старати ся удержати одностайність державы. Въ однімъ артикулѣ сказано, що Англія чуже конечну потребу скорои угоды съ Нѣмеччиною, Австро-Угорщиною и съ Італією для удержаня мита европейского; се дуже не на руку для Россіи.

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКІЙ.

«Руска Бесѣда» просить ще разъ п. т. родимцівъ, котрі живуть въ селахъ, де суть Читальні, аби зволіли донести слѣдуюче: 1) Коли Читальня отворена збѣтала? 2) Хто єя заложивъ? 3) Кѣмъ членівъ теперь має? 4) Хто є єи предсѣдателемъ и хто ще у видѣлѣ? 5) Якъ розвиває ся читальня, (чи ходять люди до читальни и коли, хто читає, які книжки и газеты є въ читальнѣ, кѣмъ платять члени и чи платять) 6) Если читальня упала, то коли, чому и черезъ кого? — Надѣємо ся, що найдуть ся въ кожій читальни ласкаві особи, котрі зволять намъ якъ найскорше на сѣ питання ѳтповѣсти. Адресовати можна и до Редакціи «Буковины.» —

На «Народный Дѳмъ» въ Чернівцяхъ зложили Всев. п. И. Д. 500 зол.; п. проф. Ср. Пигулякъ збѣранныхъ въ однімъ дѳмѣ въ горахъ 120 зол.; Юрко Мурашка збѣранныхъ на головномъ зборѣ буковинского учительского товариства въ Радѳвцяхъ 1 зол. 20 кр., и учитель Григорчукъ 50. за що заявляє ся широко руске «Спаси-Бѳгъ!»

На дѳмъ братства св. ап. Тадея въ Чернівцяхъ жертвовали (кромѣ вже обвѣщенихъ дяківъ изъ Галичины) всеч. оо. Айталь Кобрынскій, Титъ Бурачинскій, Іоанъ Ступницькій, Іоанъ Головацкій, Северинъ Левицкій, Денисъ Нестайко, Іполитъ Козловскій, Михаилъ Балицкій, Іосифъ Каратинскій, Іоанъ Козловскій, Теодоръ Левицкій, Михаилъ Попель, Сабинъ Григоровичъ, кождый по 1 зол. и всеч. оо. Симеонъ Бурнадъ и Макогонскій по 50 кр. всего 15 зол. — п. Кочиндикъ учитель оденъ образъ Ісуса Христа съ золочеными рамами; — п. Фридрихъ Формундъ, директоръ заличковой касы въ Чернівцяхъ 6 дверей, 2 одѣрки. — г-нъ Іоанъ Гѣбовицкій, про-

фесоръ изъ Черновець 200 примѣрниковъ своєи граматики руского языка. Всеч. Товариство «Просвѣта» въ Львовѣ жертвовало 5 зол. Всѣмъ всеч. дателямъ видѣлъ братства має честь высказати сердечне «Спасибѳгъ».

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

(Мысль педагога о будущности Буковины.)

Одинъ нашъ маючий сына въ тутейшій середній школѣ удавъ ся до одного зъ професорѳвъ съ пытаньемъ, які поступы его сынъ робить въ наукахъ. Панъ професоръ сказавъ ему, що найлѣпше булобы, якбы ѳнъ своего сына давъ до школы промысловой, бо въ школахъ середнихъ для него нема будущности. — Для чого? запытавъ отецъ. — «Видите Пани — ѳтповѣвъ педагогъ (професоръ): Вашъ Сынъ не Румуномъ и слабо говорить тымъ языкомъ, для того не знайде ѳнъ нѣгде мѣстця, бо за кѳлька рокѳвъ буде уживати ся въ школахъ и урядяхъ лишъ языкъ румунскій, а всѣ иншіи языки будуть выключеніи. Се истинна правда.» («Gazeta Polska»). Мы однакомъ не можемо тому професорови приписати тѳлько ограниченности и нехотемо тому довѣрити, а если то въ истѣ правда, то думаемо, що ѳнъ тѳлько въ нападѣ горячки такє набеленькотѣвъ. Слабому Богъ непротивитъ ся и грѣховъ не числитъ!

(Миръ въ Европѣ). Сими днями ѳтбѣвъ ся въ Кисингенъ зѣѣздъ министра гр. Кальнокого съ кн. Бисмаркомъ, а по зѣѣздѣ монархѳвъ австрійского и нѣмецкого мають въ Гастайну зѣѣхати ся гр. Кальноки, Гирсъ и Бисмаркъ, що все дає найбільшю гаранцію о мирѣ межи трема цѣсарями. Трицѣсарска угода, котра творить крѣпку пѳдставу европейского мира, истнує въ повной силѣ, а подорожъ архикн. Кароля Людвика, брата цѣсаря Франца Іосифа до російского доказує, що межи Россією и Австрією истнує сердечна дружба.

(Пос. Поперъ). Въ черновецкѳй палатѣ торговельно-промысловѳй поставлено дня 24. м. м. дати по слови до Рады державной Поперови вотумъ недовѣрія за то, що ѳнъ пѳддаючи ся вилывамъ Поляковъ, яко начальникъ филіѣ банку гипотечного, не голосувавъ пѳдчасъ голосованя въ справѣ нафтовѳй, котру то уважу ѳтрочено ажъ до другого засѣданя палаты. — По всѣхъ краяхъ австрійскихъ послы до рады державной уважають за свѳй обовязокъ, щоби справу здати передъ своими выборцами зъ своєи дѣяльности въ радѣ державной; лишъ нашимъ буковинскимъ посламъ се и не въ головѣ.

(Министеръ Дунаевскій) має уступити зъ министерства тому, що не потрафивъ гладко перевести угоду съ Уграми; дальше веденѣе угоды достане, здає ся, мин. Бакегемъ.

(Мин. Гаучъ) при ѳбѣздѣ въ Чехахъ найшовъ, що ученики дуже мало по нѣмецки умѣють, за що дуже гнѣвавъ ся.

(Мадярскій посолъ Мочари) выдавъ книжочку, въ котрѳй згадує, що и иншіи народности въ Угорщинѣ, окромъ Мадарѳвъ, мають свои народий права, котрі повинно ся шанувати, але ѳбѣда, що такихъ Мочарихъ лишъ одинъ на цѣлий соймъ угорскій!

(Зѣѣздъ) цѣсарѳвъ нѣмецкого Вильгельма и нашого австрійского Франца Іосифа має ѳтбути ся сего року въ Гаштайнѣ (въ княж. зальцбургскѳмъ), де нѣмецкій цѣсаръ на купеляхъ пробуває; туды має и кн. Бисмаркъ прибути.

(Посѣдатель дому «Отель Вайсъ») находячого ся въ рынку въ Чернівцяхъ, въ котрѳмъ нашъ цѣсаръ при дворовѳмъ ѳтвидѣню Буковины въ рокахъ 50-тыхъ замѣшкувавъ, поставивъ и подавъ уже

до правительства просьбу о позволеніе, на тѣмъ домѣ таблицу съ отвѣднимъ написомъ яко памятку выставити.

(Зѣздѣ.) Днѣвъ 23. и 24. отбувъ си въ Радѣвцяхъ зѣздѣ членѣвъ «Общества учителѣвъ народныхъ въ Буковинѣ», числомъ до 150, котрому присутій були пп. староста Кешманъ, бурм. Маринъ и п. Послѣ привитанія збору бурмистромъ въ имя громады Радѣвцѣ сов. шкѣльный директоръ п. Иснескулъ отворивъ засѣданье збору. Послѣ отчитанія и верификаціи протоколу послѣднего збору и послѣ отчитанія послѣднего справозданія рахункѣвъ слѣдували заповѣдженіи отчитати. И такъ читали: пп. Васъ зъ Гадикфальвы дуже удачно о займаню си пчоловодствомъ; Каминьскій зъ Роша о закладаню огородѣвъ шкѣльныхъ; Ресъ зъ Краснои о употребленю книжокъ рахунковыхъ въ школахъ-одно- и двоклясовыхъ; Дубенскій зъ Черновець о зломъ домашнѣмъ выхованю и якъ ему заповѣдчи; Ходаковскій зъ Иванъ о курсахъ господарскихъ; проф. Вотта о способѣ, якъ учитель може приияти ся до дальшого образованія учительства; на кѣнци Флашъ о уважности. Послѣ наступившого выбору центрального выдѣла предсѣдатель п. сов. Иснескулъ подякувавъ ядерно зборови за его участь и труды въ нарадахъ, потому въ имя збору пп. старостѣ, бурмистру, обивателямъ мѣста Радѣвцѣ, мѣстцевому комитету и предсѣдателю того же п. Иссакевичу, закрывъ засѣданье триразовымъ «гохъ» на Е. В. цѣсаря, що зборъ съ великимъ одушевленемъ одностолно повторивъ, потѣмъ такожъ отсѣвано пмнѣ народный въ языкахъ нѣмецкомъ, румынскомъ и рускомъ. На послѣдку подякувавъ п. Келеръ зъ Тереблячого п. Иснескулю за его прозорливе веденье засѣданія зборового.

(Въ часѣ сегорѣчныхъ маневрѣвъ) отвѣдае цѣсарь разомъ съ наслѣдникомъ престола арх. Рудольфомъ мѣсто Львовъ на 12 годинъ, застерѣгаючи ся противъ торжественного прииянтя. Зъ Львова мае поѣхати цѣсарь такожъ до Стрия.

(Неофитъ). Интелигентный и мастный жидъ Латайнеръ, родомъ зъ Тирнови на Угорщинѣ минушого мѣсяця выхрестивъ ся въ Хлѣбичинѣ польномъ (въ Галичинѣ) подля обряду гр. католического.

(Мученикъ за горѣвку.) Въ Батьковщинѣ читасмо зъ Буска: «Недавно тому поишли въ Верблинахъ господарь Ясько Л. Тимко Д. и Х. на сѣножать косити. Но що у насъ не може нѣчо отбути ся безъ горѣвки, то и они взяли съ собовъ 3 литры оковитки. На сѣножати заглядали они що хвилѣ до фляшки, а що були доброго серця, то почаствовали и Семка Гутника, котрый косивъ въ сусѣдствѣ. Але тяжко отпокутувавъ онъ той частунокъ. Честный газды поивши ся, якъ на Верблинцѣвъ пристало, забули, въ котрый корчъ поставили горѣвку, а подозрѣваючи Семка о крадѣжѣ, звязали его ужевками, заткали ротъ травовъ, и гей-же окладати его буками. Але Тимкови Д. выдала ся, та кара за крадѣжъ за мала. «Зарѣзати его» — закричавъ онъ, и ну-жъ за косу. Кто знае, що було бы стало ся, якъ бы не надѣйшла була одна баба, що урозумила пияницѣ. Цѣла справа выточила ся теперь передъ судъ.» — Ото наслѣдки безумного пиття горѣвки! Стережѣт-же ся отъ ней люди добры!

(Водоспадъ Нягари) удало ся прецѣвъ переплысти одному Англичанину, зъ професіи боднарви; а знаете якъ? — Въ бочцѣ съ маленькимъ отворомъ.

(Холера) Отъ часу появы холеры въ Тріестѣ захорувало тамъ въ 7 тыжняхъ 69 особъ, а зъ тыхъ померло 38. Она вже ширитъ ся и по за мѣстомъ по

селахъ а то для того, що селяне не слухали порады лѣкарѣвъ и не хотѣли бути досыть осторожными. Начало ся, що хтось тамъ завдавъ котови лѣкъ приисанный лѣкарями противъ холеры, а кѣтъ здохъ. Тогда селяне хотѣли навѣтъ убити лѣкарѣвъ зъ комисіи санитарной, маючи то предсѣдченье, що лѣкарѣ хотѣтъ людей вытронити. Жандармерія ледви оборонила лѣкарѣвъ отъ нападу селянъ. Якій то нерозумъ селянъ!!

(Медицину) простонародну вводятъ въ Россію яко предметъ науки въ семинаріяхъ духовныхъ. То дуже мудро, бо не одинъ пращае ся съ симъ свѣтомъ, закимъ лѣкаря привезуть зъ мѣста. И у насъ належало-бы того предмета учити на 4. роцѣ въ семинаріяхъ духовныхъ и учительскихъ, а то тымъ болѣе, що наши медики не хотѣтъ слѣзати до бѣдного на село, а священники и учителя обзнакомленіи съ товъ науковъ могли бы дуже часто хорымъ бути помѣчними.

(В. Ковальскій), совѣтникъ нады. и посоль рускій до рады державной здававъ въ другѣй половинѣ липня справозданье зъ своєї посольской дѣятельности въ Сокалі, Равѣ, и Куликовѣ. А хто зъ нашихъ пословъ явивъ ся або показавъ ся передъ нами? Они покажутъ ся, але зновъ, ажъ якъ буде новый выборъ! Оттакихъ мы маемъ пословъ!!!

(Вербованье молодыхъ дѣвчатъ) не устаетъ. Ото 27. м. м. притримано елганта жидка (панничка) Кайфера, котрый вже лагодивъ ся нещасливый жертвы вывозити до Америки и отставлено жандармерією до староства въ Надворній.

(Довголѣтність). Въ селѣ Кобылякахъ, харковской губерніи (въ Россіи), жие козакъ Каблучко, котрый мае теперь 138 лѣтъ. Найстаршій его сынъ мае 104 лѣтъ. Каблучко есть мильникомъ и пастычникомъ и держитъ ся еще досыть крѣпко.

(Польске «Товариство шкѣльне»), якъ читасмо въ Дѣлѣ, мае повстати небагомъ у насъ на Буковинѣ.

(† Янъ Лимъ), звѣстный повѣстениисатель и гумористъ польскій, умеръ 3. с. м. о 10. годинѣ рано въ Львовѣ.

(Гр. кат. церковь въ Кѣцмани) уже окѣчена. На будову той церкви вышло изъ добровѣльныхъ жертвъ 5600 зол. отъ правительства же 1700 зол.

(До пѣонерской школы кадетѣвъ въ Гайнбурзѣ) приймають еще 40 учениковъ съ укѣченою V. гимн. або реальною клясою. Зголошувати ся належитъ до коменды той школы до 5. вересня с. р.

(Противъ подвысшениа оплаты въ школахъ середнихъ) рѣшила рада мѣста Черновець на снесенье радного Бальтинистра выготовити до министра просвѣты меморіалъ.

(Войсковой музыки) будутъ могли отъ теперь послѣ роспоряджениа министерства войны — выстунати лишь при такихъ случайностяхъ, кокрѣ не будутъ носити нѣ политичного, нѣ демонстраціонного характера, и въ локальностяхъ, не понижающихъ войскового достоинства. До употреблениа войсковыхъ музыкъ при торжественныхъ, невойсковыхъ походахъ, необходимо призовленье министерства войны. За выповненье реченого роспоряджениа отпѣдае командантъ дотычного полку.

(Комины на сельскихъ хатахъ). Въ мыслѣ препоручениа п. к. Намѣстничества роздслали всѣ староства въ Галичинѣ отозву до громадъ, чтобы на сельскихъ хатахъ находили ся комины, угрожаючи противлячимъ ся грошевою карою. Роспорядженье то являе ся на часъ и дуже спасительнымъ.

(Черновецкій университетъ) числивъ съ

кінцемъ минушого школьного року въ загалѣ 260 слухателѣвъ. Изъ тыхъ посѣщали: богословіе 63 (одинъ надзвичайний), права 137 (19 надзвичайныхъ), філософію 39 (16 надзвичайныхъ), курсъ фармаціи 21.

(Розбійничій нападъ). Въ ночі 29. липня с. р. напало 7 незнайомихъ людей на дѣмъ о. Андруховича, священника въ Боянахъ, и побивши его тяжко, перешукали цѣле помешканье и забрали 600 зол. готівкою. Опришки мали почернені лица и не зѣстали до теперъ выслѣджені.

(На выставу красу въ Чернівцяхъ) зголосило ся 900 выставцѣвъ, мѣжъ тими 450 въ ѡдѣлѣ ремѣсно-промисловѣмъ, 300 въ ѡдѣлѣ господарскѣмъ. О принятіе протекторату прошено архики. Кароля Людвика. На выставу мають прибути такожъ министри Фалькенгайнъ и Гаучъ.

(Конкурсъ) выписаний на стале мѣстце учителя на однокласовыхъ школахъ въ Ставчанахъ и Зеленовѣ съ рускимъ и нѣмецкимъ языкомъ. Подавати належить до ц. к. школьной рады повѣстовою въ Кѡцмани.

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 11. Августа с. р. коштували 100 кило: пшелицъ новон 7 зол. 50 кр. до 7 зол. 75 кр.; — жито нове 5 зол. 50 кр. до 5 зол. 65 кр.; — овесъ 5 зол. 30 кр. до 5 зол. 40 кр.; — ячмінь 4 зол. 30 кр. до 5 зол. — кр.; — кукуруза 5 зол. — кр. до 5 зол. 10 кр.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Нема нѣчого злого, що бы на добре выйти не могло.

Пріязный способъ, въ якій лѣкаръ панъ Розумовичъ розговорювавъ ся съ людьми, притягавъ чимъ разъ бѣльше слухателѣвъ.

Сегодня розпочавъ розмову Старчинскій пытаючи: „Пане Докторъ, Вы оногда казали, що на свѣтѣ все якъ найлѣпше уладжено. А менѣ оно не такъ здае ся.“ —

„Отъ хоть бы и то.“ озвавъ ся Петро Подлѣсний, що такъ часто лайдачинѣ щастить ся, а не одинъ честный чоловікъ марне пропадае.“

„Въ сѣмъ нема нѣчого дивного.“ ѡтповѣвъ лѣкаръ. „Злому чоловікови приступни не тѣлько всѣ тѣ дороги до богатства, що и честному, но окрѣмъ того ще и такі способы, котрыхъ честный чоловікъ стыдати ся мусить. Чи й ты, Петре, хотѣвъ бысъ такимъ нечестнымъ чиномъ збогатѣти?“

„Правда що нѣ, пане Докторъ, але прото оно все такой горко.“

„Та оно такъ, Петрику, але прійде негѣдный до маежку, то всякій дивуе ся, але зѣйде ѡнъ на нѣнащо, то нѣхто за нимъ не жалуе. Стане але честный чоловікъ заможнымъ, то нѣхто тому не дивуе ся. — Вы радѣ бы знати, якъ погѣдити щастье злого чоловіка зъ Божовъ справедливостевъ, и чому то межи людьми такі рѣжницѣ бувають. Що часомъ злымъ людямъ пощастить ся, зъ того видимо, що на сѣмъ свѣтѣ не всему конецъ; но другѣмъ зновъ не забувати намъ и на то, що нѣхто не заглянувъ въ сердце тыхъ людей, що чужою кривдою збогатѣли, и нѣхто ще не видѣвъ, якъ имъ на души, та чи они въ правдѣ щастливы.“

А що на свѣтѣ люди не рѣвни собѣ, то тому, що не ѡднаковы они на свѣтѣ родять ся, а тымъ менше ѡднаково выховані и учені; тому бувають люди сильны и слабѣ, великѣ и малѣ, розумны и глупѣ, богатѣ и бѣдны и т. д.

„Отъ и маешъ.“ сказавъ Андрѣй до ткача Струся „я знавъ, що на свѣтѣ конче и такихъ бѣдалахѣвъ, якъ я и ты, щобы було кому богачамъ служити.“

„Андрѣю.“ ѡтповѣвъ панъ Розумовичъ, „дай менѣ выговорити, а чей менѣ удасть ся васъ переконати, що небесный Батько за всѣ сотворѣня ѡднаково дбае, що, хотя добро зъ злымъ, а радѣсть зъ плачемъ въ парѣ ходять, прото чоловікъ все бѣльше дѣзнае добра якъ зла, та що мы самѣ наибѣльше лиха на себе стягаемо и що нема на свѣтѣ чоловіка, котрый бы не зазнавъ нѣколи нѣякого горя.“

„А до всен муки та бѣды прибула теперъ ще й дорожня.“ вмѣшавъ ся Семень.

„Правда, що безъ муки нема муки; а щобы чоловікъ и не зазнавъ нѣякого иншого клопѣту, то вже сама щоденна праця була-бъ для него достаточнымъ тигаремъ, але Богъ призначивъ его до работы, тому треба охочо працювати, а не обтяжати собѣ работу неохотою та нарѣканьями. Скажѣтъ самѣ, чи не змудивъ бы ся чоловікъ дармуючи день въ день, чи не захирѣвъ бы ѡнъ безъ труда, безъ дѣла на душѣ и тѣлѣ? Нѣ, братя, работа не е нѣяке лихо, але много еи прикростей походитъ зъ нашихъ блудѣвъ; а на се мы не зважаемо.“

Семень, що любивъ вину своен нужды на другихъ спыхати, перебивъ слово лѣкаря кажучи: „А чижъ и то моя вина була, що огонь спаливъ менѣ хату, що хѣрѣба забрала моихъ волѣвъ, що менѣ стайня завалила ся та корову убила?“

„Вмѣшали вы, Семене, свою особу въ говорку, треба-жъ вамъ и ѡтповѣсти. Правда, що не ваша въ тѣмъ вина, щосьте погорѣли; але накопи-бъ вы были послили вашѣ дѣти до школы, а не оставили ихъ дома зъ сѣрниками, було бы ся се нещастье не лучило. А и менше шкоды було-бъ було, если-бъ вы были заобезпечили свою хату ѡтъ огню, якъ я вамъ радивъ. Що вашѣ волы згѣбли а стайня завалила ся и корову вбила, чижъ то не ваша въ тѣмъ вина? Чому-жъ не вычисти вы калабату коло стайнѣ котра и хѣрѣбу на волы нанесла и ѡтъ котрой стайня завалила ся. Чижъ то була кара Бѣжа, чи наслѣдокъ вашего власного недбальства?“

Семень мовчавъ; за то обѣзвавъ ся Старчинскій представляючи нещастье Честнюка, котре вышло не зъ блуду, а зъ любви къ ближнему.

„Я вамъ уже довѣвъ.“ озвавъ ся лѣкаръ, що нещастье Честнюка не було-бъ такъ тяжко ударило на его родину, колси-бъ ѡнъ бувъ загодѣ бѣльше старавъ ся о добро своен родины. И теперъ очекуе насъ.

„О одной бѣдѣ панъ докторъ ще не упоминали.“ озвавъ ся старый Ковтачъ, котрой нѣякъ збути ся, а то старости и слабости.“

„Старість не можна назвати бѣдою; бо хтож не хоче дождати старости? Старість тогды тѣлько плачлива, якъ молодість лѣнива. Дальше старість утяжлива не тѣлько для бѣдного, но и для богатого; звѣстно старість не радѣсть. Чимъ бѣльше надъ тымъ роздумовати будете, тымъ бѣльше переконаете ся, що всяке лихо въ людскѣмъ житю якъ бы на то, щобы мы нашѣй душевнѣй и тѣлеснѣй силы напружали, щобы и бѣдѣ бѣда була. Не забуваймо тѣлько, правда, що нема нѣчого злого, що бы на добре выйти не могло.

„Дорожня, повѣнь, холера, зараза и т. т.; сказавъ Колѣсненскій, „чи се такожъ на добре выйти може?“

„И сей допустъ Божій певно не безъ причины. Онъ на то, абы човѣкъ не забувавъ, що все на сѣмъ свѣтѣ марне и нетривале, та щобы люди спѣльно спомогали ся и надъ тымъ роздумовали, якъ бы лиху запобѣгти. Човѣкъ дознавши разъ якого лиха, має вже въ тѣмъ досвѣдъ и знае, якъ выстерѣгатись того. Отъ, н. пр. передними часами забирала ѡсипа множество людей, ажъ вымыслила щепленье ѡспы, ѡтъ тогды и се лихо не таке страшне. Чи не переконали ся и мы въ нашѣй мѣстцевости, якъ можна зъ нездорового мѣстця зробити здорове. — Голодъ зновъ научивъ людей выстерѣгатись и сего лиха; много пустаго поля теперъ позасѣвано, заложенъ амбарѣ, шинхлѣрѣ и т. д. Отъ видите, що и лихо людемъ на добро виходить, що нема злого безъ доброго.“

„Та чижъ зъ того лиха не выйшла для людей нова праця, новый трудъ, отже и нове лихо?“ озвавъ ся Петро Подѣбный.

„Милчѣшь ся, Петрику“ ѡтповѣвъ лѣкаръ: розумомъ своимъ зменивши и злекнивши човѣкъ муки тѣлеснѣй, и якъ можна нарѣкати на зло, зъ котрого човѣкъ набравъ розуму и добрыхъ поровѣвъ? Уже то певна рѣчь, що станъ людскій чимъ разъ полѣпшае. Житѣ людске сегодня вже не таке утяжливѣе, якъ оно колись було; оно й выгиднѣйше и безпечнѣйше. За то мусить човѣкъ бѣльше душевно, своимъ розумомъ працювати. Кѣлько то човѣкѣлюбивыхъ, пожиточныхъ заведень выдумали свѣтлѣй люди, щобы бѣднымъ и нещастливимъ помочи въ ихъ нуждѣ та недостаткахъ!“

„Не знаю тѣлько,“ ѡбѣзавъ ся Михайло, „якимъ способомъ можуть люди ѡтвернути голодъ.“

„Послухай тѣлько, а побачишь, що и тутъ дбае небесный Отець за всѣхъ и кожного. Не всюды на земли однаковѣй стороны, та й не однакове и веремея; тому то нѣколи не буває на цѣлѣй земли неурожай. Коли у насъ не достае хлѣба, то въ другихъ околицихъ его повно. Щожъ робить люди? Они привозять того, чого имъ не стае, зъ другихъ сторѣнъ свѣта, зъ чужихъ краѣвъ. Се пѣзнавъ човѣкъъ своимъ розумомъ, збудовавъ желѣзныи дороги, щобы по нихъ скорше лекше и дешевше привезти зъ чужины, чого ему не достае. А чи бувъ бы онъ выдумавъ желѣзныи дороги и друге штучне дѣло, якъ бы его не примусила була бѣда, роздумовати, рухатись, трудитись и працювати. Не дурно то кажутъ: Навчити бѣда поинти, якъ нѣ до чого ся вхолити. Такъ, такъ, люди добрыи, нема нѣчого злого, щобы на добре выйти не могло. Дякуймо-жъ Богови за все, що Онъ зсылае на насъ; бо все то шле Онъ намъ на наше добро!“

НОВІ КНИЖКИ.

Знаменитого видана: Рускои историчнои Библіотеки пѣдъ редакціею Олександра Барвѣньского выйшовъ вже томъ IV. Книжій періодъ Украины - Руси Д. Иловайского до князюваня Данила Галицкого. Томъ II., цѣна 1 зол. 80 кр. (съ пересылкою 1 зол. 85 кр.) — Передплату наилучше пересылати переказомъ пѣдъ адресою: Олександръ Барвѣньскій въ Тернополи.

ОГЛОШЕНА

(АНОНСЫ)

по якъ найдешевшій цѣнѣ пѣсля угоды принимае наша администрація до помѣщеня

„Буковинѣ“ и „Буковинскѣмъ Календарѣ“ на рокъ 1887.

Е. И. К. ПИСКОРЖЪ,

— Чернівцѣ, рынокъ. —

На розѣ паньскои улицѣ.

— Найдешевшій —

стали цѣны за готовѣй грошѣ.

СКЛАДЪ

товарѣвъ чисто полотняныхъ, столовыхъ приборѣвъ, ручникѣвъ, хустокъ до носа, ширтингѣвъ и шифонѣвъ, перкалю, бархату и пѣковъ, укриты для мебѣль, коверѣвъ (диванѣвъ).

ВЛАСНЫЙ ВЫРѢВЪ

бѣлизны для мущинъ и женщинъ, якъ и цѣлыхъ выправъ.

Модный и шовковѣй товары. Великій выбѣръ пончѣхъ, шарпетокъ и трико-бѣлизны, крысокъ рѣжного роду, занавѣсъ всѣхъ родѣвъ, колдеръ, волняныхъ хустокъ и кофѣвъ. Складъ бѣлон и барвеной баволины, нитокъ, нитчанныхъ тасымъ, гафѣвъ, мужескихъ краватокъ и т. д.

«Буковина» выходитъ
1. (13.) и 16. (28.) каждого
мѣсяца.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковини» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(улиця Липійна ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Надгорода працѣ.

Минувшого мѣсяця обходили нашій під-
гѣряне, Русины вижницького повѣту, велике
свято — свято, котре у насъ на Буковинѣ
до теперъ еще не обходило и скоро обхо-
дитись nebude. Се бувъ праздникъ 50-лѣтної
душпастирской дѣятельности о. протоерея Гри-
горія Прокоповича зъ Бергомету надъ Серетомъ
въ котрѣмъ не лишъ сродники ювилата и Ру-
сины вижницького повѣту, но цѣла буковинь-
ска Русь взяла участь. — Всѣ интеллигентні
Русины сѣли въ той день, щобы ювилату
за его заслуги почестъ ѡтдати, на що нашъ
патріотъ о. Григорій вѣрно заслуживъ.

День сей юбилейный бувъ для нашего
патріота рѣдкимъ щастьемъ и здае ся, що
большого щастя не може бути для человека,
якъ видѣти, що его довголѣтні труды свѣ-
томъ узнають ся и ему за то народъ честъ
ѡтдае. — Направду о. Григорій заслуживъ на
тѣ почести, бо у насъ на Буковинѣ подъ об-
стоятельствами, подъ якими мы жѣмо, не най-
де ся на теперъ человекъ, котрый бы роз-
винувъ такъ стальной характеръ, якъ о. Гри-
горій. Коли много зъ нашего духовенства не
зважаючи на важность своего посыланства межи
народомъ, зрѣкають ся своихъ найдорожшихъ
святощей, якъ народности и любви до на-
роду, и пошли на услуги мамонѣ а затымъ
и ромунизаціи; коли въ короткомъ часѣ люди
выкормлені нашими соками вынародовили
ся и стали перевертнями: то о. Григорій
оставъ ся тымъ, чимъ онъ бувъ передъ 50-ма
роками, и чимъ бувъ якъ народивъ ся.
Вѣрный своему посыланству яко священникъ,
вѣрный своему походженію яко Русинъ, ѡтпо-
вѣдавъ о. Григорій задачи, котра каждому
Русинowi и въ загаль каждому чловекови ста-
вляе ся якъ найточнѣйше, любивъ свой я-

зыкъ, свой народъ, просвѣщавъ своихъ на-
рохіянь, а за то надгорожено его за працю
заслуженою честію.

Гѣшитъ насъ, що нашъ народъ своихъ
заслуженыхъ проводниковъ шануе, а та над-
города працѣ дае намъ поруку, що наша бу-
ковиньска Русь выплекае съ часомъ рядъ
мужѣвъ достойныхъ о. Григорія — що лишъ
дай Боже!

ДОПИСИ.

(Изъ надъ Серету.) [Юбилейне торжество о.
протоерея Григорія Прокоповича]. Дня 5. Августа с. р.
ѡтбуло ся въ Бергометѣ надъ Серетомъ незвычайне
торжество, котре довго остане ся въ памяти цѣлой
нашой подкарпатской стороны. Отецъ протоерей Гри-
горій Прокоповичъ обходивъ того дня юбилей своей
50-лѣтної душпастирской дѣятельности а разомъ и
свое золоте весѣлье. Будучи искренно любимымъ такъ
своими парохіянами якъ и священниками цѣлого своего
деканату — дѣзнавъ онъ того дня що найсердечнѣй-
шихъ выразѣвъ привязанности, любви и вѣчности такъ
зъ стороны цѣлого деканату, якъ и своей паствы. О.
Григорій Прокоповичъ е одинъ одиѣсеный протоерей
на Буковинѣ, що не зрѣкае ся своей руской народности,
такъ якъ то другі зрѣбали. Се одно дае вже поруку,
що характеръ его въ каждомъ взглядѣ честный и ста-
лый.

Вже ѡтъ давна роздумовано надъ тымъ, якъ бы
сего для насъ такъ знаменитого мужа ѡтповѣдно по-
чтити. И за старанемъ о. протоер. В. Хариновича, зъ
Банилова, о. И. Бежана зъ Станѡвцѣвъ и о. А. Мана-
стирского зъ Панской Долины завязавъ ся комитетъ,
котрый вызывавъ ся, якъ не може бути лѣйше, зъ своей
задачи. Его старанемъ выготовлено для ювилата пре-
красну памятку — альбомъ зъ прекраснымъ рускимъ
монограмомъ, въ котрѣмъ знаходивъ ся юбилейный
пѣнь утвору о. А. Манастирского, а музыки о. И. Бе-
жана и подписи всѣхъ деканальныхъ душпастирей. Саме
але торжество ѡтбуло ся послѣ напередъ уложенного

До сего числа слѣдуетъ прилога.

програму якъ найкрасше: здвигъ народу, двѣ великія красні брани, умаєні улицями, вистрѣлы зъ мотвѣровъ, погодні вереміа — все то звязало ся якъ бы на то, щоби ювілата якъ найкрасше почитати и ушанувати. Коло церкви збѣрало ся рано все деканальне духовенство и народъ, а около 9. години удали ся до дому о. протоєрея и зъ великимъ ушанованємъ припровадили его до церкви. Передъ церковною брамою заступѣ громадскій повитали ювілата хлѣбомъ и солю и вручили ему адресу підписану цѣлою громадою и патрономъ п. бар. Василькомъ. Передъ церковними дверима повитавъ о. протоєр. В. Хариновичъ ювілата красною промовою, висказуючи радѣсть и утѣху цѣлому деканату съ поводу сего хвилѣ. Оттакъ подъ проводомъ о. протоєр. Д. Ілїсевица зъ Замѣстїа зачала ся соборна служба Божя, въ котрій 6 священникѣвъ участвовали. Хоръ зложеный изъ добѣрныхъ спѣвакѣвъ: священникѣвъ и семинаристѣвъ, виконувавъ якъ найкрасше литургію Бортнянського. По євангелію выголосивъ о. М. Галиць зъ Волоки науку, въ котрій обяснивъ важность и цѣнность правого характеру, честного житїа, приступуючи его до житїа и характеру о. ювілата. — По службѣ Божій наступило славословіє и многолѣтство въ честь ювілата и его жены. Вада було поглынати на кожного и вычитати зъ его твари, зъ якою щиростью, зъ якимъ чувствомъ кождый то «многая лѣта» о. ювілату спѣвавъ. Въ церкви черезъ цѣлу службу Божу бачили мы п. бар. Василька, п. посла Конст. Томащука и др. По службѣ Божій отпровадили ювілата до дому а тамъ вручивъ ему о. И. Бежанъ именемъ цѣлому деканату згаданный альбомъ съ красною и щирою промовою. — Потому наступило угощеніє приспѣвшихъ гостей, де говорено отповѣдні тоасти и спѣвано «многая лѣта». Дуже важный тоасть промовивъ п. посолъ К. Томащукъ, «щоби наше духовенство въ згодѣ и любовѣ, працювали для добра и просвѣты темного брата». Красный и щирый се слова п. посла, але жалъ, що они остануть ся лише голосомъ вопіючого въ пустини. По сѣмъ наступила забава, котра дуже охочо продовжала ся черезъ кѣлька годинъ. Подъ вечеръ пришло кѣлька поздравительныхъ телеграмѣвъ. Около 10. години отбула ся дуже удачна походня зъ смолоскѣбами (Fackelzug), котру селяне своему улюбленому душпастирю зробити загадали. Дуже величавый то видъ бувъ, видячи якъ сотня смолоскипѣвъ своимъ свѣтломъ нѣчну темряву при музицѣ и спѣвахъ селянскихъ геть ажъ по подъ саміи горы освѣчала. Душа въ кождѣмъ тѣшила ся, видячи таке чудне й чарующе зъявище далеко подъ нашими Карпатами. До сего прилученіи були еще штучный огнь и ракеты, котрі также дуже красно удали ся. Посѣмъ наступила зновъ забава, котра ажъ до рання тревала. На другій день гостѣ попрацавши ся сердечно съ ювілатомъ, стались новолї розѣжджати. Будь якъ будь — ювілейне торжество о. протоєрея Григорія остане ся незатертою памяткую всѣхъ тыхъ, що въ нѣмъ участвовали. Не скоро прїйде така спосѣбность, и не легко знайде ся у насъ такий другій

мужъ, щоби онъ вартъ бувъ такихъ почестей и такои любви, яку оказали о. протоєрею Григорію, а Русини най такі не надѣють ся, щоби такъ скоро зновъ ко-мусь зъ священникѣвъ могли свою щирѣсть и вѣрность выразити — бо у насъ деморализацією виховує ся Ромунѣвъ, а не душпастирѣвъ любячихъ свое стадо! — Комитетови а найбѣльше оо. В. Хариновичу, А. Манастирскому и И. Бежану най буде честь и слава, що зъумѣли такъ красно и отповѣдно почитати — мужа характеру и чести працѣ и труду.

Телеграмѣвъ поздравительныхъ насѣло ювілейного дня множество, а межі тими и отъ впр. Метрополита Силвестра: «Беру и я участь, щоби высказати Вашему Достоинству мои благожеланія до такъ красной (прошлости) минувшости и желаю Вамъ продолженія житїа Вашего въ совершенномъ здоровіи; но абысьте були въ состояніи, стояти и на далѣ на челѣ Вашего священничества и народа во многая лѣта въ пользу нашей св. церкви, опредѣляемъ Вамъ наше Архіпастирское благословеніє.

Силвестеръ м. р.

Отъ товариства: «Руска Бесѣда» въ Чернівцяхъ: «Щирому, вѣрному сыновіи матери Руси, заслуженному просвѣтителю народному покровителю рѣдкои словесности желаемъ сегодня многая, благая лѣта».

Руска Бесѣда.

Изъ Вижницѣ: «Велико заслуженному ювілату засылають сердечный привѣтъ и многая лѣта.

Ясенѣцкій, Лучаковский, Михальскій.

Изъ Черновца. «Пріятелю и вспомогателю рускои молодежи шлетъ щирый привѣтъ».

Академичное товариство «Союзъ».

Изъ Черновца: «Рускому патриотѣ-ветерану въ день ювілея шлетъ громче «Слава»

Иванъ Тиминскій.

Такожь насѣли телеграмы отъ старостѣ Вижницїи и Сторожинцѣ, отъ генерального викария впр. О. Чуперковича, протоєреєвъ Мандриллы, Кантеміра, отъ комиссarıя Свораковского, судіи Ромашкана, Качалы, Грибовского, отъ надпоручника Е. Яворского изъ Темешвару, М. Луческула, Е. Боднарискула и пр. Т.

ПЕРЕГЛЯДЪ ЧАСОПЕСЕЙ.

Нѣмецка Газета „Parlamentär“ въ Вѣднїи напала въ числѣ 32. въ статіи підписаной Чехомъ и. Живнымъ на нашего народного писателя Юрія Федьковича, на професора университета Дра Стоцкого, на рускій товариства въ Чернівцяхъ, на нашу газету «Буквину» и въ загалѣ на загалъ Русинѣвъ, называючи всѣхъ и вся отступниками російскими, слугами Полякѣвъ, игнорантами и проч.

И. Живный може врѣстѣ писати, що ему ся подобає, мы тому непротивимо ся, бо мы знаємо, що онъ не смѣє писати зъ переконанія, але лишь то, що ему покровитель и вспомогатель его Газеты розкажутъ. Мы бы навѣтъ не отповѣдали такому Parlamentär-ови, ко-

трий заледви 5 пренумерантов на Буковинѣ має; але щобы хитрый Чехъ п. Живный незабагъ покровителемъ нашего народа статись, то мусимо ему на вступѣ сказати, абы лѣнше пазивъ Ческого народу, а насъ Русинѣвъ лишивъ въ супокою!

П. Живный підозрѣває буковинських Русинѣвъ, що они хотять покинути православіє, що зрѣкають ся російского языка и запроважують фонетику нѣмецку въ російскомъ письмѣ.

На се хибѣ намъ смѣяти ся. Предцѣ мы Русины въ Буковинѣ нѣколи не зыступали противъ православія, хибѣ противъ тыхъ священникѣвъ, що черезъ православіє въ церквѣ Русинѣвъ романизувати хотять. — Що до того, що Русины не плекають великороссѣвъ, языка, то мусимо отповѣсти п. Живный, щобы ся тымъ не турбувавъ, бо буковинскій Русины его нѣчо не обходять; въ рещтѣ близша сорочка, якъ кожухъ. Русины повинны свой рускій (малорускій) языкъ плекати, а не великорускій. Предцѣ п. Живный мусить знати, що на Буковинѣ нема Великорусинѣвъ, хибѣ 4000 душъ Расколникѣвъ, а рещта 240.000 суть самі Русины — Малоросы.

Якъ жежъ теперь можуть буковинскій Русины зрѣкати ся велико-русского языка, коли они сего языка анѣ незнають, анѣ не розумѣють? Чи може Вы думаете, що тѣ, котрі нѣбѣ то до Великороссѣвъ тягнутъ, по великорусски умѣють. Се на правду лишь смѣхъ!

Смѣшно отже выглядає, если п. Живный нарѣкає, що наша газета «Буковина» не пише по велико-руски але по польски и то кирилицею. — То правда по великоруски не пишемо, бо нашъ народъ є малорускій и не розумѣє велико-русского языка; але щобы мы писали по польски кирилицею, а не по малоруски, то вже встыдъ, п. Живный, таку бомку въ свѣтъ пускати!

Прійдѣть сюди, п. Живный и научѣть ся впердѣ по руски, а потому пишѣть; наколи вы але еще лишь ледве ваше имя подъ нѣмецкими статіями по руски підписувати научилисте ся, то се не ваша рѣчь, до такого дѣла брати ся. Найсмѣшнѣйшимъ выдаєсь Вамъ закидъ, що Дрѣ Стоцкій радить Русинамъ збирати казки пословицѣ и пр. и сѣ всѣ зборки етнографичній фонетикою писати.

Таке всѣ етнографичній матеріялы навѣть и російскій пишуть ся лишь фонетикою, а то для того, щобы можъ зъ нихъ оригинальну вымову доглынути. Зъ сего ще не виходить, що Русины еже нѣмецку фонетику у себе запровадили. Гадавъ бы хто, що п. Живный написавъ, що знавъ; але де тамъ, онъ написавъ то, що му казано, що чувъ.

Лѣнше информируйте ся, п. Живный, нѣжъ маєте нѣсенсѣтницѣ писати.

Рада державна.

Рада державна розпочне свои засѣданы 21. вересня (лат. 3. жовтня т. е. октоврія) и потягне ся

найдалше черезъ якихъ 6 тиждѣвъ; опѣсля зберуть ся спѣлнѣй делегаціѣ. Задля короткого часу не всѣ справы угорской угоды прійдуть имовѣрно на порядокъ дневный; деякі будуть, здає ся, отложені ажъ до по свѣтахъ рѣздвяныхъ.

БУКОВИНСКІЙ ТОВАРИСТВА РУСКИ.

Открытие новой читальни имени «Василия Продана» въ Испасѣ отбуде ся 17/29. Августа по обѣдѣ. Передъ обѣдомъ отпривить ся въ тамошній церквѣ св. богослуженье, котре священники зъ окрестности въ соборѣ на желанье членѣвъ читальни отпривить.

На «Народный Дѣмъ» въ Черновцахъ, зложили: Дрѣ. К. Чайковский зъ Банилуки въ Босніи 5 зол. 25 кр. П-нѣ А. Проданъ 6 зол. 64 кр. Иванъ Семака ц. к. нотаръ зъ Бруникъ въ Тиролю 5 зол. — Щедрымъ дателямъ, щиро руске Спаси-Богъ!

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Россія дере ся теперь лишь съ Англією, та все ѣй грозитъ, що забере еѣ землѣ въ Азіи. Но не мало клопоту має Россія и у себе дома; тамъ всѣ недоволені, бо зѣ всѣхъ бокѣвъ тисне бѣда, а люде, котрымъ вже жиды занадто допекли, не перестаютъ побивати жидѣвъ. Бунтъ противъ жидѣвъ ставъ такий великій, що съ Кієва мусѣвъ выѣхати ажъ самъ губернаторъ и взяти съ собою богато войска, котре прійшовши на мѣсце бунту заразъ зробило ладъ, арештовавши при томъ до 100 особѣ — христіанъ. Царъ выславъ черезъ своего посланника Нелидова письмо и великій подарки до султана (цѣсари) турецкого, зъ чого домѣрковують ся, що Россія хоче съ Турцією ввійти въ стислу пріязнь противъ Англіи. Въ Россіѣ перебувають коло Москвы прусскі офицеры, за що «Нов. Время» дуже сердить ся, и называє ихъ шпіонами. На ноту англійского кабинету въ справѣ Батума отповѣло російске правительство въ досить острѣмъ тонѣ, опровергаючи англійске обжалованье, будыто-бы Россія нарушила берлинскую угоду; все поступованье кн. Александра, почавши отъ часу революціѣ зъ дня 18. вер. 1885 дѣяло ся за згодою Англіѣ.

Въ Англіѣ теперь настало нове министерство. Президентъ министрѣвъ Гладстонъ, котрый хотѣвъ помирити ся съ Ирландіями, котрымъ то англійскій паны забрали всю землю, мусѣвъ уступити, а на его мѣстце прійшовъ другій, т. е. уже передъ нимъ бувшій Сальсбери. Нове министерство буде въ справахъ заграничныхъ поступати смѣлѣнше якъ давне и кажутъ, що хоче стати въ союзѣ съ Нѣмеччиною и Австрією, щобы могла тымъ безпечнѣнше выступити противъ Россіѣ въ Азіѣ. Новый кабинетъ передъ 3 тижнями отбувъ перше засѣданье и розбиравъ програму надходячей сесіѣ парламентарной, котра розпочала ся съ днемъ 7. р. (19. л.) августа. Справу ирландскую порушено лишь мимоходомъ. — Въ Ирландіи начали ся снова великій за-

буреня: въ многихъ мѣстцехъ полиція для удержанія порядку мусѣла стрѣляти въ народъ, при чѣмъ много упало и много покалѣчено людей. Причина тыхъ непорядковъ есть незалагоджена справа ґрунтѣвъ и автономія Ирландіѣ. Ирландіѣ отбули въ Деблинѣ подъ предсѣдательствомъ Парнеля метингъ и ухвалили резолюцію, що партія буде піддержувати права ирландского народу и заявляє, що не прийме жадныхъ мѣръ въ цѣли розвизанія ирландского пытанія, котрі зѣ взгляду на законодавчу и езекутивну контролю надъ справами ирландскими давали-бы меньше якъ билъ Гладстона. — Мни.-през. Сальсбери має коло 15. р. (27. л.) с. м. выѣхати до Ирландіѣ.

Туреччина. Порта приступила до ревизіѣ веходно-румелійского статута, а комисарѣ еи для сєи справы выѣхали вже до Софіи. Оже по довгѣй непевности зачинає поволи наступати зновъ бѣльшій спокѣй и дѣла розвивають ся зновъ звычайнымъ ходомъ. Не меньше щасливо для Порты здають ся розвивати справы египетска и перска. Непевною лишь показує ся ситуація (положеніє) въ Альбаніи, де пѣсля донесень нѣмецкихъ газетъ мали проявити ся ознаки ворохобиѣ. Одинъ Турокъ стрѣливъ до министра 3 разы зъ револьвера, але хибивъ; а коли его увязнено, сказавъ, що зробивъ для того, бо неможе нѣгде дознати ся справедливости. Султанъ казавъ того чоловіка ставити передъ себе и буде — якъ кажутъ — самъ розсуджувати справу. Отъ сего пѣйшовъ великій страхъ межи всѣма министрами и урядниками турецкими.

Сербія. Дня 15. р. (27. л.) линія розпочали ся засѣданія нової скупщины за р. 1886. Скупщина уконституовала ся и радла межи иншими надъ новымъ подѣломъ краю на округи, надъ закономъ о стягненіи позычки на облигаціѣ дирекціѣ фонду державного и надъ продовженіємъ угоды съ банкомъ англійскимъ взглядомъ монополю соли. Постѣ замкнєня скупщины передъ 2 тижнями закрыто скупщину. Партія радикална приготавлиє на половину л. вересня велике вѣче, а проводирѣ еи Теодоровичъ поробивъ уже кроки до узысканія на то позволенія отъ правительства.

Болгарія. Князь закрывъ народне собранье отповѣдною промовою. Черногѣрцѣ, що проживали досы въ Болгаріи, выносять ся зновъ домѣвъ. Межи Болгарією и Турцією точать ся теперь переговоры въ справѣ Румелійской. Турція жаєе позѣоставити собѣ еще деякі права надъ Румелією, но правительство болгарске о томъ и чути не хоче.

Италія въ повнѣ годится съ мирною политикою державъ середно-европейскихъ, а затѣмъ зѣѣздь гр. Робиланта съ гр. Кальпокимъ излишний.

Италія. Папа Левъ XIII. може справедливо повеличатися, що есть зручнымъ дипломатомъ. Напруженіѣ относины межи Хинами и Францією потрафивъ онъ такъ выкористати, що Хины самі запросили его, чтобы онъ приславъ имъ своего представителя, котрый взявъ-бы въ свою опѣку тамошнихъ католикѣвъ. Вѣсть, що папа годится на жадање Хинъ, выкликала въ Фран-

ціи такой переполохъ, що французке правительство выслало заразы до Рима спеціального (особного) посланника, котрый-бы въ сѣй справѣ докладно поинформувавъ ся. Посланникъ не одержалъ однакожь нѣякой рѣшучей (певной) отповѣди отъ папы. Черезъ вмѣшанье ся папы боить ся Франція стратити свѣй впливъ на католикѣвъ въ Хинахъ.

Нѣмеччина. Цѣсаръ Вильгельмъ уже выѣхавъ зъ Ишлю до Бабельсбергу. Папа выдалъ Езуитамъ брєве, котре выкликало въ Нѣмеччинѣ велике враженье. Де-котрі консервативны и либеральны газеты боиятъ, що Езуиты готовы ще назадъ вернути, а «Германія» отповѣдає имъ, що она має надѣю, що Езуиты таки повернутъ колись до Нѣмеччины, бо коли ихъ добровѣльно не впустять, то взростающее небезпечєнство соціализму и соціальной демокраціѣ введуть ихъ таки конче до краю.

Нѣмеччина. Магистраты монахійскій и берлинскій прислали на запрошенье Буда-Пешту до участі въ торжествѣ освободженія угорского мѣста отъ Туркѣвъ р. 1686. отмовну отповѣдь.

ДРѢВНІЙ ВѢСТИ.

Дня 6/18 авг. святковавъ весь австрійскій народъ 56. уродины своего добротливѣйшого батька и пресвѣтлѣйшого цѣсари Франца Іосифа I. внеслымъ и величавымъ торжествомъ. И наша зелєна Буковина причинила ся достойно до звеличанія Его имени тымъ, що по всѣхъ церквахъ отбуло ся того дня торжественне богослужєнье за Его здоровье и благодєнствіє. Многая и благая лѣта нашему любому батьковѣ-Императору!

(Спростованье). Газета «Руска Рада», «Слово» и инші, подали хибчу вѣсть, якобы гр. пр. священникъ зъ Испаса, о. Георгій Фраціанъ, дня 14 с. м. наглою смертію померъ. Мы же доведѣуємъ ся саме теперь зъ найдостовѣрнѣйшого жєрєла, що о. Фраціанъ тѣшитъ ся якъ наилучшимъ здоровьемъ и приготавлиє ся власне до святочного отворєня руской читалнѣ въ своѣмъ селѣ! До сего дѣла желасмо трудолюбивому о. Г. Фраціанови щастъ Боже, и чтобы онъ еще много а многа лѣтъ проживъ и въ користъ просвѣты працювавъ.

(О. архимандритъ Калиновскій) (Calinescu), котрый якъ говорятъ своєю нетерпимостію до Русинѣвъ отзначає ся и въ послѣднѣмъ часѣ статутъ маючої ся основати румунской женской школы выробивъ а въ котромъ статутѣ онъ рускій языкъ зъ наукового пляну вичеркнувъ, мавъ, якъ слухи ходять, въ нєласку о. мєтрополити Сєлєстра попасти. Если ся вѣсть оправдає ся, то полєкшає Русинамъ православнымъ о много, бо о. Мєтрополитъ Силвєстръ яко знанный добросердичный архієрей буде до руской народности лѣпше отнєсити ся, нѣжъ то до теперь бывало, коли на него инны опружини виливали.

(Русины въ западной Галичинѣ) зачала хорошо двигати ся. Въ самѣмъ Краковѣ запровадили при тамтѣйшой одиѣсьнякѣй руской церкви (а за польскихъ часѣвъ було въ Краковѣ 4 рускіе церкви — Ред.) хоршій хоръ (спѣвъ), а не задовго начнутъ такожъ украшати пѣсли старо-русского стиля ту церковь. Кѣлькохъ Русинѣвъ изъ выслужєныхъ урядникѣвъ позакупували хоршій реальности въ самѣмъ Краковѣ. Подъ

Решовомъ въ чистой мазурщинѣ, находятъ ся еще два рускй села и въ одномъ изъ нихъ, т. е. въ Залѣсю лагодять ся муровати величественну руску церковь.

(Изъ Чинкова) надъ Дністромъ на Буковинѣ по разъ третій уже до «Дѣла» доносятъ, що предѣдатель тамошної читальні ставъ дѣтъ півроку шинкаремъ, и дѣлае своимъ постунованьемъ дуже лихіи впливы на членовъ читальні и въ загаль на цѣлу громаду.

(Товариство «Просвѣта») даровало читални въ Малятинцяхъ на Буковинѣ 102 книжкохъ, за що выдѣлъ тои читалнѣ згаданому товариству складає горячу подяку.

(Въ Стронятынѣ) подъ Куликовомъ въ Галичинѣ ставляе ся трудомъ чест. мѣсцевого наѣальника громадского и провизора церковного Яцка Головки новый будынокъ громадскій, щобы урядъ громадскій мавъ де свои нарады ѡтбувати, а въ томъ будынку буде и окрема комната (покой) на читалню сѣлску. Добре бы було, щобы кожда громада постарала ся о такой будынокъ въ селѣ.

(Мадыры и правительство.) Правительство недавно спенсіоновало ген. Дюляя и перенесло Мадырами ненавидженного ген. Янского съ авансомъ. То Мадырѣвъ дуже розгнѣвало, и они выступили були дуже остро противъ правительства, скликували вѣча и до казували, що все то зроблено для того, щобы дати почути министрамъ угорскимъ неласку цѣсарску. Але зъ великою хмары малый дощъ. Мадыры, накивавши пальцами въ чоботахъ, погаласовавши по своему, пошумѣвши-погудѣвши, въ кѣнци тихцемъ сѣли. А що було причиною тои ихъ смиренности и покорности? — Власноручне письмо Цѣсаря до першого угорского министра Тысы, въ котрѣмъ ясно и недвужначно заявляе ся незадоволенье изъ многихъ поступованъ мадыарскихъ по поводу мильного толкованя шовинистѣвъ мадыарскихъ такъ пенсіонованье Дюляя, якъ такожъ и авансъ Янского. Передъ 2 тижнями завѣзвавъ Его Величество министра Тысу до себе на авдіенцію до Ишь, а до вѣдавши ся ѿъ него, що то лише горсточка загорѣлцѣвъ-мадыаронѣвъ виправляе неприличнй выбрыки, выдавъ острѣе письмо противъ нихъ и все майже утихомирило ся. Ген. Паяцевичъ, командующій угорскими войсками на мѣсто Дюляя прибувъ уже до Пешту и обнявъ начальство.

(Звѣздѣ до Гастайну) цѣсаря нѣмецкаго и его канцлера кн. желѣзнаго канцлера Бисмарка и иныхъ значныхъ лицъ сего мѣсяца до Гастайну, мѣстна купельнаго, якъ въ загалѣ говорятъ и всѣ газеты пишутъ, має чисто политичну натуру и вымѣренный особливо противъ Россіи, котра не хоче погодити ся съ мирною политикою нѣмецко-австрійскаго союза. Тому здася рос. мин. Гирсъ не прибывъ до Гастайну, а рос. праса, котра робить Нѣмеччинѣ закиды невдячности, нападае на Австрію и завывае ю до войны, коли архикнязь австрійскій есть гостемъ царя. Мимо того въ Петербургѣ бажають, щобы Россія могла черезъ австр.-нѣмцкій союзъ узыскати поддору на входѣ; однако коли бы Россія хотѣла на Балканѣ силою отыскати назадъ свой пригасающей впливъ, то Австрія и Нѣмеччина не могли бы на то згодити ся; они тымъ опшраньемъ робять отже лишь прислугу для удержаня европейскаго мира.

(Въ недѣльнѣмъ додатку литературнѣмъ до праского дневника „Hlas Naroda“) появилось въ перекладѣ чешскѣмъ оновѣданье славного народнаго рускаго писателя Юрія Федьковича п. з. „Vlaska“, — переклавъ Ягоръ.

(Мудра громада!) Громада въ повѣтъ пере-

мышлянскѣмъ въ Галичинѣ закупила одну часть двѣр-
ского обшару съ полемъ орнымъ, сѣножатями, пасо-
вискомъ и лѣсомъ за 20.000 зол. Се купно есть до-
сытъ користенъ, бо доходъ зъ пропняцѣй, лѣса и па-
совиска выстане на оплату рать банковыхъ разомъ съ
ѣсотками (процентами) и на податки. Щасть Боже!

(Нові церкви): Въ Мєрвці, селѣ жовківського повѣта, за стараньємъ мѣсцевого приходника о. Ив. Коровеца а при помочи колятора п. Кароля Кисельки, котрый позичивъ громадѣ безкорыстно значну хинууючу квоту на сплату въ ратахъ, выбудовано муровану церковь, бляхою крыту, а то таку красну, що нею могло бы повиличать ся и велике мѣсто. — Такожъ въ Порховѣ, повѣта бучацкого за стараньємъ мѣсцевого пароха о. Навроцкого и колятора п. Цѣсельского буде ся церковь зъ твердого матеріялу, котра буде коштувати 7000 зол., а въ Чернятинѣ, городеньского повѣта буде такожъ будувати ся нова церковь заходомъ о. Головацкого. Село Капустинцѣ такожъ выставило зъ твердого матеріялу красну церковь заходомъ мѣсцевого пароха о. Іос. Балька и при помочи дѣдича п. Володислава Кемлича.

(Выбѣръ до Рады державной) зъ курій бѣль-
шихъ посѣлостей округа Тернополь-Збаражъ-Скалатъ-
Теребовля розписаны на 14. л. вересня.

(Всѣ Циганы) мають опустити небавомъ границѣ Прусь. Першій були Поляки, другій дротарь-Словаки, а теперъ прійшла черга на Цигановъ.

(На выставу въ Чернівцяхъ) зголосило ся доси 900 выставцівъ, mezi тими 450 въ оддѣлѣ ремѣнично-промисловѣмъ, а 300 въ оддѣлѣ господарскѣмъ. О принятіе протекторату прошено архикнязи Короля Людика котрый тое прошеніе и приниавъ. На выставу мають прибути министри Фалькенгайнъ и Гаучъ.

(Князя болгарского Александра), которого Болгаре недавна яко героя-побѣдителя Сербѣвъ витали, тѣ самѣ Болгаре дня 23. с. м. скинули зъ престола (трону).

(Мѣсто Гастайнъ,) котре пѣмецкого цѣсря величаво-торжественно принимаю, старало ся Его Величество нашего цѣсря съ якъ наибольшимъ торжествомъ принять, щобы тымъ зрѣти розницю межъ принятѣмъ своего а чужого монарха.

(Министерство просвѣти), якъ польскій газеты подають, есть дуже неприхильно успособлене для дальшого збольшуваня числа гимназій въ Галичинѣ, понеже до гимназій въ заходній Галичинѣ наплывае дуже багато молодежи зъ Познаньского и зъ Царства польского, а въ вхѣдній Галичинѣ зновъ зъ Волиня и полудневои Россіи. (Певне министерство боить ся такожъ наплыву молодежи зъ Румуліи, що до нинѣ не може отважити ся, отворити руску гимназію въ Буковинѣ? Ред.)

(З'ѣздъ монарховъ въ Гастайнѣ). Дня 30. липня (лат. 11. августа) Е. В. Цѣсарь Фр. Іосифъ вернувшись въ Гастайну до Ишль. Що тамъ урядили, того до теперъ еще нѣхто не знае; однако сей з'ѣздъ есть сильною запорукою европейского мира. Черезъ австро-нѣмецкій союзъ запутанины на Балканѣхъ локализованы. Хоть Австрія и Нѣмечина радѣ бы еще видѣти въ союзѣ и Россію, то однако они дадутъ собі раду и безъ неѣ и потрафлять удержати миръ въ Европѣ. Що на з'ѣздѣ рѣшали ся рѣчи великой ваги, выходитъ не только изъ того, що побѣхъ обохъ монарховъ явили ся самыя наибѣльшій мужѣ stanu и динѣоматы обохъ сусѣднихъ державъ т. е. Австріѣ и Нѣмечины, але такожъ и зъ того способу, въ якій способъ отбѣували ся взаемній визиты и въ загалѣ нѣблйй способъ житя

дипломації въ мѣсці купелевомъ, куды люди приѣз-
дять, щобы ототхнути, а не щобы працювати. Канцлеръ
князь Бисмаркъ и его сынъ державный секретарь гр.
Гербертъ не спочивали нѣ на хлилку, лишь працюва-
ли та контролювали урядникѣвъ; а двѣ ночи одна по
другой добачено, що въ канцелярії канцлера погасало
свѣтло доперва около другой години въ ночи.

(Несподѣвана спадщина т. е. отъумерщина!)
Пѣсля урядового донесенія и. к. конзуляту въ Гавани
померла тамъ безъ завѣщанія (тестаменту) Олена Ма-
ковѣичукова, родомъ зъ Любковецъ коло Заболотова,
лишивши маєтку до 140000 зол. Она удержувала въ
Гавани гостиницю (трактерню). Сума та припадає въ
наслідствѣ найблизшимъ своимъ покойникомъ, котрий
проживають въ селѣ Тулуковѣ коло Заболотова. По-
койна лишила значно бѣльшій маєтокъ, але рещту ро-
зділили домовинки, бо она була сама одна, а мала при
собѣ лише одну 2-лѣтню дѣвчинку Марію, котру при-
няла на виховокъ. Дѣвчину ту выславъ конзулять подъ
доглядомъ пѣстунки до Галичини.

(Проф. д-ръ Калужиякскій) зъ Черновець вы-
ѣхавъ минувшого мѣсяця въ Лемковщину робити сту-
дію надъ лемковскимъ нарѣчіємъ.

(За вербованье дѣвчатъ до Америки), ко-
тре выкрыла случайно львѣвска полиція и перешкоди-
ла сѣй огидной емиграці (выходѣ), засудивъ передъ
2 тижнями львѣвскій трибуналь (судъ) за провину пу-
бличного насилія аренжерѣвъ на 6, 9 и 10 мѣсяцѣвъ
тяжкой взыницѣ.

(Киданье соломы за переѣзджающими свя-
щенниками). Нашъ сѣльскій жидки мають звичай,
стрѣтивши ся съ переѣзджающимъ священникомъ ки-
дати за нимъ соломою, а онѣсля починають дѣволскій
регѣтъ на своимъ возѣ. За оскорбляюще поведе-
нье жидѣвъ супротивъ священникѣвъ зневолило, якъ доно-
ситъ одна часопись, о. Киѣгиницкаго, пароха зъ За-
лѣщикъ, внести жалобу до министерства вѣроисповѣ-
данъ. Министръ выдалъ сейчасъ наказъ львѣвскому
намѣстництву перевести въ томъ дѣлѣ слѣдство и зда-
ти зъ него справу министерству. Въ слѣдствіе того
наказу староство въ Залѣщикахъ перевело протоко-
лярне слѣдство съ о. Киѣгиницкимъ и многими свѣд-
ками, селянами и священниками, а ті подтвердили цѣл-
комъ таке поведе-нье жидѣвъ. Очевидно результатъ
слѣдства подиктує и. министрови якійсь мѣры противъ
жидѣвской зухвалости.

(Противъ штунды) Въ Россіи розпочинає ся
теперь борба межи православными священниками а
штундистами на широку скалю. До наVERTанія штунди-
стѣвъ на православіе назначено особныхъ миссіоне-
рѣвъ, а въ полудневой Россіи має бути заложена ще
й школа миссіонерѣвъ. Православной епархіи помогає
въ томъ дѣлѣ и правительство.

(Турецкій льосы.) Якъ газеты доносятъ, по Га-
личинѣ волочать ся агенты съ турецкими льосами со-
вѣсмъ безъ вартости. Осторожно братья!

(На памятникъ ген. гр. Радецкого у Вѣ-
дни) надѣславъ болгарскій кн. Александеръ 500 зол.
Радецкій державъ до христу князя въ Веронѣ, а бать-
ко князя Александеръ Гескій бувъ генераломъ подъ
командою Радецкого.

(П. Василь Нагѣрный), директоръ «Народной
Торговлѣ», выславъ петицію до красной Рады школьной
въ Львовѣ, въ котрой домагає ся, щобы на педаго-
гичныхъ мужескихъ курсахъ була устроена наука гим-
настики въ той способѣ, абы учитель могли приучити
ся способѣвъ гашенія огню и могли бути потѣмъ ин-
структорами огневыхъ сторожей. Щастъ Боже!

(Телефоны стануть ся институціею т. е. за-
водомъ державною), такъ само якъ телеграфы и
почты. Такъ зарядивъ теперѣшний министръ торго-
влѣ. Леше по фабрикахъ, кональнихъ и т. п. будуть
могли функціонувати телефоны приватні.

(† Д-ръ Климъ Рачинскій), надворный и су-
довый адвокатъ въ Вѣднѣ, властитель дѣлѣ, членъ
рады управляющей желѣзницѣ Кароля Людвика, померъ
въ Вѣднѣ дня 1. р. (13. л.) с. м. наглою смертію (на
парализѣ сердца) въ 47. р. своего житя. За упокой его
душѣ отслужено д. 4. р. (17. л.) с. м. въ церквѣ св.
Барвары въ Вѣднѣ поминальне богослуженье, а тѣло
его перевезене до родинной гробницѣ въ Зава-
ловѣ коло Галича. Покойный, хоть зъ роду Русинъ,
не бравъ нѣякои участи въ житю народномъ, а выбра-
ный попередной каденціей на посла до Рады державной
належає до польского кола. Вѣчная ему память!

(Цѣны збѣжа въ Черновцяхъ.) Дня
11. Августа с. р. коштували 100 кило: пшеницѣ новой
7 зол. 50 кр. до 7 зол. 75 кр.; — жито нове 5 зол.
50 кр. до 5 зол. 65 кр.; — овесъ 5 зол. 30 кр. до 5 зол.
40 кр.; — ячмѣнь 4 зол. 30 кр. до 5 зол. — кр.; —
кукуруза 5 зол. — кр. до 5 зол. 10 кр.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

ЗАНѢВЕЧЕНЕ ЖИТѢ.

(Оповѣданье зъ житя студентѣвъ.)

Глубока осѣнь на дворѣ: Зъ ранку стояє гу-
стий, прегустий туманъ; надъ вечеръ розходивъ ся
вѣтеръ, розбгнавъ туманъ и нагнавъ такого дощу, що
вода на улицѣ ажъ плющить, немѣвъ въ потокахъ
реве. Вѣтеръ лютє, ажъ стогне, та якъ вдарить до-
щемъ въ шибку, такъ нѣбы хто зъ повной кишенѣ
горохомъ.

Минѣ-бѣ и байдуєе отся негода; я сижу собѣ
въ сухой теплой хатѣ; такъ на души ми не добре,
коты шкребуть... Такъ не добре, що й вымовити не
можно. Гадаю-що, такъ оно зъ дощу, зъ негоды; на
негоду я дуже чуйный. А може я й помиляюсь; може
не зъ негоды, а отъ чого иншого; може отъ мораль-
ной негоды. Та що вже тамъ нишипорити причину;
»не поможе бабѣ кадило.« Отъ чого-бѣ не болѣла
душа — яке кому дѣло; а для мене все одно: болитъ
душа, нудить ся; сердце сумує, журба якась обгортає
его такъ, що нѣ до чого й руки не берутъ ся. Возь-
мешь ся до книжки; перегорнешъ назадъ, перегорнешъ
напередъ, получаєшь на ней очима, тай загорнешъ.

Возьмешь ся до пера — ще гѣрше; немѣвъ всѣ
думки замерзли въ головѣ. Нарештѣ встромишь ци-
гарку въ зубы, руки въ кешенѣ, тай мѣряєшь хату зъ
кутка въ кутокъ, доки не втомишь ся; тогды спонѣмъ
на кананку, руки за голову, очи заплющивъ, зубы
сцѣпишь, тай гадаєшь собѣ доти, доки не промовишь
голосно:

— Господи! и де моя смерть забарила ся! —
И зновъ мѣряєшь хату.

Такъ ось було зѣ мною на томъ тижни. Лежу
собѣ якимъсь пригнобленнымъ, придавленнымъ: уха пов-
но бавовны понапыхавъ, щобы не чути якъ вѣє —

квилить вѣтеръ, якъ торохтитъ дощъ по шибкахъ. — Але ось хто стукае въ дверѣ.

— Хтобъ се такій, думаю: не було ему дня; та ще підъ таку хлющу. Дивлюся: Йде мій приятель, лѣкаръ Трохимъ Прогоничъ.

— Не сподѣвавъся? — каже до мене, — добрый господарь въ таку годину собаки зъ хаты не выжене, а лѣкаръ мусить не вважати нѣ нащо; ити коли кличуть; хочъ за шію нехай ле, а ты иди; на то ты лѣкаръ. —

— Я тебе не кликавъ, — ѳтповѣвъ я шуткома.

— Та не ты; не про тебе рѣчь; инші кликали. Йду поузъ твою хату, тай завернувъ: думка така, чи не пересижу дощу, може хочъ трохи полегшае; а то ось глянѣ на пальто — хочъ выкрути. За се може чаю дашь, або чарку оковити? —

— Або й того й того разомъ? — перебивъ я.

— Ще лѣпше.... у мене, бачъ, первы щось розпутовалися, треба спити; они слухняні, оковита ихъ вгамае, — шуткуе Трохимъ.

— То они ѳтъ-негоды, — мовивъ я.

— Говори, Грицю богородицю! яка тамъ негода? Колибъ ты подививъся на ото, що я оце заразъ мусѣвъ бачити, та чути, тоды-бъ ты не правивъ ѳтъ-негоды. — Трохимъ сумно глянувъ на мене и зѳтхнувъ.

— Що тамъ таке? — спытавъся я.

— Знавъ ты Остапа Коничку, студента зъ нашего университета? — спытавъся Трохимъ замѣстъ ѳтповѣди.

— Стрѣчавъ его у тебе двѣчи, чи тричи.... а що? —

— Те що казавъ ѳнъ тобѣ довго жити. —

— Черезъ що? —

— Вжежъ не черезъ що, якъ черезъ смерть; труты принявъ. Доки прибѣгли по мене, доки я до него прибѣгъ — заставъ его въ агоніи! швидче рецешъ; хочъ поставивъ тамъ „citissime,“ (якъ найскорше) але! Трохимъ махнувъ безнадежно рукою: доки принесли, Коничка вже *ad patres!* (сконавъ.) —

Хочъ отакі незвычайні звѣстки про такі незвычайні самогубства зроби́ли ся у насъ за останній часъ — занадто вже звычайними; трохи не щоденными; майже що дня читаешъ: „Той утопивъ ся, той повѣсивъ ся, та застрѣлилась, ся отруїла ся,“ одначе я нѣякъ не привыкну до такихъ звѣстокъ, нѣякъ не привчу себе до того, щобъ они мене не вражали, щобъ бувъ до нихъ я байдужнымъ. Оно — коли вже правду мовити, то для мене се и не дивно: онъ — Трохимъ и лѣкаръ и нервы у его мѳдциѳнші нѣжъ у мене, а й ѳнъ не привыкне до такихъ „звычайныхъ“ звѣстокъ.

Отожъ и звѣстка про Кониччину смерть такъ вразила мене, що я кѳлька хвилинь не здогѣвъ слова промовити: и безъ того було сумно, журливо, а теперъ ще погѳршало. И Трохимъ сидѣвъ мовчки: двлячись на него я тямивъ, що и въ его серци гвѳздки (цвекомъ) пошклу чиргикае.

Принесли намъ чаю и рому, оковитки не трапило ся въ господѣ, Трохимъ наливъ повъ чарки рому, проковтнувъ и мовивъ:

— Выпій и ты; менѣ буде веселѣйше; то й тобѣ не завадить „на сонъ грядущій.“ Выпій, та помянемъ новопреставленого раба божого Остапа пій! —

Я не змагавъ ся, выпивъ.

— Що его довело до труты? — спытавъся я наreshтъ:

— Зъ якои ѳнъ речи? молодой паробокъ.... —

— Гмъ! що довело — питасешъ ся... зъ якои речи... Еге! безъ причины нѣчого не трапляеться и дрова безъ пѳдпалу не займуться... причина е, та ще може чи й одна: видима, що всѣмъ въ очи бѣе — ясна; але е ще инша причина, „незрима“ де она, де еи корѣнь и я не вѣдаю, а цѣкаво-бъ знати..... „Що довело“ кажешъ... „Що-жъ довело! Прициху Клеопатру знаешъ? —

— Въ перше чую. —

— Она его й довела.... —

— Безталанне коханье? такъ? —

— Де тамъ!... коханье... ѳнъ то кохавъ, ще якъ кохавъ, а она жартовала, глумила ся. Шкода, що ты еѣ не знаешъ; треба съ тобою аб ово. Ты чувъ коли, що у молодицѣ е такій вѣкъ, що зоветъ ся „другою молодостию? —

— Чувавъ; такъ що зъ того? —

— Ось що, тривай, чаю дою; може ще дася... А спостережавъ ты, що молодица, звѣстно не та молодица, що мозолуе въ наймичкахъ, або коло власныхъ злидѣвъ, а наша „цивилизована“ молодица; скоро дойде до сеи „други молодехи“ — се такъ якъ стукне три хрещики съ половиною, або и всѣхъ чотыри; отъ она заразъ и починае сварити ся съ чоловікомъ, вытребеньковати, коверзовати, доки не доведе его — що стане чоловікъ — майже несамовитый. Тоды она и понесе по людехъ про него всячину: и сякій, и такіи гнобитель, знуцаеться надъ нею, а она — „мученица“ — тымъ часомъ, якъ кажуть „въ гречку“... Пѳчне лицати ся до безвусыхъ паробѳковъ, — звѣстно — паробѳковъ „цивилизованныхъ“, особливо до такихъ студентѳвъ, що пѳдъ носомъ ще и такъ не сходявъ.

(Конецъ буде.)

Потребы человека суть пѳдставою родины и товариства и пѳчаткомъ всего положительнаго въ свѣтѣ.

„Послѣднего разу“, такъ розпочавъ и Розумовичъ нынѣ свою бесѣду, „говорили мы о томъ, що нема злого, котре бы на добре выйти не могло. Сегодня поговоримъ о томъ, якъ можно запобѣгти злему.“

„Чоловѣкъ потребуе не одного. До жити потрѣбно ему ѣды, одѣжи и помешkania. Щобы все то здобути, мусить чоловікъ робити, бо безъ мѳки нема мукѳ. Але и то знаете, що гѳрко заробишь, а солодко зѣышь. Видите отже, що й зъ труда, зъ працѣ и зъ муки выходитъ пріятне, солодке добро для чоловіка.“

„А чому то“, озвавъся Андрѣй, „декотрымъ людямъ, якъ богачамъ, все добре и солодке такъ легко приходитъ?“

„О тѣмъ поговоримо другимъ разомъ. Тымъ часомъ кажу вамъ, що щастѣ богачѣвъ не дуже таке велике. Богачъ менше бѣдує, но и менше потѣхи має, хоть бы и зъ наибѣльшого щастя; не горько онъ заробивъ, отже и не такъ солодко онъ ѣсть, якъ бѣдный“.

„Не всѣ люди мають однаковій потреби. Безъ чого богатый дѣдичъ обійти ся не може, то здає ся заможному мѣщанинові не потрібнымъ, а бѣдному о тѣмъ и не снить ся. Безъ чого въ однімъ краю люди жити не можуть, о тѣмъ въ другомъ нѣчого и не знають“.

„Се правда“, озвавъ ся Колѣснецкій, „давными часами люди и не знали того, безъ чого теперѣшній обійти ся не можуть“.

„Такъ є“, сказавъ лѣкаръ, „и добре, що такъ є; бо зъ тымъ получає ся и злекає ся житѣ людске все бѣльше и бѣльше. Чи не здоровѣйше, пріятнѣйше и честнѣйше проживають люди въ домахъ просторнѣйшихъ, якъ въ узенькихъ хаткахъ? Наколи давно вечерами при слабѣмъ свѣтлѣ скинокъ люди плотьками забавились, читають они теперь пожиточній книжки або працюють нильно при яснымъ свѣтлѣ лампъ“.

„А що скажете вы на то“, продовжавъ лѣкаръ свою бесѣду, „скоро вамъ доведу, ѡтъ коли люди почали лѣйше жити, то и неурожай и голодъ для нихъ не такий тяжкій, якъ бувало?“

Всѣ зачудовали ся на таке слово п. Розумовича, но онъ говоривъ дальше: „Хто жіє лише борцемъ та мамалигою, не може въ голодний рѣкъ зменшити свои потреби; бо безъ борщу и мамалиги мусѣвъ бы зъ голоду умерти. Но хто привыкъ лѣйше жити, хто ѣсть лѣйшій стравы, той пѣдъ часъ дорожній зрѣкає ся то одного, то другого, що до житя не конче потрібне, а все остаєсь ему тѣлько, що стане ще на борщъ та на мамалигу“.

„Чимъ бѣльше чоловікъ потребує, тымъ лѣйше оно и для другого. Безъ заможныхъ людей згибли бы бѣдніи зъ голоду. Тому не повиненъ бѣдный зъ коса дивитись на богатого, бо чимъ бѣльше богачѣвъ, тымъ лѣйше жити бѣдному.“

„Сего вже не розумѣю“, сказавъ Бовгарюкъ.

„Заразъ вамъ вытолкую“, мовивъ лѣкаръ. „Чимъ чоловікъ богатшій, тымъ бѣльше онъ потребує, а всѣ потреби вимагають роботы, а роботу робять бѣдніи, отже чимъ бѣльше потреба у богатого, тымъ бѣльше зарѣбку для бѣдного. Зъ сего видите, що одинъ чоловікъ не може обійтись безъ другого, що ему конче жити въ товариствѣ людскѣмъ“.

Такъ само звѣвъ Богъ чоловіка зъ женою до купы въ одну родину. Звѣрина виростає скоро и не потребує такъ довго онѣки и помочи своихъ родичѣвъ якъ дитина, що довгій лѣта не може обійтись безъ мамы и тата. Крімъ того має родина велике значенѣ для цѣлого чоловічества; она бо робить чоловіка поровснственнымъ, загрѣває его до доброго дѣла якъ для своєї родини, такъ и для другихъ чужихъ людей, изъ чого походять всякі товариства, устройство громадске и державне, бо весь мѣръ, що жіє на землі, то якбы одна велика-превелика родина, що всѣльно себе всирає и запомагає. Все се выходить изъ потреби, якъ кождый чоловікъ задля свого житя має и черезъ котрій одинъ безъ другого бути не може.

НОВІ КНИЖКИ.

„Альманахъ“ „Союза“ и „Думка и 4 коломыйки“ на фортепянь, (уложивъ Из. Воробкевичъ) съ чудово хорошимъ заголовнымъ образомъ высылає наша администрація по цѣнѣ 1 зол.

Въ

— честный рускій дѣмъ —

принимаетъ ся съ новымъ школьнымъ рокомъ дѣвчата на мѣшканье и вѣтъ.

Близшу вѣдомѣсть подає

— ИЛІЯ ДМИТРѢВЪ —

Чернѣвцѣ, улица Пилелього ч. 6.

Е. И. К. ПИСКОРЖЪ,

— Чернѣвцѣ, рынокъ. —

На розѣ паньскои улицѣ.

— Найдешевшій —

стали цѣны за готовій грошѣ.

СКЛАДЪ

товарѣвъ чисто полотняныхъ, столовыхъ приборѣвъ, ручникѣвъ, хустокъ до носа, ширтингѣвъ и шифонѣвъ, перкалю, бархату и пікѣвъ, укритя для мебѣль, коверѣвъ (диванѣвъ).

ВЛАСНЫЙ ВЫРѢВЪ

близны для мужчинъ и женщинъ, якъ и цѣлыхъ выправъ.

Модній и шовковій товары. Великій выбѣръ пончѣвъ, шкарпетоукъ и тріко-близны, крысокъ рѣжного роду, занавѣсь всѣхъ родѣвъ, колдеръ, волняныхъ хустокъ и коцѣвъ. Складъ бѣлой и барвеной баволны, нитокъ, нитчаныхъ тасмъ, гафтѣвъ, мужескихъ краватокъ и т. д.

»Буковина« виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяця.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» півъ року 1 » 50 »
» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часописъ политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ »Буковины« зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(улиця Лилійна ч. 29), куда
всѣ донеси адресовати на-
лежитъ.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Хто Мы?

Отъ якогось часу починають свѣтъ и люди нами интересовати ся, починають толкувати, ба и перечити ся о насъ, а насъ тоє радує, бо лишъ живій чоловікъ выкликъе за для себе интересъ — о мертвѣмъ мовчать; отже мы живі!

Одні кажуть: Вы Румуны; вы такъ якъ и мы отъ Траяна походите, але наші вороги васъ зручили, отже вы «по руски бесѣдуючі Румуны!»

Другі зновъ: Вы Великороссы; мы одинъ народъ, сыльный — 80 миліонѣвъ!

Що мы не Румуны, то выяснили ученіи люди, а Реслеръ каже, що навѣтъ въ Румуніи и Семигородѣ передъ Румунами Русины були, котрыхъ опѣсля зрумунщено. Суть сотки документѣвъ, котрі доводятъ, що тамошній князь и господарѣ рускою бесѣдою говорили и писали.

А що мы не Великороссы, доведено наукою: Микльосичъ, Костомарѣвъ, Максимовичъ, Житецкій, Пынинъ и богато иныхъ ученыхъ цѣле житъе свое на то поклали, абы на подставѣ глубокои науки и зрѣлои розваги намъ довести, що мы не Великороссы, но Малороссы або Русины, народъ самостѣйный числячий болъше якъ 21 миліонѣвъ душъ!

Малороссы, до котрыхъ отже и мы бук. Русины зачисляемъ ся, суть своею исторією, звичаями и бесѣдою окремый и самостѣйный народъ, що жиє въ Австро-Угорщинѣ и Росіи и займає собою пространъ 13.500 квадратныхъ миль.

Если мы отже Малороссы, то слѣдує, що намъ треба малорускою бесѣдою говорити и писати, бо каждый свѣдомый себе народъ свою рѣдну, матерну мову любить и уживає.

Великоруска мова есть вправдѣ красна и милозвучна и многі зъ насъ еи радо учать ся, бо то славянська мова такъ само якъ сербска, чesка, словѣньска — але на самъ передъ учитись намъ и употребляти нашу питому, матерну, якъ пахуча цвѣтка красну малоруску бесѣду

Наша бесѣда складає ся зъ чотырохъ нарѣчій: 1) зъ червоно-русского, 2) зъ полуднево-русского, 3) зъ пѣвнѣчно-русского и 4) зъ бѣлорусского.

Полуднево-руске нарѣчіє межи рускими діалектами есть найважнѣйше, бо въ нѣмъ утвореніи найкраснѣй историчный пѣсни. Того нарѣчія уживали найзнаменитшій писателѣ и черезъ то внесли его до языка письменного. Отже полуднево-рускій діалектъ есть нашою литературною, «малорускою» бесѣдою, мы всѣ еи розумѣемъ, въ нѣй списаніи суть грамматики и мы тому еи уживаемъ и плекаемъ.

Того языка учать всюда по нашихъ народныхъ и середныхъ школахъ и на университетахъ, отже и ц. к. правительство признає намъ сю бесѣду. Нашіи буковинскіи писателѣи пишуть такъ само, а наша газетка «Буковина» такожъ сєи мовы не цурає ся. Суть але и у насъ вороги, такіи зъ своего рѣдного гнѣзда, котрі громы и пекло на насъ зсылають за той нашъ «грѣхъ», що мы свою матерну мову по надъ все любимъ; кажуть що мы нигилисты, соціалисты, анархисты, що мы запроданцѣ Поляковъ, що мы хочемо збудовати якусь «украиньско-подольску» державу и Богъ знає що! Будъте, певніи панове, що мы радѣ-бъ за помочєю Божою нашъ «Народный Дѣмъ» збудовати. — Мы не зважаемъ зовсѣмъ на Вашъ нѣсенѣтницѣ знаючи добре, що Вашъ гнѣвъ на насъ не природный, бо та сила що сегодня Болгарію перевертає и Ваши умы порушила. Зъ ѣттамъ Ваша завзатѣсть и Вашъ пересудъ.

Вы самі по великоруски не знаете, а намъ сю мову натручуєте. Чижь научить ся що нашъ простолудинъ на тѣй твердорускѣй мовѣ: «здѣсь буграми изъ льда напошенны горы; тамъ изъ каменевъ могилы; въ той то странѣ холмы возвышенны; волны тимже града жизнь покрыли!» На такѣй «мовѣ» пробували Вы и въ Чернівцяхъ газеты писати, але «Зоря Бук.» удержалась лишь три мѣсяцѣ, а «Родимый Листокъ» мавъ на Буковинѣ 5 абонентѣвъ.

ДОПИСИ.

(Изъ надъ Черемша). [Торжественноотворенъ новои Читалнѣ имени Дмитра Семаки въ рускѣмъ Баниловѣ].

Дни 4. с. м. отбуло ся въ рускѣмъ Баниловѣ велике свято народне, въ котрѣмъ не лишь селяне зъ Банилова але и зъ поблизкихъ сѣлъ много священникѣвъ и учителѣвъ зъ окрестности. Русины въ Вижицѣ и Черновець участь взяли. Було то торжественноотворенъ рускои читалнѣ въ Баниловѣ, котре дуже величаво отбуло ся. Уже въ Суботу рано голосили выстрѣлы зъ моздѣрѣвъ велике торжество, церковъ, цмитарь и парохіалный дѣмъ були омасни и фанами державными, краси и рускими прибраніи представляли величавый видъ всѣмъ переѣздяющимъ черезъ Баниловъ. Кто лише по при церкву ишовъ, мусѣвъ до неи вступити; бо милый отгомонъ руского богослуженія и спѣву притягавъ кожного до святинѣ. — Дуже численно зѣбравъ ся народъ передъ откритьемъ читалнѣ въ церквѣ, щобы просити Бога о помѣчь и благословенъе до начатого дѣла. Чотыри священники именно о. протоерей и професоръ Изидоръ Воробкевичъ зъ Черновець, о. протоерей Хариновичъ мѣсцевый парохъ, о. Манастирскій зъ панскои Долины и о. Драчинскій сотрудникъ зъ Банилова отправили службу божу на желанъе членѣвъ читалнѣ, а учитель народный, семинаристы, гимназіална и академична молодѣжь спѣвали прекрасно подѣ часъ литургіѣ на хорахъ. — По службѣ державъ о. протоерей Хариновичъ проновѣдъ, въ котрѣй онъ загрѣвавъ народъ до читанія полезныхъ книжокъ и до подѣржанія читалнѣ, заразомъ дякувавъ гостямъ за ихъ присутіюсть. По богослуженю зѣйшли ся селяне и гостѣ въ домѣ о. Хариновича, де и отворенъ читалнѣ при грѣмкихъ выстрѣлахъ отбулось.

Головный зѣбръ провадивъ о. Изидоръ Воробкевичъ, котрый въ своѣй промовѣ подѣнѣсь многѣтствіе С. В. Цѣсарю, а хоръ съ народомъ отспѣвали народный имнѣ при выстрѣлахъ зъ моздѣрѣвъ. Ц. к. судія п. Ясеницкій прочитавъ народови статуты читалнѣ, а п. Тыминьскій въ горячѣй и довшѣй промовѣ толковавъ народови про цѣль читалнѣ и заохочувавъ народъ до щирога подѣржуванія сеи народной святинѣ. — Зѣбраніи селяне приняли сю рѣчь съ одушевленъемъ.

Потѣмъ слѣдували выборы выдѣлу, до котрого

выбрано на предѣдателя о. протоерей Хариновича, на мѣстопредѣдателя селянина Георгія Ильчука Линецкого и межи прочими учителя Стефюка и церк. пѣвца Ивана Поповича. На внесенъе о. Манастирского приняла баниловска читалня имя «Дмитра Семаки» бувшого довголѣтного и незабутного душпастиря баниловского, котрый своею рускостію и щиростію до селянѣ отзначувавъ ся. — До читалнѣ вписало ся на разѣ 72 членѣвъ. — По заключеню головного зѣбору подякувавъ о. протоерей Хариновичъ о. Воробкевичу за его участь, а п. Ивану Тыминьскому яко отпоручникови черновецкихъ русскихъ товариствъ, п. судіѣ Ясеницкому и всѣмъ прочимъ гостямъ за ихъ спѣвудѣль, и зарядивъ въ великѣй сали принятъе гостей.

При пирѣ подѣнѣсь о. Воробкевичъ першій тоастъ въ честь головы читалнѣ и его вѣ. жены. Селянинѣ Георгій Ильчукъ Линецкій пѣвъ въ честь о. Изидора Воробкевича, дальше лито честь народолюбца п. судіѣ Ясеницкого, зновъ отпоручника п. Ивана Тыминьского и ч. господаря Ивана Линецкого. Подѣ часъ обѣду наспѣли такожь привѣтственныи письма отъ Читалнѣ въ Черногузахъ, отъ господаря Денисы и отъ акад. товариства «Союзъ» зъ Черновець принятій зъ стороны селянѣ грѣмкимъ окликомъ «слава!»

При кѣнци мушу примѣтити, що до основанія читалнѣ головои причинили ся селянинѣ Георгій Ильчукъ Линецкій, учитель Стефюкъ и церков. пѣвецъ Иванъ Поповичъ, за що имъ най буде честь и слава! — И.

(Изъ Чункова). [Честъ кому честъ!] Въ числѣ 7. нашої рускои часописи «Буковини» помѣщена допись зъ Чункова — якобы тамже за особеннымъ, неусыпнымъ и ревнымъ трудомъ и старанъемъ честныхъ въ тѣмже селѣ проводирѣвъ якими суть: Корнилій Драчинскій пѣвецъ тамошный, Михайло Кракалія учитель, Стефанъ Кривохижа, Григорій Маныкъ, Григорій и Иванъ Филинюкъ и начальникъ Михайло Бабичъ — самими первобытными и первѣйшими основателями нашої рускои читалнѣ въ селѣ Чунковѣ на дни 31. лат. Марта торжественно отворена остала. Не маючи нічого противъ тыхъ честныхъ въ всякомъ взглядѣ и всесторонно о добро громады дѣлающихъ и промышляющихъ мужѣвъ правыхъ, истинныхъ свѣтильниковъ и заступниковъ нашої громады, котрій яко «фарось» стоять на стражи нашого бѣдного отъ жидѣвъ угнетеного — давными жидѣвскими лихвами крайне высаного народа яко рѣдкѣй метеоры на яснѣмъ и звѣздиствѣмъ небѣ явились — и своимъ ревнованъемъ, примѣромъ, понукою и заохотою въ нашімъ бѣднѣмъ селѣ много добра — уже теперъ густо и богато у всякомъ добрѣ матеріалнѣмъ процвѣтающего зробили — а еще колись дай Богъ въ выданныхъ рисныхъ овочахъ, ихъ неутѣмима дѣятельность, и забота около добра и блага громады осуществитъ ся, — котрымъ то честнымъ людямъ и проводникамъ въ нашімъ селѣ на вѣчныи часы честь и слава! — Велика заслуга передъ Богомъ за то, що нашихъ людей вывели изъ тѣмъ

и неволя пиянства и их сумных послѣдствій — имъ всегда подобае щобы, ихъ имена золотыми буквами въ книзѣ животныхъ записанъ были. Не можемо однакже мовчки и мимоходомъ опустити тутъ одного также неменше кромѣ тыхъ выше—наведенныхъ филарѣвъ нашего Чункова ревного, истинного и постоянного о добро Руси промышляючого и дбаючого мужа, — мужа всякои чести достойного, въ цѣломъ того слова значеню, котрый першій гадкою и думкою носивъ ся, якимъ бы то чиномъ — можна той такъ тяжко здеморализованный и упавшій народъ въ нашомъ селѣ подвинути, поднести — вывести его изъ калу и мерзости пиянства — а подати ему натомѣсть здорову духову пищу въ замѣнъ за пекельне и погубне трѣло. Той мужъ и ревный патріотъ рускій такъ много о добро нашихъ селянъ заслужившій ся — и печалившій ся о добро, хосенъ и пользу ему повѣреной молодежи въ школѣ — отличившій ся на поли просвѣты и добробыту нашего села — знаный яко фаховый чоловікъ, опытный въ педагогично—дидактичныхъ вѣдомостяхъ занимае онъ скромне становище, есть онъ только управителемъ народной школы въ Товтрахъ: той то благородный и въ всякомъ взглядѣ знаменитый и почитальный, честный мужъ; — той то бувъ самою первѣйшою понукою и импульсомъ до отверзения нашего народа, — бо онъ дѣлавъ, ревновавъ въ томъ дѣлѣ — якъ рѣдко котрый бы ему такъ истинный и щирый народолюбець подобнымъ бувъ; онъ то съ вродженою ему популярностію и поблагливостію принимавъ до себе заблужденыхъ и лагоднымъ способомъ, словомъ промовлявъ, а зоразомъ тымъ повнымъ силы енергій и духа къ збочившимъ зъ правой дороги словомъ, передъ котрымъ навѣтъ и найтвердѣйшій и закаменѣлый грѣшникъ дрожавъ — не зъ страху — только зъ боязни Божои; онъ малювавъ живыми красками конецъ такихъ заблужденыхъ — такъ, що жадець изъ слушателѣвъ не сомнѣвавъ ся о незбитыхъ доказательствахъ сен такъ чистою якъ слеза правды. Хотячи прото и промышляючи усердно о возлюбленныхъ своихъ собратѣвъ—селянъ въ Чунковѣ — съ которыми онъ бувши тогды т. е. 1882. року тамже учителемъ — по братски проживавъ — загадавъ и основавъ онъ тамже першій читальню. Подъ его то проводомъ и зарядомъ и при его неуспинѣмъ трудѣ подтвердило высоке ц. к. краеве намѣстництво статути — а що читальня такъ скоро отвореною зѣстати не могла, въ томъ не его вина — только воля и роспорядженъе высшихъ ц. к. школьныхъ властей — котрыхъ желаньемъ було — его по I. школьнѣмъ півроцѣ 1884 роцѣ изъ причинъ службовыхъ до Бергомета надъ Прутомъ перенести; — жаль нашъ бувъ всеобщій — съ тяжкимъ сердцемъ но и съ радостію попрощалисьмы ся съ нашимъ учителемъ—проводникомъ — якъ довѣдалисьмы ся, що онъ лучшу и важнѣйшу посаду якъ у насъ получилъ. Онъ хотя самъ численною семією обтяженный, не щадивъ изъ своего дуже малого жалованя на популярнѣ книжочки, часоники и проч. — Панъ Илько Бойчукъ теперь дѣй-

ствующій учитель въ Товтрахъ — поклавъ першій камѣнь угольный къ отверзению Чункова и заснованя нашей читальнѣ, за що ему ѳтъ насъ добудемъ велике и повсемѣстне узнанъе его неимѣрныхъ трудѣвъ, клопотѣвъ и старанъ якъ и честь и слава!

Чункѣвъ дня 3. (15). Августа 1886.

Первѣ основателѣ читальнѣ въ Чунковѣ 1884. року.

Іосифъ Бѣлецкій, Дмитро Филипоукъ, Тодоръ Довгій,

подписавъ Иванъ Бѣлецкій.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Болгарія. Въ послѣднѣмъ числѣ «Буковины» записали мы коротко вѣсть, що болгарского князя Александра скинено съ трону. Нынѣ подаемо головнѣ подробности примусовой подорожи несчастного князя. Зъ суботы на недѣлю, т. е. зъ 9. на 10. (21 на 22. лат.) с. м. въ ночи о годинѣ 2. примашировали I полкъ (регіментъ) пѣхоты а другій кѣнноты до княжеской палаты, при чѣмъ було такоже множество народа до сего російскими агентами подмovenого, и облягли палату такъ, що все входы и выходы княж. дворца були войскомъ обсажены; потѣмъ арештовали всѣхъ слугъ и варту и обступили комнату князя. За пѣвъ години явили ся митрополитъ Клементій, бувшій давнѣйше министръ Цанковъ (теперѣшній великій прихильникъ Россіи) и инні достойники болгарскій, арештовали князя и заразъ на другій день вывели зъ Болгаріи въ Россію, зъ ѳтки его за посредництвомъ нѣмецкого цѣсаря, котрый съ княземъ кривный, привезено до Львова. Тутъ ѳтпочивши по однотождневоі недобровѣльной и небеспечной ѣздѣ щось черезъ 2 дни бувъ Поляками дуже сердечно принятый, а потѣмъ выѣхавъ зѣ Львова особнымъ потягомъ черезъ Станиславѣвъ, Коломыю, Чернівѣцъ въ Румунію до Букарешту, при чѣмъ всюду на стаціяхъ ѳтъ численного народа якъ въ Галичинѣ и Буковинѣ, такъ и въ Румуніи бувъ вытанный. Зъ Букурешту князь выѣхавъ въ Болгарію, де его весь народъ съ радостнымъ плачемъ витавъ. Князь обнявъ зновъ правленъе, казавъ головныхъ вѣрохобниковъ, якъ митроп. Клементія, бывшего министра Цанкова и инныхъ, котрыхъ тымчасове правительство арештовало було, выпустити на волю. Вже зъ Русуку выславъ князь телеграму до Царя російского, въ котроі просить, щобы Царь зъ нимъ помирился. Царь однакъ ѳтповѣвъ дуже сердито, що поворотъ князя до Болгаріи е несчастьемъ для краю и що Царь, доки князь буде въ Болгаріи, встимае ся всякого вмѣшаня ся въ справы болгарскій. На такую ѳтповѣдь и опущенный всѣма прочими монарствами не остало ся князеви нѣчого иншого якъ зречи ся добровѣльно трону, що и заявимъ своѣмъ министрамъ и офицерамъ, котрі сего однакъ и слухати не хотѣли. Ледве ни ледве удало ся князеву переконати ихъ, що добро Болгаріи вымагае конче его выѣзду, иначе бо сегодня—завтра могли бы російскій жовѣтры заняти край. Плачучи и

и обнимаючи своїх офіцерів прирѣкъ князь, що завсѣгды и зъ далека турбуватись ме долею Болгаріѣ и що на випадокъ війны першій стане въ рядахъ болгарского войска. Тогды донѣсь князь Цареві и другимъ пануючимъ, що зрече ся трону и выѣде зъ Болгаріѣ, скоро Россія прирече Болгаріѣ независлѣсть и свободу. Отримавши се обесеченнє зложивъ князь зъ своихъ найвѣрнѣйшихъ министрѣвъ и генералѣвъ правительство, котре має урядовати доки не выберуть нового князя. Говорить, що нимъ буде князь Александръ зъ Ольденбурга, нѣмецъ по крѣвній рос. Царя. Тяжко буде ему сидѣти на тронѣ; бо Болгаре доказали, що хотять бути вѣльнымъ болгарскимъ народомъ, а не подданными Россіѣ, котра хотъ ихъ освободила ѳъ Турціѣ всежъ не має права ѳѣбирати имъ волю. Нѣмечина подає Россіѣ во всѣмъ, щобъ ѳѣтягнути си ѳѣтъ Франціѣ, котрой боить ся, що злучившись зъ Россією ѳѣплатить ся ѳѣй за рѣкъ 1<70 и 71. Австрія здає ся зовсѣмъ на Нѣмечину, та чи не пожалує того. Сегодня бувшій князь болг. вже въ Нѣмечинѣ.

Сербія хотъ побита недавно Болгарами повитала черезъ письмо короля Милана дуже сердечно своего побѣдителя князя болгарского; бо такъ она якъ и Румунія, де президентъ министрѣвъ витавъ повертаючого до Болгаріѣ князя Александра, видять, що коли Болгаріевъ зананує Россія, тогды и ихъ волѣ смерть за плечима.

ДРѢВНІЙ ВѢСТИ.

Симъ числомъ зачинаємо послѣдну третину П. рочника «Буковины» просячи о скору уплату залеглостей и предплаты. Каждый другъ народа повиненъ вспирати насъ въ борбѣ противъ возмогающихъ ся вороговъ.

(Выдѣль читали въ Микунцяхъ) давъ дня 29. с. м. въ честь 25-лѣтної литературної дѣльности Осипа Федьковича музикально-декламаторскій вечерокъ при участіи ин. академикѣвъ зъ подѣля и хору денисѣвского. По вечерку наступили танцѣ, зъ котрыхъ два назначеніи для мѣщанъ и селянъ. — Вечерокъ удавъ ся дуже добре.

(Давно небувала посуха) владѣ на значной просторони пѣвнѣчно-восточнои Европы. Изъ всѣхъ сторѣвъ доносятъ, що о оранно не можна навѣтъ и думати, такъ якъ плугъ не може рушити ѳѣ спѣки скаменѣлой землѣ; тамъ же рѣля приспособлена, боить ся господарѣ приступати до сѣйбы, зъ причины недостатку всякой вогкости. Станъ воды есть всюда такъ малый, якого ѳѣтъ давна не памятають; много керницъ вышло, тамъ же де въ серпни роилась давнѣйше всякого роду водна и болотна пташина, нынѣ пустки, поїежи по грязкихъ мочарахъ и пропастныхъ багнахъ можна перейти сухою ногою. Всѣ меншій рѣкы якъ Стрый, Бистрица, Серетъ и т. д. представляютъ ся теперъ майже потоками.

(Холера) выбухла въ Герцеговинѣ якъ пишуть до «Дѣла» зъ надъ границѣ Герцеговины. До 23. августа было въ Митковичи 38 случаѣвъ недуги; зъ того 35 на холеру азійску. На мило ѳѣтъ Митковича, въ селѣ Коминѣ проявила ся холера 22. августа и

заразъ занедужали 4 особы а 2 умерли. Въ Герцеговинѣ доси не было холеры. До Герцеговины вже ѳѣтъ 25. л. авг. нема почти зъ Задару, Терсту и т. д.

(Землетрясеннє), дало ся чути 23. л. серпня на дальматинскѣмъ побережью въ Италиі, Сицилиі и пѣвѣостровѣ Балканскѣмъ. На Морені потерпѣло мѣсто Филиатра, де 300 людей утратило житѣе. На островѣ Занте всѣ дома нарушеніи. Въ Месинѣ завалило ся 6000 домѣвъ. Рѣвночасно объявило ся землетрясеннє и въ Америцѣ.

(На памятникъ для маршала Радецкого) зѣбравъ комитетъ подѣ протекцією архикѣ. Альбрехта до теперъ короткѣмъ часѣ звышъ 162<684 зол. Насъ тѣлько; и за кѣлька рокѣвъ не можемо узбирати на буковинскій «Народный Домъ» десятой части того капиталу!

(Архикѣнязь Кароль Людвикъ), протекторъ бук. выставки прибуде сими днями до Черновецъ и посѣтитъ выставу. Наплывъ гостей на выставу, есть такъ великій, що въ готеляхъ вже нема а ни одного порожного мѣстця.

(Архикѣнязь Райнеръ) прибувъ 5. с. м. до Черновецъ на инспектию краевой обороны эконцентрованной зъ цѣлой Буковины.

(Канона) нового системо находить ся въ Вулвичу въ Англіи, котра на оденъ набѣй майже шѣсть цѣтнарѣвъ пороху зѣдає.

(Перенесеніи именованія). Ц. к. министеръ торговлѣ именовавъ ц. к. комисаря почтового Іосифа Холодецкого надѣкомисаремъ для Галичины. Бувъ то оденъ изъ немногихъ поляковъ, котрый не цурають ся и руского слова. На мѣстце его именованый М. Мановарда зѣ Львова. Іосифъ Шинко именованый цѣтовымъ ревидентомъ, а ревидентъ А. Бенишъ, добрый Чехъ-Славянинъ, перенесеный до министерѣй.

(Удалось). Вдовѣ по ѳѣдѣмъ гр. вост. священнику зъ Буковины именованѣй мѣскою учителькою въ Вѣднѣ застановлено пенсію. Она внесла до министеріи просв. и вѣрѣсп. жалобу, а министерія распорядила, чтобы ѳѣй пенсію по си мужу точно выплачовати, ба навѣтъ рѣшту спертѣ ѳѣтъ року 1875. заразъ выплатити.

(Процѣсъ агитаторѣвъ выборчихъ) подѣ часъ выбору Г. Вагнера на посла зъ Черновецъ до рады державной распочавъ ся въ субботу 4. л. с. м. Заскажено 6 жидѣвъ а 6 христіанъ, межи послѣдними готеліеръ Шенайхъ и начальникъ зъ Рошома Кантемиръ, о перекуство и фальшованнє картъ легитимационныхъ. По дводневной расправѣ процѣсъ ѳѣтрѣчено доки прийдуть акты выборчій зъ Вѣднѣ.

(Рѣчницю освобождения Буда) ѳѣтъ Туркѣвъ ѳѣтворивъ Цѣсаръ положеннємъ послѣднего камня повои касарнѣ.

(Министеръ просвѣты дрѣ Гавчъ сего року именовавъ 102 кандидатѣвъ сундентами и 58 дѣйствыми учителями для середнихъ шкѣлъ а 8 дѣйствыми учителями при семинаріяхъ учительскихъ.

(Дякъ въ Самушинѣ) бувшій основателемъ и чѣтыре роки мѣстопрѣдѣтелемъ тамонной читалиѣ, наразъ неспѣдѣвано въ недѣлю дня 17. с. м. зачавъ въ церкѣ заправлять румунизацію. Позаякъ ѳѣ самъ по румунски не знає, тому упросивъ своего сына Емилиа, (котрый теперъ учитъ ся на учителя), абы той же ѳѣспѣвавъ за него хотъ «достойно есть» на румунскѣмъ языкѣ. ѳѣтъ есть уже и въ Самушинѣ оденъ невѣжа-румунизаторъ. По руски бе... порумунски анѣ цѣ...

(Конкурсъ) выписаный 1) на мѣстце двѣхъ управо-надзиратѣлѣвъ П. кл. при телеграф. урядѣ чер-

новецького повіту, съ платою 350 зол. 2) на мѣстце експедіента почтового при дворцовій почтѣ въ Карапчевѣ надъ Серетомъ съ загальн. платою 390 зол. 3) на мѣстце двохъ кондукторівъ почтовыхъ III. класы, двохъ листоношівъ и двохъ почт. служащихъ съ системизованою платою. Кавція 400., зол., 300 зол. 200 зол. Мѣстця листоношівъ и служащихъ будуть опорожнені лишь тогда если мѣстця кондукторівъ будутъ обсажены листоношами. Подавати належить до 4. тыждівъ отъ 27. Августа почавши до п. к. дирекціѣ почтѣ и телеграфу въ Чернівцяхъ.

(Цѣны збѣжа въ Чернівцяхъ.) Дня 1. Септембра с. р. коштовали 100 кило: пшеницѣ новои 8 зол. 20 кр. до 8 зол. 40 кр.; — жито нове 5 зол. 70 кр. до 5 зол. 85 кр.; — овесъ 4 зол. 80 кр. до 5 зол. — кр.; — ячмінь 5 зол. 50 кр. до 5 зол. 70 кр.; — кукуруза 5 зол. 10 кр. до 5 зол. 80 кр.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

ЗАНѢВЕЧЕНЕ ЖИТЬЕ.

(Оповѣданье зъ житя студентівъ.)

Друга навиіаки — не сварить ся съ чоловікомъ; а нишкомъ, нишкомъ... Порівняешь си до парубка, — за матірѣ бы годила ся ему, а она его — цѣлуе, милуе; бачь «покохала.» — Серце, мовлявъ, не зъ каменю; не закажешь ему... Покиньтвѣ ты отой чудный фактъ?

— Хтожь его й не покиньтвѣ!... фактъ — споконвѣчный, тѣлько що за нашего часу бнѣ росте, та росте.... — Ото, тожь бо й ба! фактъ цѣкавый и характерный для сучасного побыту; отъ въ нѣмъ вся сила й сидить... Якъ же ты гадаешь: де причина — «другои молодости?» де си корѣнь, зародокъ чи въ фізіологін, чи въ психологін?

— Колижь я нѣ фізіологъ, нѣ психологъ... Менѣ здасть ся, що молодичѣ тымъ лицяють ся до молодыхъ парубятъ, що парубки до ихъ лицяють ся, — отповѣвъ я.

— Отъ тобѣ й на! якъ разъ до гапиківъ!... А я казати му: «навиіаки — тымъ молоді парубки лицяють ся до молодичѣ, що молодичѣ до нихъ лицяють ся» — и выйде таке безконечне — *post hoc, ergo propter hoc* — що зъ него й не выплутаешь ся... коханье... Гмъ... себѣ я зрозумѣвъ; также нормальне — кохають ся люди бѣльше-менше однакового вѣку и майже чи не бѣльше того, що мужчина старѣйшій вѣкомъ буває; а тутъ въ оцѣмъ «коханѣ» цѣлкомъ що инче: молодича въ двое старѣйша парубка... Щось оно не натуральне...

— Не розумѣю и я —

— Не щожъ бо й що, — що «не розумѣемо» зъ чого оно таке трапляеть ся, де та причина? чи въ моральности, чи въ фізіологін, чи може въ «економін»... теперъ на безталанну економію все лихо звертають. Отся то «друга молодѣсть» и почаствовала Количку чарочкою *acidum borussicum*... Отъ де гакъ!... Шкода парубка! велика шкода, така, талановитый бувъ зъ него-бъ письменникъ не абы — який вийшовъ... ты чувъ — яке бнѣ гарне оповѣданье написавъ? —

— Не трафило ся чути. —

— Еге! скажу же тобѣ — колибъ ты прочитавъ, тобѣ ажъ пычки обсмоктавъ: невеселе оповѣданья, та що за мова, що за образы тамъ, думки! и якъ осе я, ажъ самъ собѣ дивую ся, доси не давъ тобѣ перечитати: оно въ мене въ шуфлядцѣ другій рѣкъ лежить, все збираю ся подати до цензуры, або въ Галичину переслати... Коштовна рѣчь, талановита! Я певный що зъ Колички вийшовъ бы не абы який беллетриста. Отъ же не судило ся; бачь що вийшло: «нѣ богови свѣчка, нѣ чортови кочерга.»

Трохимъ важко зѣтхнувъ: видно було, що бнѣ силкуеть ся розважити себе — чимъ будь, але марне! сумъ оповивъ его такъ туго, що не швидко розпознѣшь ся. Мы обидва мовчали. Прогоничъ тарабанивъ пучками по столу, а далѣ вставъ, заходивъ по хатѣ и промовивъ:

Занѣвечила баба парубка... хочъ и не вся вина на си душѣ, та все одно — шкода! виновата... ажъ не розберешь гараздъ, хто тугъ виноватый... виновата вся сукупнѣсть громадского житя, а найпаче — житя нашої молодѣжи. Якъ хочъ розбирай, а Колички шкода... талановитый бувъ.

— Що вже жалковати, Трохиме! Не вернешь, не поможешь!...

— Нѣ, брешешь, чоловіче! Колички — нехай и не вернешь; не поможешь Количцѣ; та хибѣ въ насъ тѣлько й було такихъ Количокъ, що Остапъ? Хибѣ не гине наша молодѣжь наче кѣтки отъ морозу? Еге! отутъ то й треба и Богъ велѣвъ помогати!...

— Колижь руки не доросли, перебивъ я его.

— Доростуть колѣсь... абы тѣлько зрозумѣти причину...

Трохимъ донивъ другой шклянки чаю, побажавъ третей и мовивъ:

— Количкина трагедія, варта уваги. Я тобѣ росповѣмъ про неи: все одно — на серцѣ туга; тай вже за однимъ заходомъ си и выпьемъ... оно й выйде — нѣби некрологъ; до речи, значить... Еге, справдѣ до речи, — бо певно, що опрѣчь отсего мого «некрологу» нѣгде про него и згадки не буде... Спать ще не хочешь?

— Нѣ.

— И гараздъ, и менѣ не до сну; слухай же... Але не тямлю, якъ оно буде въ насъ съ тымъ: „*de mortuis aut bene, aut nihil.*“ Въ некрологѣ звичайно — тѣлѣкъ-само „*bene*“; та може у Колички чи й було яке „*malè*.“ Шкода парубка!... Отъ же зъ казки слова не выкидати, такъ коли що й выпадѣ таке паче бы то не зовсѣмъ „*bene*“, то нехай выбачить менѣ... Я не за тымъ, щобъ чимъ недобрымъ его згадати. — Та ему теперъ «нѣ печаль, нѣ въздыханіе.»

— Мертвій сорому не мають, додавъ я.

— А на науку живымъ — треба правду казати. Отъ значить, мы съ тобою и розвязали вузликъ... Мудрі мы головы... Слухай же!

Остановъ батько бувъ дякомъ отутъ десь не далеко за Діппромъ на селѣ. Зъ останного бивъ ся, щобъ вывести сына на добрый шляхъ: на пона не повѣвъ его, до духовной семинаріѣ не ѳтдавъ, а до гимназіѣ. Останъ добре вчивъ ся, золоту медаль взявъ зъ гимназіѣ. Пѳшовъ на университетъ, лѣкаремъ хотѣвъ выйти. Думка була — на стипендію, розживетъ ся: якъ разъ! Стипендіѣ у насъ геть — то не мало, та натовпъ на ихъ иде бѳльшій: за панятами, та пѳдлизами простый чоловѣкъ и не протовнитъ ся. Пѳймавъ облизня. А вжежъ якъ вбогому женити ся, такъ и нѳчь мала . . . Взивъ старый Коничка та на прощу до Харона . . . Отутъ Останови прійшло ся крутѳ, треба було заробити и на себе и на матѣрь: стара мати лишила ся безъ хлѣба, безъ пристановища. Добре, що новий дякъ не поборонивъ кутка въ церковной хатѣ, а то хочъ пѳдъ тыномъ живи. Якось добила ся, що зробили си проскурнипею. На селѣ зъ проскурництва сорочки не справишь.

Кинувъ ся Останъ приватныхъ лекціѣ добувати, повело ему, та не въ мѣру набравъ фѣру, а воно правду сказано: *est modus in rebus!* Черезъ лекціѣ тай засѣвъ на другій рѳкъ на другому курсѣ. Оце бувъ першій гакъ, а за нимъ заразъ и другій: придбавъ собѣ Останъ — недугъ; звѣстно приватнѣ лекціѣ то мѣньба здоровья на грошѣ, та ще зъ додачею: даси здоровье, возмешь грошѣ, та въ додачу якій — будь катаръ.

Такъ якось въ осени заходить до мене Коничко; отодѣ я зъ нимъ вперше слѳзнавъ ся: «У грудяхъ, каже, стисло, кашляю, а инколи и кровь прокидаетъ ся.» Давай я его выслушувати на всѣ боки. Погано! Верхня головка правого легкого — и не приведи Господи! якъ катеризована . . .

У мене така вдача: якъ прійде за порадою недужій студентъ, я не роснытую у его, якѣ тамъ у его гигиѣничнѣ обставины, яке его житье? Трапляеть ся, що брешуть: ничій засоромить ся, почервонѣ за свои злиднѣ; особлива голота; она вельми чула и не любитъ балакати про власне бѳдованье. А то траплеть ся и такъ, що ничій жевжикъ таке понесе про свое житье, що прямо на верѳъ грушѣ! Одно слово: живе ѳнъ десь зъ собаками у хлѣвѣ, а фѣтъ — трохи чи не падо, або подошвы зъ старыхъ чобѳтъ. Бачивъ я всякихъ!.. Такъ я тѳлько адресу спытаю, та неспѳдѣвано до его въ хату; звѣстно провѣдати недужого; сежъ лѣкарскій обовязокъ.

Такъ само и зъ Коничкою: написавъ ему *degittatis-y*, та про всякъ случай *tannini*; черезъ день чи два — сусѣлъ до его въ хату! брешу, не въ хату! то була не хата; якась клѣтка; стеля на пядь поверхъ землѣ; ѳтъ доловки до стелѣ и сажню нема, и то посерединѣ; а по пѳдъ стѣнами и того нема; стеля, бачъ, перекитомъ зроблена . . . Свѣту! . . . але, якій тамъ вже свѣтъ! правда ѳкно е, завдовшки на половину стѣны, а завширшки — наче добра щилина!

Сонце въ ту щилину зъ роду—вѣку не зазірало; по стѣнахъ вогкѳсть ажъ капле.

Покрутивъ я носомъ; оце, думаю, такъ що «гегіена»; правду хтось мовивъ, що «гегіена грошѣ.»

— «Якъ вы собѣ хочете, кажу Останови, а щобъ завтра васъ тутъ не було; Бога бѳйтесь! въ сему льоху и ведмѣдѣ добуде сухоты.» А Останъ менѣ на те:

— «Рада-бъ душа въ рай, та грѣхи не пускають;» на добру кватеру — треба бѳльшихъ грошей нѣжъ мои: зароблю 20 рублѣвъ, — зъ нихъ пять матери; ѳсмь за ѳбѣдъ плачу; бѳльшь трохъ рублѣвъ не спроможу ся за хату заплатити. А лекціѣ набирати ся не хочу бѳльшь: торѳкъ набравъ ся на 50 рублѣвъ, та черезъ нихъ и застрѣвъ на другій рѳкъ . . . цуръ имъ.»

Метнувъ ся я мѣжъ своимъ знаемымъ: знайшовъ Останови на таку саму цѣну хатку, правда ще меншу, и далеко дальше ѳтъ университета, за те свѣтлу, суху и теплу. Переправивъ его туды, заборонивъ тютюнъ палити, посадивъ его на «Емсъ», та на «шкапидаръ», та по троху — по троху и поставивъ хлопця на ноги.

По весѣ заразъ я его на село до матери: знайшовъ ему добрый лекціѣ — 35 р. за мѣсяць; по переду на мѣсяць и грошѣ дали. Инакше зъ чогожъ бы ѳнъ живъ на селѣ? Умовились, що ѳтъ Семена почнуть ся лекціѣ. Пѳсли Пречистой вернувъ ся Останъ; поздоровѣвъ хочъ куды, такимъ бадьорымъ ставъ, що и подивити ся на его любо — мило.

— «Ну, кажу ему: стережись же теперь, небоже! вельми не рвись; щобъ гужѣ не трѣснули. Набравъ ся за лѣто здоровья, такъ повагомъ его збувай, зпроквола, щобъ до новокъ стало.»

— «Гараздъ каже ѳнъ; я не дитина.»

— Гараздъ и гараздъ!

(Дальше буде).

Користь, яку каждый зъ другихъ має. Пѳдѣлъ работы.

„Послѣдного разу“, такъ роспочавъ нинѣ лѣкаръ панъ Розумовичъ свою бесѣду, „довѣвъ я вамъ, що нашѣ потреби суть пѳдставою товариства. Люди жѣють зъ собою въ товариствѣ, чтобы собѣ въ потребѣ помогати. Що людямъ въ товариствѣ (разомъ зъ другими) лѣьше жити, якъ на самотѣ, о томъ свѣдчить вже то, що дикихъ людей жѣе на одинъ квадратный километерь тѳлько по одному, наколи въ цивилизованныхъ сторонахъ ихъ по 50 ба и по 100 душъ на тѳй самой просторѣ пробувае.“

„Щожъ для мене за користь зъ людей?“ озвавъ ся рубачъ Чорный.

„На щожъ ты рубаешь дрова?“ запытавъ ся его лѣкаръ.

„Абы зъ голоду не вмерти,“ ѳтповѣвъ Чорный.

„Добре; у кого-жъ заробивъ бы ты на хлѣбъ, коли-бъ не было людей, котрымъ дровъ треба? Чи фѣвъ бысь дрова?“

„Но то взявъ бымы ся до иншого дѣла,“ закинувъ Чорный.

„Нѣяке ремѣсло не могло бы тебе само выжити. Ты мусѣвъ бы сегодня поле обробляти, завтра одѣжь шити, потѣмъ зновѣ хату будувати або направляти, та Богъ знае що ще за потреби залагоджувати. А чи всюда выдае земля все то, що чоловікѣви потрібне? Що дѣяли-бъ Гѣряне безъ хлѣба, що Поляне безъ дерева и т. д?“

„Ваша правда, пане Докторъ, тяжело жити чоловікѣви на единѣ“, додавъ самый такой Чорный.

„Такъ, такъ, тяжело, дуже тяжело, та невыгодно жити чоловікѣви одному самѣсенькому якъ палець. Кобы люди подумали добре надъ тымъ, якъ то, коли другимъ працюють, сами собѣ помогаютъ, они-бъ не завидували нѣкому, а жили любязно и дружно. Вы, хлѣборобы-рѣльники не знаете може, сколько людей вамъ у вашѣмъ дѣлѣ помогаетъ“

„Якъ, хто?“ одозвалось сколькохъ газдѣвъ.

„Отъ тутъ такой межи вами находятъ ся ваші помѣчники: отъ, Василь Кузничъ що вамъ плуги, бороны, сапы и т. д. робить, конѣ та возы кѣе; Андрѣй Мельникъ що служить вамъ своимъ млыномъ, Семень Шило, що васъ и дѣтей вашихъ обуває, Павло Крамчукъ, що для васъ крамницю держить, и. Букваровичъ, що дѣтей вашихъ розуму учить, и много много другихъ помѣчниковъ. А вы зновѣ годуете за то всѣхъ ихъ, тожъ справедливо рѣльникъ першій въ товариствѣ людскѣмъ; бо безъ него-бъ загнули всѣ марно. Отжежъ видите, що коли вы на хлѣбъ насущный тяжело працюете, то и другі для васъ въ потѣ трудить ся.“

„Только одинъ богатѣ живутъ легкимъ хлѣбомъ“, рѣкъ Михайло.

„Нѣ, Михайлику, и они вамъ помогаютъ. Чижъ ты и другі робѣтники за дурно имъ робите?“

„За дурно нѣ, але я жертвую имъ мою дорогу, бо тяжело працю за ихъ дешевый грѣшъ.“

„И се не такъ; бо колибъ твоя работа больше коштывала, якъ ихъ грѣшъ варта, ты-бъ зрѣкъ ся такого зарѣбку, а скоро зажелавъ бысь велику плату, то они-бъ спровадили собѣ иного робѣтника. Тому нема що богатимъ завидовати; хлѣбъ за хлѣбъ, услуга за услугу, яка праця така и заплата, а який грѣшъ, така и праця, а богаткѣй грѣшъ то само що и бѣднаго работа.“

„Скоро але зважимо“, вмѣшавъ ся въ бесѣду дякъ Ревуцкѣй, „сколько у богача слугъ, то тяжело повѣрити, що и онъ такъ само робить якъ бѣдный.“

„Оно все на одно выходитъ. У кого много слугъ, тотъ и платитъ много, божъ слуги не будутъ за дармо робити, за ихъ роботу дае богачъ свѣй грѣшъ, такъ то помогаетъ и служитъ одинъ другому, слуга панови своею работою, а панъ ему грѣшми, одинъ жие зъ другого. А чи почислили вы, пане ресентый, сколько слугъ вы маєте?“

„Я, пане Докторъ? Тажъ у мене дома только я та жѣнка, все сами робимъ.“

„А я вамъ докажу, що оно не такъ, якъ вамъ и

другимъ здае ся. Скажѣтъ менѣ только, що вы сегодня рано робили.“

Ревуцкѣй задивовавъ ся на такую бесѣду пана Розумовича и почавъ несмѣливо оповѣдати:

„Вставши раненько, помоливъ я ся Богу, нагодувавъ мою худобу, показавъ моему малому въ писаню, потѣмъ посиѣдавъ, обголивъ ся, убравъ ся и приишовъ сюды. Отъ и вся моя работа, не поминаючи о працѣ жѣнки, котра варила та и децо инче робила, звѣстно, якъ газдыня въ хатѣ, що зо всѣмъ сама одна упоратись мусить.“

„Добре!“ сказавъ дѣкарь. „Придивѣмъ ся свѣй вашѣй и жѣночѣй работѣ хоть бы трошки ближе. Вы убрали чоботы, штаны, сукманъ капелюхъ и т. д. А чи подумали вы при томъ, сколько то рукъ чужихъ перейшла та ваша одѣжь? Отъ згадаемо только про одинъ штаны та сукманъ. Вы забули на ѳвчаря, що пасъ и стригъ ѳвицъ, на тыхъ що вовну чистили и прали, на ткача, що злагодивъ сукно, на крапця, що ушивъ ту одѣжь. А дежъ тѣ, що зготовили чоботы, капелюхъ, о бѣлизнѣ и не споминаючи. Якъ читалисье молитвы, забулисье потѣмъ згадати тыхъ, що зробили папѣръ, выдруковали на нѣмъ молитвы, котрі зновѣ свѣтлѣ головы уложили, та переплетчика, що оправивъ, а купця, що си вамъ продавъ. Сиѣдаючи вы забули, хто зробивъ вилки, нѣжъ, ложку, мыску, шклянку, горщокъ, пѣчь, стѣвъ, крѣсло и т. д., и т. д. Голывшись и на думку вамъ не приишли тѣ, що выробили мыло и бричь. Научаючи дитину не мыслили вы, хто зробивъ перо та чорнило, научивъ васъ, що теперь и другимъ тои науки удѣлитиможете. — Однимъ словомъ сказавши: больше якъ сто людей обслугоувало васъ сегодня рано. А що дали вы имъ за ихъ тяжкѣй трудъ, за ихъ кроваву працю? Такожъ грѣшъ, котрі заплатилисье за одѣжь за всякѣй приборы, котрі я вычисливъ. Чижъ богатый не такъ само платитъ слугамъ, що му воды подадутъ, чоботы очистятъ, худобу нагодуютъ и т. д.? Чижъ не правда, що грѣшъ а праця одно и то само? Чи не правда, що каждый корыстае изъ працѣ рукъ и ума другого?“

„На правду, маєте рацію, пане Докторъ“, озвавъ ся зачудованный Ревуцкѣй, „я-бъ нѣколи не думавъ бувъ, що такой бѣдный чоловікъ якъ я та столько слугъ має. Ваша правда, ваша свята правда!“

„Такъ то не одинъ и не знае, яку користь має зъ работы другого. А вжежъ подѣль работы дуже розумна рѣчь; бо ѳткижъ взяти часу, чтобы все то, що каждому конче потрібно, самому зробити, а ѳтежъ и колижъ научити ся можна всего того? Кто богато распочинае, мало що добре и на часъ зробити. Тому то подѣлили люди працю межи себе; одинъ управляетъ рѣлю, другій має ремѣсло, третій працюетъ розумомъ. Така подѣлена работа и лекше и дѣнше иде; бо лекше збути одну журу, якъ десять. И нашъ рускѣй чоловікъ хоть и хлѣбъ и одѣжь и дѣмъ самъ собѣ готовить, не може обойтись безъ соли, иглы та много иного, що нѣякъ самъ своею рукою справити не въ силѣ.“

НОВІ КНИЖКИ.

«Рускій правотарь домовый» уложеный черезъ Василя Лукича и Юліяна Семигнѣвскаго, томъ I. выданье I. цѣна 2 зол. 50 кр. обнимае всѣ важнѣйшіе и въ практичнѣмъ житіи часто потрібніи вѣдомости и приписы цивильнаго нашего закона (права) вразѣ съ взорами подань, прошенъ и грамотъ.

Представленъе самыхъ приписѣвъ закона «Правотаремъ» обнятыхъ есть яснѣ и зрозумѣле, и навѣтъ для неправникобъ приступне, такъ якъ стиль его простый, а форма языка чистонародна.

Взѣриѣ же подань, прошенъ и грамотъ передвидженіи суть майже для каждой потребности въ щоденнѣмъ нашѣмъ житіи заходячи, и суть выготовленіи зъ строгимъ примѣненіемъ до законодательства австрійскаго.

Зазначити можна еще такожь, що въ «Правотари» цитованіи суть всякіи приписы и розпорядженія вышнихъ и найвысшихъ властей администраціонныхъ що до употребленія языка рускаго въ урядѣ и судѣ, а такожь и найвысше розпорядженіе цѣс. зъ 10/5 1861, що вартѣсть его еще болѣе подноситъ.

По причинѣ тыхъ добрыхъ свойствъ може затѣмъ «Правотарь» каждому чоловічкови австрійскому, свѣдомому рускаго языка, яко добрый порадникъ въ справахъ правничихъ служити и потребуемыхъ такои порадѣ отъ многихъ трудѣвъ и коштовъ ухоронити, не потребуемыхъ же такои порадѣ обвучити и здѣлати ихъ способными до поданія въ данѣмъ случаю доброй рады иншимъ, не будучимъ въ положенію користати ся «Правотаремъ».

„Альманахъ“ „Союза“ и „Думка и 4 коломыйки“ на фортепянь, (уложивъ Из. Воробкевичъ) съ чудово хорошимъ заголовнымъ образомъ высылае наша администрація по цѣнѣ 1 зол.

РУСКА ИСТОРИЧНА БІБЛІОТЕКА

выходить въ Тернополи неперіодичными (менше болѣе що два мѣсяцѣ) томами въ 10—15 листѣвъ печатныхъ. Каждый томъ, що становить для себе окрему цѣлѣсть, можна передплачувати ѳтдѣльно. Передплата на оденъ томъ безъ пересылки 1 зол. 20 кр., съ пересылкою франсо 1 зол. 25 кр., — рекомандованою 1 зол. 35 кр. На умыслѣе замовленіе можуть передплатники дѣстати що два томы оправни въ англійскѣе полотно зъ золоченымъ вытискомъ. Передплата на два томы оправни съ пересылкою рекомандованою 3 зол. 10 кр., безъ пересылки 2 зол. 85 кр.

Руской историчной библіотики выишли доси:
Томъ I. Исторія Руси Стефана Качали, цѣна 1 зол. 50 кр. (съ пересылкою 1 зол. 55 кр.).

Томъ II. Историчній монографіи М. Костомарова, цѣна 2 зол. (съ пересылкою 2 зол. 10 кр.).

Томъ III. Княжій Періодъ Украины-Руси до смерти Володимира Мономаха, Д. Иловайскаго Т. I., цѣна 1 зол. 60 кр. (съ пересылкою 1 зол. 65 кр.).

Томъ IV. Княжій Періодъ Украины-Руси Д. Иловайскаго до княжюванія Данила Галицкаго Т. II., цѣна 1 зол. 80 кр. (съ пересылкою 1 зол. 85 кр.).

Друкуеть ся V. т. (Смирнова, Доля Галицкои Руси до злученія еи съ Польщею и Дашкевича, Княжюваніе Данила Галицкаго).

Передплату наилучше пересылати переказомъ по дѣ адресою Олександръ Барвѣнскій въ Тернополи.

Можна ще замавляти саміи окладники на I. и II. т. на III. и IV. т. по 30 кр., съ пересылкою франсо 35 кр.

Щобъ улекшити П. Т. Родимцямъ набуваніе Р. Ист. Библіотеки, зѣстають ще до кѣнця сернія цѣны пренумераціонній. Опѣсля будутъ выше означеніи цѣны книгарскіи.

Е. И К. ПИСКОРЖЪ,

— Чернівцѣ, рынокъ. —

На розѣ паньскои улицѣ.

— Найдешевшій —

стали цѣны за готовіи грошѣ.

СКЛАДЪ

товарѣвъ чисто полотняныхъ, столовыхъ приборѣвъ, ручникѣвъ, хустѣвъ до носа, ширтинѣвъ и шифѣѣвъ, перкалю, бархату и шкѣвъ, укрити для мебѣль, коверѣвъ (диванѣвъ).

ВЛАСНЫЙ ВЫРОБЪ

бѣлизны для мунциѣвъ и женщинѣвъ, якъ и цѣлыхъ выправъ.

Модни и шовковіи товары. Великій выбѣръ пончѣвъ, шарпетѣвъ и тріѣко-бѣлизны, крысокъ рѣжнаго рода, занавѣсъ всѣхъ родѣвъ, колдерѣвъ, волняныхъ хустѣвъ и коцѣвъ. Складъ бѣлон и барвѣной баволны, нитѣвъ, нитчѣныхъ тасмѣвъ, гафѣвъ, мужескихъ кравѣтокъ и т. д.

«Буковина» виходить
1. (13.) и 16. (28.) кожного
мѣсяца.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:

на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.

» півъ року 1 » 50 »

» третину » 1 » — »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА.

Часопись политична и наукова
для народа руского.

РЕДАКЦІЯ И АДМИНИ-

СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходить ся въ Чернівцяхъ
(улиця Лилійна ч. 29), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЪЯВЛЕНІЯ И ПРИЛОЖІЯ

обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Борба розгорѣлась.

Свѣтъ починає нами интересоватись, пи-
сали мы въ попереднѣмъ числѣ, и на правду
оно такъ. То доводъ, що мы живі. Та то, —
що мы оджили, почали надъ своею долею
розмышляти, до праць рукъ прикладати, — то
затурбовало вороговъ нашихъ. Имъ и дивно
и чудно та й страшно стало, що нашъ народъ
загадавъ скинути ярмо, котре вложили на него
баламутники, корчмарѣ та лихварѣ; що му-
жикъ нашъ засмаковавъ просвѣты, та вже
такѣй ревню та широко бере ся до книжки; та
що свѣдомі себе Русины бажають науки на
своѣй пытомѣй мовѣ. Тѣ вороги наші при-
гляданисъ якійсь часъ дѣяльности нашихъ
русскихъ товариствъ, нашої газеты, та и на-
рода нашего, та думали, що зъ сеи муки не
буде хлѣба; надѣялись, що товариства наші
розобють ся, що «Буковина» потягне зо два-
три мѣсяцѣ та й упаде, сподѣвались, що на-
родъ нашъ буде спати якъ доси. Отъ, на
таке числили наші пріятелѣ, та зараховались.
Товариства наші не упали, а жиють и доси
и трудять ся пося своихъ силъ ревню и без-
користно для своего народа якъ нѣколи на-
передъ. «Буковина» переживає щастливо уже
другій рокъ содержания головно буковинь-
скими Русинами, та буковинскій селяне-
хлѣборобы, наші мужики (честь сему имени!)
читаютъ и предплачуютъ ей, ба навѣтъ правиль-
но до ней дописуютъ. Сего не доказала ще
нѣяка руска газета на Буковинѣ, — а було ихъ
уже чотыри, — се разомъ доводъ, що «Буко-
вина» ступила на дорогу, котра веде до серця
нашого народа, що она промовила до его душѣ,
що народъ ей зрозумѣвъ и полюбивъ. На-
родъ нашъ показавъ, що онъ ще не пропа-
щій, що є у него охота до доброго, що є у
него розумъ, розсудокъ, та и сильна воля до
дѣла, до праць.

Всего сего наші вороги, якъ уже ска-
зано, не надѣялись, а побачивши такій не-
сподѣванный скүтокъ труда нашихъ товариствъ
та нашої газеты, увидѣвши, що народъ нашъ
будить ся изъ сну вѣкового; обнявъ ихъ
страхъ. Лихо зъ нами! шепнувъ одинъ до
другого, якъ такъ дальше поде, то простый
хамъ научить ся розуму, перестане пити во-
нячу брагу, съ чого жіємо, не дасть выдурити
собѣ гроша зъ мошенки, не зажене послѣдню
коровину за будыщо въ мою обору, ба зачне
домагатись ще й своего права, скаже, що и
онъ панъ та ровный намъ обыватель краю.

Настрашились и всѣ перекинъчики та чу-
жиньцѣ; бо скоро мужикъ познасть, що онъ
Русинъ а не Волохъ, що онъ православной
а не волоскои вѣры, тогда годѣ его обала-
мутити та принудити, щобы слухавъ волоскои
мовы въ церквѣ и учивъ ся ей въ школѣ;
словомъ: годѣ его вже зрумунчити.

Та ще однихъ обнявъ переполохъ, а то
тыхъ одродковъ, що одиурались тои бесѣды,
котрою ихъ мати голубила та имъ до сну
приспѣвовала. Що они не наговорились намъ:
Не выдавайте газету, она не удержитъ ся
и т. д., и т. д.; бо заняхали були, що «Бу-
ковина» буде писати на нашої любѣй та рѣд-
ной мовѣ руской, котру они простою звать,
а не на чужѣй нѣбы то вже лѣпшой, бо мало
кому зъ Русинѣвъ зрозумѣлой, котрою Руси-
нѣвъ въ Угорщинѣ добили, та й у насъ до
недавна ще морили. Имъ не въ ладъ було,
що «Бесѣда» пригадала собѣ, що она лите-
ратурне товариство и взяла ся выдавати
«Библиотеку для молодежи» а по змозѣ и децо
больше. Въ «Бесѣдѣ» повинни члены, пося
ихъ думки, только люльку курити, въ домино
грати, забавлятись та хлѣба ще газеты читати.

И порадились вороги та нужь боротись
противъ нашего праведного дѣла. Одні вы-
ступили зъ «Бесѣды», щобы ей добити. Другі

росписують ся по газетахъ, щобы одтягнути одъ спасеня народа ще й тыхъ скількохъ патріотівъ, котрі трудять ся задля него. Пишуть, що мы и товариства рускій то слуги польскій, тому, — що не хочемо писати по московски; кажуть, що мы противники нашої власної православної вѣры, тому, — що не хочемо прийняти румунизаціѣ консисторскої. Недавно тому зѣхалась голова австрійскихъ Москалѣвъ та буковиньскихъ Румунизаторівъ въ Карльсбадѣ та подали собі руки до борби противъ Русинівъ буковиньскихъ и начали ей вже въ своій газетѣ, въ котрій беруть ся боронити пѣбы православну вѣру, а власиво московщину та румунизацію.

Не конецъ на томъ вже и другі розпочали борбу зъ нами. На розказъ одного чи на прозбу другого барона зачинають уѣдати на тыхъ нашихъ патріотівъ по селахъ, котрі старають ся о отворенѣ читалень. Говорять имъ одні и другі, що правительство противне читальнямъ; а одинъ, що носить золотый хрестъ, даный ему Найяснѣйшимъ Монархомъ на то, щобы дбавъ о просвѣту народа, проповѣдує нынѣ противъ читалень, тыхъ найвысшихъ шкѣлъ нашего народа.

Такъ то розгорѣлась борба противъ нашихъ товариствъ, противъ нашої газети, противъ добра народа нашего. Лагодьмось до неї и мы! Наші товариства и «Буковина» переймають вести сю борбу во славу и користь народа нашего; но якій буде конецъ, се зависить одъ войска, одъ народа нашего. Схоче онъ слухати нашего слова, подопре онъ насъ своею моральною и матеріяльною силою, тогды побѣда наша, побѣда руского народа надъ его ворогами, у котрыхъ нема правды, отже и силы бути не може. Завзымаемо братівъ нашихъ, щобы доносили намъ и «Рускій Радѣ» о всякихъ кривдахъ, які заподѣвають ся Русинамъ де нибудь и будимъ, а мы поскаржемось хотѣбы и у самого Найяснѣйшого Монарха, Котрый не дасть и намъ загинути, хотѣбы яка ворожа сила сего забагла; Онъ нашъ окликъ, Богъ наша помѣчь, а Русь наша цѣль!

Д О П И С И.

Изъ Черновець. (Коли у насъ буде своя хата?) Дня 19. с. м. въ недѣлю обходило тутушне товариство польске свято посвященя свого народного дому и хоругви. На се свято приѣхало много гостей, около 300 осібъ, зъ Галичины а особливо зъ Львова Станиславова и Коломыѣ. Уже о 7. годинѣ рано въ недѣлю можъ було зауважати въ мѣстѣ бѣльшій рухъ; бо и тутешній съ цѣкавости снували ся коло дому

польского товариства и костела, бажаючи бачити польске торжество. О 10. годинѣ наступило въ лат. костелѣ посвященѣ хоругви, а по посвященю несено хоруговъ черезъ головну улицу и улицу краевой палаты до дому польской читальни. Побѣч хоругви въ першихъ рядахъ поступали въ пышныхъ народныхъ польскихъ строяхъ при карабеляхъ галицкій гостѣ а за ними множество народа съ одкрытыми головами. — Коли похѣдъ зближивъ ся до дому польской читальни музика заграля польскій гимнъ. Увійшовши до салъ польской читальни, котра быткомъ наповнена була, придивлялися гостѣ съ повагою посвященю дому, котре совершивъ инфулатъ кс. Корницькій при асистѣ 3 священниковъ. По скѣнченю церемоніѣ посвященя державъ председатель товариства Дрѣ Дилевскій, совѣтникъ краевого суду, мову въ котрій роскававъ исторію товариства польской читальни и zarazомъ подѣлься заслуги бывшихъ председателѣвъ. По промовѣ слѣдувало многолѣтство Найяснѣйшому Цѣсарю.

Именимъ Львовскихъ Поляковъ промовлявъ редакторъ газеты народової п. Штаркель, а потѣмъ забравъ голосъ проф. зъ Коломыѣ п. Мадурасевичъ и зачавши словомъ руского поэта Шевченка «въ своій хатѣ своя правда и сила и воля» завозвавъ своихъ родимцівъ до працѣ около народа, на чѣмъ ся торжество закончило.

Потѣмъ звѣдали всѣ гостѣ выставу а вечеромъ удали ся на аматорске театральне представлѣнѣ.

Отъ, якъ брати поляки о себе дбають и не опускають жадной хвилѣ, щобы гѣдно доказати, якъ они своими народными святощами дорожать. На праздникъ посвященя хоругви збѣишло ся ихъ множество, а у насъ тяжко, абы люди и до найважѣйшихъ дѣлъ якъ до выборовъ прибули и за голосомъ своихъ одноступно пошли. Для того, братя, берѣмъ собі прикладъ зъ нихъ, тогды и у насъ небавомъ буде своя хата, а въ нѣй своя сила и правда и воля. И.

Спростованье. Прошу на подставѣ §. 19. печ. слѣдующе спростованье прияти: Зовѣмъ неправда, якобы я ворогомъ читальни бувъ, — то доводить сей фактъ, що лише до Бергомету прибувъ емъ, заразъ вписавъ емъ ся яко членъ читальни и 5 разъ бѣльшу вкладку якъ кождый членъ заплативъ емъ на цѣлый рокъ зъ горы. Читальня тогды була еще неуконституована, отже я самъ робивъ религію до старства, а при загальномъ собраню 14. Лютого збѣставъ емъ выбранимъ на председатели ad hoc, и подѣ моимъ проводомъ читальня уконституовала ся, — и самъ просивъ емъ, щобы мене на якого будь чиновника не выбирали; бо хотѣвши бути выбранимъ, то треба свои повинности точно сповняти — а менѣ мало часу остаець до того дѣла. — Далѣй неправда, якобы я урядникови старства п. Неделкови заденунцовавъ, що въ читальни мають бути заказані книжки; — но фактъ есть, що п. Неделко мавъ розказъ на писмѣ подѣ Ч. З.... „А. V.“, щобы въ читальни Бергометской и Неполоковской кни-

жочку підъ титуломъ «Талмудъ» шукати, и ею до староства оддати. Каждый зъ честныхъ читателейъ будетъ знати, що тін двѣ буквы, „A. V.“ підъ числомъ значуть „Amts-Vorstand“ и таке письмо велику тайну содержитъ. Если бымъ бувъ мавъ власну таку книжочку, то бымъ бувъ еп. п. Неделкови давъ, щобъ намъ доказати, якъ непотрѣбно они собі въ денникотрыхъ дѣлахъ працѣ завдають. Далѣй каже дописователь, яко бы я въ читальни бувъ и людемъ арештомъ грозивъ, если менѣ книжочку не выдадутъ! Я пытаюсь, чи есть де яка громада на Буковинѣ, де учитель людемъ арештомъ грозити бы ся одваживъ? Тільки о 6. ч. — Що до 15 числа: Мене зъ листівъ wyborчихъ выкинули, — я свое право, а не жидівъ боронити мусѣвъ — и такой оборонивъ.

Я въ корчмѣ зъ дякомъ въ жаденъ закладъ не входивъ, а щобъ его одъ службы одогнати, то еще менѣ и сегодня не въ радѣ, бо то есть грѣхомъ когось хлѣба збавити. Онъ мене зъ корчмы нѣколи не выславъ, бо до того одно права не маєтъ, а по друге я зъ нимъ въ бесѣду нѣколи не захожду. — Я зъ моей стороны такъ честну редакцію якъ и честныхъ п. читателейъ запевняю, щомъ зъ роду ревный Русинъ, що въ менѣ окрѣмъ рускои жадной кроплѣ крови нема, що я еслимъ не мѣгъ підперти, то певно жадной читальни не прошкодивъ и не прошкожду, що двохъ сыновъ маю и волѣвъ бымъ ихъ не мати якъ бачити, що зъ нихъ не будутъ ревный патриоты Русины.

Зъ найглубочайшимъ почтеніемъ

Григорій Българій,

управитель школы въ Бергометѣ и въ Реваковцахъ,
членъ читальни въ Бергометѣ.

Примѣчанье Редакціи. Помѣщаемо се спростованье зъ той одной причины, чтобы насъ нѣхто о партійность не посуживавъ, бо намъ залежитъ только на правдѣ. Скоро бы дописователь зъ ч. 6. и 15. нашли въ сѣмъ спростованіи якій неточности, то зволютъ намъ о томъ донести.

ЩО НОВОГО ВЪ СВѢТѢ?

Россія. Вѣсть о усуненіи кн. Александра зъ престола выкликала була въ Россіи велике вдовольненье, а поворотъ князя до Болгаріи замѣшанье и недовольненье. Газеты російскіи почали були грѣмко накликувати до забору Болгаріи, однако зъ важныхъ причинъ практичныхъ муситъ Россія на теперъ одступити одъ певного прилученія княжества и не може окупувати краю болгарского. Катковъ дуже заклопотанный, що при зѣздѣ кн. Бисмарка съ Гирсомъ въ Франценсбадѣ подложено ногу самостойной російской политикѣ и думаетъ, що лѣпше 10 Батенбергівъ нѣжъ якій зъобовязанія обмежаючи свободу Россіи. Публика дуже роздражнена. Нѣмецкій Цѣсарь Вильгельмъ звернувъ увагу рос. царя на то, чтобы Россія не дразнила анѣ Австріи анѣ Болгаріи и не утрудняла розвязанье нового гудза въ мирный способъ. Катковъ

надѣленный орденомъ, въ чѣмъ добавачаютъ всѣ довѣріе царя до него. «Нов. Время» каже, що на престолѣ болгарскомъ має засѣсти князь православный а не Нѣмецъ, якимъ е Александръ Батенбергъ. «Моск. Вѣдом.» пишуть: Маневры підъ Берестемъ-Литовскимъ мали дати доказъ о такъ великой вправѣ російского войска, що Россія може бути на теперъ спокойною, и на Балканѣ муситъ стати ся то, чого она собі бажае Часы уступівъ вже минули!

Нѣмеччина. Нѣмецкіи газеты пишуть: Народъ болгарскій ставъ ся теперъ паномъ своей власной судьбы, а справа болгарска по уступленію кн. Александра прибрала характеръ европейскій и може бути зновъ лишь черезъ всѣ тѣ державы залагоджена, що підписали угоду берлинську. Нѣмеччина уступае Россіи въ справѣ болгарской тому, понеже боить ся, чтобы Россія не звязала ся съ Франціею, котра теперъ збольшивши дуже свою военну силу готова при помочи сильного союзника одоброти одъ Нѣмеччины назадъ Альзацию и Лотарингію що прогнала у войнѣ 1870. р. Тымъ часомъ Россія не найшла у Нѣмеччины той помощи, якою сподѣвала ся; бо Бисмаркъ погодивши интересы Россіи съ Австріею на послѣдокъ заключивъ съ послѣдною тѣсный союзъ. Черезъ таке уважае Россія Нѣмеччину за своего великого противника, котра не може богато рахувати анѣ на Австрію съ славянскимъ Нѣмеччинѣ ворожимъ населеніемъ анѣ на Англію; котра такъ якъ и Австрія теперъ zagrożена всходными російскими планами. Выступленье Нѣмеччины противъ Россіи не закончило бы ся було безъ страшной войны. Чимъ большій поступъ Россія робить на балканскомъ півостровѣ, тымъ больше небезпеченство для Нѣмеччины, Австріи и для цѣлой Европы, а навѣтъ для цѣлого цивилизованого свѣту. Нѣмеччина середъ теперѣшнихъ обставинъ не може жертвувати ся запустивши ся въ войну рѣвночасно съ Россіею и Франціею, на коли другіи большіи державы сидятъ тихо або лишь зъ боку выглядяють лѣвшой хвилѣ, и тому муситъ лишити небезпечности вольный хѣдъ, бо сила ея на теперъ не сягае такъ далеко. Сеи политики хоче кн. Бисмаркъ поднати ся. — Парламентъ нѣмецкій закрыто въ понедѣлокъ, дня 8. (л. 20.) с. м. — Цѣсарь Вильгельмъ бувъ захорувавъ дуже небезпечно подчасъ маневровъ въ Штрасбургѣ, но теперъ уже мавъ станъ его здоровья полѣпшитись. — Гр. Гербертъ Бисмаркъ именованный заступникомъ хорого канцлера нѣмецкого въ справахъ заграничныхъ, зъ чого догадуютъ ся, що канцлерство нѣмецке перейде яко спадщина зъ отця на сына. — Партія клерикальна домагае ся конче введенія до Пруссіи монашескихъ чинівъ, а особливо Сзунтовъ, въ слѣдъ чого правительство прусске уже роспочало переговоры съ моравскимъ монастыремъ Бенедиктинівъ.

Англія. Кабинетъ англійскій выславъ до своихъ представителейъ при державахъ, що підписали угоду берлинську, окружикъ въ справѣ болгарской, въ котромъ заявивъ, що буде держати ся точно угоды бер-

линьскої. Міністерство дѣль заграничнихъ постановило зачекати на рѣшучій крокъ султана, яко верховного владѣтеля. Въ палатѣ пословъ одинъ посолъ заявивъ, що російська окупація або администрація Болгаріѣ задумана на одособленій акціі державъ, котру правительство не може уважати за правдиву.

Туреччина. Нота выслана до державъ, въ котрій Порто домагає ся рѣшучо, щоби державы высказали свій поглядъ на справу болгарську, якъ въ дипломатичныхъ кругахъ французскихъ увѣряють, выкликала въ Россіи велике занепокоєнне.

Румунія. Дня 17 л. с. м. якійсь має бути шинкаръ зъ Ронника именемъ Стойку Александреску стрѣливъ зъ пістолета на румунского президента міністрівъ п. Браціана въ тій хвилі, коли сей вертавъ до дому въ супроводѣ депутованого Робеску; однаково выстрѣлъ хибивъ цѣли и лишъ Робеску доставъ легкого раненія. Причина нападу має бути политична, якъ напастникъ казати мавъ, щоби край спасти ѿ дерилницѣ.

Болгарія. Заразъ по выѣздѣ князя прикази его виконано точно: полкъ кистендальскій роздѣлено межі другій а его хоругви поломано; такъ само попридѣлювано кадетівъ софійскихъ яко простыхъ жовнірівъ до полківъ. Въ суботу, дня 11. л. с. м., яко въ день именинъ князя выслано князеві до Югенгайму письмо съ благожеланіями съ підписами 250 пословъ. Въ понедѣлокъ, 13. с. м. зъ салѣ собранія усунено портрети царівъ Александра I. и III. а великій портретъ кн. Александра заслонено. Передъ засѣданьємъ собранье внесло окликъ въ честь князя а ѿтакъ вибрано найстаршого вѣкомъ селянина Боснякова президентомъ. Теперъ явили ся члени реґенціѣ и офицеры підъ проводомъ майора Попова. По промовѣ Стамбулова, котрый собранье ѿкрывъ, вышли офицеры зъ салѣ. Выбрана комісія народного собранія на промову реґенціѣ ѿновѣла односторонно; що замахъ зъ дня 21 серпня бувъ поганимъ, безчестнимъ дѣломъ горстки людей безсовѣстныхъ, котрый потрясъ цѣлымъ народомъ болгарскимъ и змусивъ его, щоби вразъ съ армією боронивъ чести, незалежности и корони а рѣвночасно, щоби домагавъ ся ѿ правительства примѣрного укаранія тыхъ, що его довершили; що нар. собранье высказує реґенціі и правительству признанье за предприняті мѣри для удержанія порядку и спокою и за маюче не задовго наступити скликанье великого собранія для вибору нового князя, и т. д. На конецъ собранье ухвалило адресу до царя російского, въ котрій молять Бога о довгѣ и щасливѣ его житѣ, складають у стѣбъ его свою глибоку преданність и просять, щоби царъ взявъ Болгарію въ свою опѣку и попиравъ ея нероздѣльність самостійність и незалежність. — По причинѣ першихъ роковинъ филипопольской революціі дня 18. (л.) с. м. ѿслуживъ въ Софіи македонскій єпископъ торжественне богослуженье, на котрѣмъ були всѣ міністри и много депутатівъ, зъ межі котрыхъ 60 выслало при сѣй нагодѣ поздорови-

тельную телеграму до кн. Александра. Въ недѣлю на другій день спалено въ Софіи прилюдно хоругви софійской школы кадетівъ, а день перелѣ тымъ спалено въ Радомири хоругви струмского полку. — Зъ Константинополя доносять, що Англія розвинула дуже велику дѣяльність въ справѣ болгарской. Межі Лондономъ а Софією заведено особну службу куріерську.

До ситуаціѣ. Нинѣ ніхто вже не може сумнѣвати ся, що Россія була тою державою, котра выкликала переворотъ въ Болгаріи, и котрой жертвою упавъ кн. Александеръ. Понеже Болгарія освободжена ѿ Туреччины Россією чимъ разъ бѣльше ѿ Россіѣ ѿдужала ся а въ послѣднихъ часахъ стала навѣть ворожо противъ неї, що головнио приписовано впливови кн. Александра; то панслависты російскій и ихъ праса не переставали выступати остро супротивъ политики своего правительства и довели до того, що правительство мусѣло разъ рѣшучо выступити. Тому напови мусѣвъ уступити такожъ и самый царъ, котрый крѣмъ того особисто не навидить кн. Александра. Ходило лишъ о то, щоби Россія позыскала для своихъ цѣлей Нѣмеччину и Австрію. Съ Австрією не такъ легка була рѣчь для того, що она має свои непосредный интересы на балканскѣмъ півостровѣ и що стоить въ тѣсній звязи съ Нѣмеччиною; за то лекше прійшло ся Россіи залагодити дѣло съ Нѣмеччиною. Франція старала ся о союзъ съ Россією, а кн. Бисмаркъ, щоби не допустити до такого союзу, мусѣвъ ужити цѣлои своєї штуки дипломатичной, щоби удержати дружбу Россіѣ. Наступили звѣстий зѣѣзды въ Кисинґенъ и Гастайнѣ: Нѣмеччина, Австрія и Россія згодили ся на усуненье кн. Александра Батенберґа, о чѣмъ панслависты болгарскій дуже добре знали и выкликали той заколотъ, котрый потрясъ цѣлою Европою. Революціонеры вывели князя, якъ въ послѣднѣмъ числѣ сказано, зъ Болгаріѣ, но князь за кілька днівъ назадъ сюда повернувъ, и бувъ всеюды сердечно витаний. Перенявши зновъ правленье мусѣвъ однако по кількохъ дняхъ подяковати и зъ престола уступити именовавши впередъ реґенцію составлену зъ Стамбулова, Каравелова и Муткурова, котрій теперъ въ его имени державою управляютъ, самъ выѣхавъ до Югенгайму въ Нѣмеччину.

Испанія. Въ ночи, зъ 19. на 20. с. м. збунтували ся були въ касарни 2 ікадроны кавалеріѣ и 209 инфантеристівъ (пѣхоты) и поранивши сторожу, котра не хотѣла ихъ выпустити зъ касарнѣ, пустились улицями черезъ мѣсто середь окликівъ: Най жіє республика! Ранили одного генерала и убили одного полковника. Ворохобники зѣстали покотаними; 85 ворохобників увязнено а до 40 осібъ укриває ся въ обрєсности Мадриду. Дня 21. с. м. приѣхала королева до Мадриду и має бути зовсѣмъ здорова.

БУКОВИНСКИЙ ТОВАРИСТВА РУСКИЙ.

Академичне тов. «Союзъ» вступае зъ новымъ школьнымъ рокомъ въ дванацатый рѣкъ своего существованія. Оно удержуе простору комнату, всѣ рускій и богато великорусскихъ, нѣмецкихъ, сербскихъ и польскихъ газетъ та журналѣвъ и обширну библиотеку. Яко одиноке и найстарше товариство звертае ся до всѣхъ академикѣвъ Черновецкогo университета громаднo вписувати ся въ его члены, щобы спѣльно заграбвати и стати ся на колышнѣхъ добрыхъ русскихъ патріотѣвъ. Соединиймось брати, въ соединеніи сила! — П. т. старшихъ Родимѣвъ просить «Союзъ» о ласкаву помѣчь моральну и матеріальну. Не забывайте, Батьки, на молодѣжь; бо молодѣжь то будучность!

Подяка. Осмѣляемъ ся зложити сердечну подяку свѣтлому зборови читальниному въ «Рускомъ-Баніловѣ», що зволить такъ величаво почитити память нашего незабутного батька, надаючи тамошнѣй новѣй читальни его имя. — Иванъ Семака, ц. к. нотаръ въ Тиролю, Евгений и Ілія Семака, академики въ Черновцахъ.

Читальня въ Испасѣ (коло Вижиці) отворила ся, якъ насъ звѣщають, 31. Серпня красно, весело и въ добромъ порядку. Обширѣйше описанье отворенія подамо пѣзнѣйше, новѣй читальни желаемо зъ щирога серця «Щастя Боже!»

Читальня въ Миліевѣ, сусѣдствѣ Испаса, е надѣя, що небавомъ такожь заснуе ся. Помагай Богъ!

На «Дѣмъ Народный» въ Черновцахъ, жертвовали: на «Омельяна» вижицкій Патріоты «жидика» въ сумѣ 2 зол. 1½ кр., доматоры и гостѣ у п. учителя въ Торакахъ 1 зол. 20 кр.; гостѣ на празнику въ Оршѣвахъ у п. учителя Поповича зложили 2 зол. 36 кр., при отвореніи читальнѣ въ Баніловѣ 5 зол. 87 кр., на храму у Шосцѣ зѣбравъ Гуцуль 5 зол. 18 кр., п. Рабиновичъ зъ Новоселицѣ 1 зол. — Щедрымъ дателямъ ревнымъ збирателямъ щиро-руске «Спасибѣгъ!»

Подяка. Выдѣлъ читальнѣ въ Черногузахъ складае товариства: «Просвѣта» за даръ 115 книжочекъ, «обществу им. Михайла Качковского» за даръ 30 книжочекъ и «Союзъ» въ Черновцахъ за даръ 12 книжочекъ щіру подяку. — Одъ выдѣлу читальнѣ въ Черногузахъ дня 12. Августа 1886. року. М. Поничъ, секретаръ читальнѣ.

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

(Его Превосх. министеръ рѣльництва) гр. Фалкенгайнъ посѣтивъ буковинську выставу и вернувъ 16. лат. с. м. до Вѣднѣ.

(Коломыйска мѣска рада) выбрала на послѣднѣмъ своѣмъ засѣданіи п. Теоф. Грушкевича професора гимназіѣ въ Коломыѣ, директоромъ тамошней выдѣловой школы. —

(Ц. к. рѣгиментъ бар. Вечей про. 41.) повернувъ зъ Галицкихъ маневрѣвъ уже назадъ до Черновецъ.

(Прозьба о управилненіи рускои правописи) выслана «Рускою Бесѣдою» до в. ц. к. министеріѣ просвѣты поскутовала. Учителѣ рускои мовы при черновецкихъ середнихъ школахъ отримали наказъ предложити въ сѣмъ дѣлѣ свое мнѣнье. Мы цѣкави, яке оно буде; на всякій випадокъ надѣємось, що «Руска Бесѣда» постараеться, абы правописъ вновѣй одповѣдала нашѣй пытомѣй рускоімѣ, а не була якъ доси церковнославянсько-болгарско-московско-руска.

(Православна школа дѣвоча), въ котрѣй нашъ консисторъ задумавъ скорѣнько отворити румунизаторску фабрику, е предметомъ зрѣлю розваги в. ц. к. министеріѣ, котра, диковать їй за то, не згодила ся слѣпо на пропозицію консистору, а затребовала одъ рады школьной выказу православныхъ ученицъ пося ихъ бесѣды. Е отже надѣя, що и рускій языкъ въ сѣй школѣ удостоитъ ся большого взгляду.

(Въ дѣлѣ новой гимназіѣ) высловивъ ся одинъ зъ найвысшихъ достойникѣвъ державныхъ, що Чернівцѣ мимо горячковой работы культуртрегерѣвъ не отримаетъ гимназіѣ, но, если она отворитъ ся, то въ Кѣцмани.

(О утраквистичне урядженіи учительскои семинаріѣ) въ Черновцахъ старають ся зъ одной дуже мѣрдающей стороны. Що то варта, выказала академія наукъ и другі въ Галичинѣ, куда оно-бъ завело, се знаемо мы. Буковинскимъ школьнымъ интересамъ одповѣдае толькѣ подѣлъ уч. семинаріѣ на особну руску и румунську. Якъ се-бъ далось перевести безъ большыхъ коштовъ, позволимо собѣ пѣзнѣйше близше описати.

(Низша школа реальна) въ Серетѣ упадае, числитъ бо сего року ледво колькадесять учениковъ, се чей наглѣншій доводъ, що полуднева часть Буковины має за много школъ середнихъ. Не можна-бъ еи замѣнити на низшу гимназію въ Кѣцмани? Просимо роздумати!

(Описанье выставки) въ Черновцахъ распѣчнено въ слѣдующѣмъ числѣ Буковины.

(Министра просвѣты) С. Е. Дра Гауча очікують въ Черновцахъ на другій тыждень.

(Рада державна) распѣчинае завтра нову сесію. (Згорѣло) 300 домѣвъ въ Калуші.

(Изъ Коломыѣ) День передъ вѣчемъ желяють многі изъ тамошнихъ патріотѣвъ устроити музыкально-декламаторскій вечеръ съ танцами. Рефераты поодинокихъ предметѣвъ, о котрыхъ має ся трактовати на вѣчу, уже приготовленіи. Всѣ надѣють ся дуже численного зѣзду, особенно селянъ. —

(Практичний испытъ) учительѣвъ школъ народныхъ при комисіѣ въ Черновцахъ распѣчне ся 22. л. Новембра; подавати належитъ до 8. л. Листопада.

(Воскресші качки). Великою брыкою їхавъ до Майзлѣвъ, нѣмецкой колоніѣ коло Станиславова, рудый Сруль; на брыцѣ почивала огранно куфа съ оковитовъ. Жидъ выїхавъ на мѣсть, тутъ роздавъ ся глухій трескѣтъ, а за нимъ тяжкій плюскъ. Трескѣтъ выдавъ завалившій ся мѣсть, плюскъ же бочка и Сруль — такъ якъ обое унали въ воду. Тымъ часомъ качки, подѣ проводомъ огромного качора, постѣпили подѣ мѣсть на воду, изъ котрой власне вылѣзъ Сруль трѣпаючи, чихаючи и кашляючи безъ кѣнца. Захланніи качки повкладали довгіи клювы въ розпущену оковиту и хлѣпали безъ мѣры, удивляючи, що налитъ ихъ чимъ разъ больша жажда. Въ кѣнци выїшли на берѣгъ и пияні «безъ памяти» покладали ся покотомъ. Небавомъ надѣйшла властителька качокъ и узрѣвши саміи

труны, була увѣрена, що хто то зъ завистныхъ сосѣдѣвъ отроивъ всѣ качки и нужъ въ плачъ! Заходячись одъ плачу и стогнаючи тяжко позбрала кѣльканадцять качокъ и одправилась въ кѣнци до дому, хочачи изъ отроенихъ пѣсля си мѣня качокъ спасти по крайнѣй мѣрѣ пѣря. Въ кѣлька годинъ справилась Горпина съ скубаньемъ, двѣ решета були повни качого пуху а нагѣ труны выкинула на огородъ. Но якъ зачудовалась господиня, коли пробудившись слѣдующого дня учула силъне «таканье» и узрѣла якъ всѣ качки, проспавши ся, тягнуть довгимъ плечемъ къ хатѣ затачаючись лишь болъше якъ звичайно, такъ якъ лишивъ ся у нихъ малый — Katzenjammer.

(Одкрытѣ красвой больницы въ Чернѣвцяхъ) одбудеть 1. лат. Жовтня с. р. На засѣданю красвой выдѣлу зъ дня 15. лат. Вересня именованъ: Дрѣ Вл. Залозецкѣй першимъ, а дрѣ Филиповичъ другимъ лѣкаремъ при хирургичномъ оддѣлѣ; дрѣ Цурканъ именованый першимъ лѣкаремъ при психиатричномъ оддѣлѣ (для зъумасшеднихъ) а п. Лад. Маерскѣй другимъ лѣкаремъ для виѣшнихъ слабостей.

(Изъ судовои палаты). Георгѣй Кучерявый зъ Кадобѣицѣвъ убивъ своего брата Семена въ свариѣ коло годѣвлѣ коней. А понежи онъ не мавъ намѣрена своего брата убити на смерть толькѣ, убивъ его боронячи себе самого, то збѣставъ засуженый лише на 8 мѣсяцѣвъ строгого арешту. — Коваль К. Шедловскѣй въ Суховерховѣ подрѣбивъ одного сѣбѣлого лева зъ олову и за то засуженый на три мѣсяцѣ до арешту. — 18-лѣтний Ив. Андроничукъ и 16-лѣтний Спиридонъ Карличукъ, оба пастухи, оскарженъ, що зрабовали своему пообратиму пожикъ. За то засуженъ на 3 мѣсяцѣ арешту.

(Пожаръ). Въ ночи зъ 11. на 12. лат. с. м. згорѣла въ Чернѣвцяхъ фабрика желѣзныхъ снарядѣвъ С. Редингера. Фабрика була заобеспечена. Господари не було дома.

(Русины въ Америкѣ), хотъ якъ ихъ небогато, а мають свою друкарню и свою газетку, котра называся «Америка» и зачала выходить одъ 15. серпня. Она выходитъ два разы на мѣсяцъ въ маленькомъ аркуши и коштуе на рѣкъ 4 зол. (2 долары); друкована кириллицею.

(Холера) появила ся въ Будапештѣ, головномъ мѣстѣ Угорщины и въ Рабѣ, одномъ мѣстѣ Нижнихъ Ракусъ надъ Дунаемъ.

(Въ Черновецкѣй гимназѣ) учило ся зъ православныхъ рускои религѣй вже лише 49 учениковъ. Мы жаловали ся торѣкъ и доводили фактами, що о. Чунгулякъ румунизуе нашу молодѣжь. Дирекцѣя гимназѣйна не предприняла противъ сего достойного отчика жадныхъ мѣръ и теперь можемъ записовати новѣ плоды его румунизацѣй. Торѣкъ певне зо 20 учениковъ русскихъ зрумунило ся! Що на то «Руска Рада»?

(За 5 зол. продавъ свое здоровье) Андрѣй Чивюкъ изъ Мѣховы жидови Шулимови Кадови. Кацъ закунивъ у п. Флондора садъ. Уганяючи за паробками, що збивали въ саду яблока, забѣгъ Кацъ до стайнѣ, де натрафивъ на спячѣго Чивюка и побивъ ему невинному коломъ голову и груди дуже тяжко. Чивюкъ пошовъ до Вишницѣ на скаргу, тутъ погодивъ его Янкель Нахманъ зъ Кацомъ за 5 зол., котрѣ Андрѣй по части прошивъ у самогожъ Нахмана, стративши кромѣ того 2 дни на дорогу. Сумѣваемось, чтобы тяжко побитый коли цѣлкомъ выздоровѣвъ, коли не дастъ за 5 зол. и житѣ. Отъ на якѣ штуки берутъ ся у насъ жида.

(Прав. консисторѣ) надавъ сими днями само-

стоятельну коопературу нововысвѣченому О. Гакману въ рускомъ селѣ Мосорѣвицѣ. Якъ чуемо, нанотецъ Гакманъ не знае анѣ слова по руски. Якжежъ онъ буде проповѣдувати и нашъ рускѣй нарѣдъ сповѣдати? Не е то чиста комедѣя посылати въ руске село священника, котрый не знае мовы ему повѣреного народа. Такъ буде ся у насъ православѣе, а потѣмъ нарѣкае ся на Русинѣвъ. Чуемо однакъ що селяне зъ Мосорѣвки протестуютъ противъ священника Румуна и жадають Русина, що цѣлкомъ сираведливо бо священникъ для громады а не громада для него. Каждая руска громада повинна помагати ся того.

(Вѣче окружие) одбуде ся дня 17. (29. н. ст.) вересня с. р. въ Коломиѣ съ слѣдующою програмою: 1. О 9. год. рано одправитъ ся бугослуженье въ церквѣ мѣскѣй св. Архистр. Михаила; 2. О год. 1/2 11. зберутъ ся участники вѣча въ аренѣ, устроеной въ парку мѣскѣмъ; 3. О год. 11. послѣдуе отворенье вѣча черезъ предсѣдателя комитету вѣчевого, на котромъ одбуде ся нарада надъ слѣдующими справами: а) Нашѣ конституцѣйны права и якъ зъ нихъ користати; б) Про заридъ нашихъ громадъ, якѣ его хибы и якъ бы нимъ заридити; в) Якъ бы розвинутѣ промыслъ у нашего народа и якъ бы зрѣбити, чтобы зъ него бувъ якъ наиболъший хосецъ; г) Про шкоды одъ лѣсной звѣрины и якъ бы одъ нихъ охоронити ся. 4. По каждомъ рефератѣ одбуде ся надъ нимъ дискусѣя и слѣдуе рѣшенье одвѣтної резолюцѣй.

(Именованя): Сталыми учителями именованъ: В. Поповичукъ въ Волоцѣ, В. Кушиѣрюкъ въ Погорилѣвицѣ, О. Илюкъ въ Дубѣвцяхъ, В. Орза въ Окнѣ и И. Григорѣйчукъ въ Давидѣвцяхъ; повѣтѣва рада школьна въ Кѣцмани уповажиена обсадити мѣстия въ Лужанахъ и Неполоковцяхъ провизорично; бо, якъ собѣ люди оповѣдають, здѣбный компетенты замолодѣ(!), другѣ не одбули ще свои кары, а третѣй ще не здѣбный; бо не мають ще практичного испыту. Не знати кѣлькѣдесять рокѣвъ треба мати, чтобы удостонитись сталои посады въ Кѣцманьскѣмъ повѣтѣ? U. A. w. g! — О. Караушъ именованый парохомъ въ Чудинѣ.

(Конкурсъ) выписанный на мѣстия сталыхъ учителей въ Шербѣвцяхъ (рускѣй языкъ) и Ниж.-Станѣвцяхъ (рум. языкъ) платня 400 зол. Подавати належитъ до 10. лат. Октября с. р. до школьной пов. рады въ Серетѣ.

(Цѣны збѣжа въ Чернѣвцяхъ.) Дня 25. Септембра с. р. коштували 100 кило: пшеницѣ новои 7 зол. 65 кр. до 8 зол. — кр.; — жито нове 5 зол. 50 кр. до 5 зол. 55 кр.; — овесъ 4 зол. 30 кр. до 4 зол. 50 кр.; — ячмѣнь 5 зол. 40 кр. до 5 зол. 70 кр.; — кукуруза 4 зол. 80 кр. до 5 зол. 60 кр.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

ЗАНѢВЕЧЕНЕ ЖИТѢЕ.

(Оповѣданье зъ житя студентѣвъ.)

(Дальше.)

Пришла масница. Забѣхавъ до мене Оцупокъ; се той напокъ, де я примостивъ Количку на лекцѣи, — кличе до себе блинцѣвъ ѣсти. Я до сего торгѣ и пѣшки! до блинцѣвъ, та до варениковъ и о пѣвночи встану. Пошовъ. Отутъ вперше бачивъ я ту Клеонатру Прищиху, що забѣла житѣе Количѣвъ. Съли за стѣвъ: поручъ мене Количка, за нимъ Прищичинѣ сынъ, хлопецъ лѣтъ 14, а проти Колички — Прищиха.

Дивлю ся на неи: козырь — молодѣця! чорни ва,

очи аж палають, сама б'їла, т'їлиста; лице тільки трохи широкіше, мені так не подобалося... Та такаж вона говірка, так і торохтять, а очима так і стріже, так і палить... А Копичка з себе був показний парубок; моторний, кучерявий, очи великі, н'їсь довгий... не тямлю я, чому наш молодик так лишув до довгоносих. Будь ти — наче намальований, а коли у тебе крива, ні одна й не гліє на тебе; аби-ж довгоносий, так єй і тягне до тебе. Се я вже добре спостеріг!

Дівчата — так н'ї! зовсім навпаки; они довгоносих не шанують, цурають ся их... Алеж дівчина — се зовсім инча річ! дівчина, коли закохається — зараз стане якоюсь полохливою, неговіркою; мовчить, та при людях боїть ся і очей підвести на свого коханого.

Я страх люблю спостерегати закоханих дівчат: в'ї очях у неї якийсь неспокій, страх, наче она чого жахається; н'їби она с'ї чим'ї танть ся та так і тремтять, що от'ї — от'ї хтось гукне на неї: «ага! так ти така! ти кохаєш єго!!»

Ц'їлком інше закохана молодик: ся дивить ся сміливо, с'ї погордою, та таким приском'ї сиїне з'ї очей, що часом і старого чоловіка дошкулить.

Отож дивлю ся с'ї під лоб на Клеопатру, зв'їсно, щоб не пом'їтила, що я єй сочу, а она прямо полум'їє і палить Копичку, так приязно, так лукаво всм'їхаеть ся до єго, а Копичка, — так і тає... «Єге, думаю, приїшло хлоп'ї». П'їшов є до дому, а они до св'їту там бенкетовали.

П'їсл'ї Великодня стр'їчає Остапа: слово по слову розбалакалися: «взяв, каже, друг'ї лекцію...»

— «Ой! хлонче! кажу єму: позырай на задні колеса! не помилися знов'ї.»

— «Щож, каже: я чоловік, а сказано: *egare humanum est.*»

— «Нехай!... а в'ї кого взяв?»

— «У Прища... не можна, каже, було не взяти, не яково було. Сам Прищ ще перед Великоднем поїхав до Петербурга тай доси там; а тым'ї часом показало ся, що Прищенкови треба допомогти, а то іспиту не здасть. Прища спытала ся у чоловіка що д'їяти; а он'ї їй: «озми вчителя.» Она тоді з Оцунком і пристала до мене. Я соб'ї подумав, щож, на короткій час можна...» згодив ся. Спасиб'ї їй она — Клеопатра — така вв'їчлива до мене, та добра: «щоб не пропадав, каже, у вас'ї час на ход'їнь до нас; у нас є зайва хата. Я їй перебрав ся. Сеж для мене вельми добре: хата, харч'ї ще ї грош'ї.»

Я нищечком'ї всм'їхнув ся і н'їчого: порадив єму бути обачним.

Гаразд... Пришли вакації. Прища нема. Прищина перел'їз в'ї сему клясу, значить, Остап пом'їг, — а можеб'ї оно ї само перел'їзло, хто єго знає.

Та сила не в'ї тому, що кобыла сива, а в'ї тому,

що воза не везе. Се д'їло добре і неминуче потрібне хоч'ї кому; а особливо нашим'ї гимназістам: десять м'їсяц'їв шк'їльного жиг'ї — зведуть дитину н'їнащо. Сам посуді: що дня п'їть годин'ї у кляс'ї, та дома годин'ї три за книжкою!... П'їсе наша школа д'їточке здоров'їе, та не про те річ.

Клеопатра — добра людина: намогла ся, щоб і Остап з нею їхав в'ї село. Остап об'ї-руч'ї. Поїхав... Тыждн'їв зо три вертаєт ся, такий засоромлений; хв'їст підгорнув, наче, прости Господи — п'їс на слот'ї мулить ся соб'ї, та: «кахи, кахи, кахи!»

— «А що се Остапе! пыгаю ся, так швидко з'ї села?»

Мулить ся, парубок, трет'ї ся, верзе мен'ї теревен'ї, а я єму:

— «Знаєш що, Остапе! ти мен'ї зуб'їв не заговори, я старий горобець і добре тямлю: що до чого, а хл'їб до борщу.» Тай ну єго спов'їдати! Молоду дитину не трудно довести до правды; он'ї мен'ї ї вложив усе, мов на долоні:

— «Що, каже: гр'їха танть, подобала ся мен'ї Прища; а то хіба-б'ї я взяв у неї оту лекцію, або хіба-б'ї я поїхав на село з нею! Колиж наче хто приворожив до неї; як побачив єй, так і потягло до неї. Доки не перебрив ся до неї — бачили ся ми ради — в'ї годі: чи то в'ї церкв'ї, чи в'ї театр'ї, чи на улиці, або в'ї Оцунк'їв. А як запросила она мене до сына, та ще ї хату дала, я ї не стамив ся б'ї радощ'їв! думка така: що дня бачити му єй, с'їд'їти му б'їла неї, дивити ся на єй очи, слухати єй голос... Ех! що ї казати! Отож, як перебрив ся я до неї, мои пан'ї наче переродила ся, наче не та стала: то була така прив'їтна, ласкава, а то стала неначе холодний л'їд. Чи в'ї ранц'ї здрастуеть ся, чи в'ї вечер'ї прощаєт ся — на мене ї очей не зведе, не гліє! кивне головою, подасть к'їнчик'ї руки... Я до неї, Господи, як! а она н'їби не бачить, н'їчого не прим'їчає, байдуже їй до всего. Мене ще б'їльше до неї тягне, ще б'їльше серце щимить. А в'ї ночі! Господи! аби було звезу очи на сон'ї, так она і вижаєт ся мен'ї, стоить перед моїми очима, та дратує мене. Не тямлю, щоб було, колиб она не повезла мене на село! можеб'ї доси мене раки в'ї Дн'ї-пр'ї з'їїли. І в'ї сел'ї що я попомучив ся! Роботи жадної нема; з'ї ранку пос'їдаємо на рундуц'ї, она шіє, а я вниваю ся в'ї неї очима... Тыждень так мучив ся; дал'ї снаги моєї не стало: взяв та прямо ї признав ся... она мене до лона... горне, тисне, ц'їлує!... Отоді почало ся моє раєван'їе! На в'їки не забуду я єй першого, довгого-предовгого, палкого наче огонь поц'їлука... А пот'їм як она мене миловала!... ех!... Та не на довго. За тыждень приїхав Прищ: день, другий — н'їчого; на третій — бачу чоловік на мене в'їком'ї д'їше, а на четвертий і каже:

— «Завтра в'ї ранц'ї посылаю до м'їста, нехай

и васъ одвезуть» . . . Одвезли . . . Клеопатрѣ не давъ и попрощати ся зо мною.

Отате розповѣвъ менѣ Кошчкѣ, та «кахи, кахи!» порады просить . . .

Взявъ ся я зновѣ до его . . . Погано . . . сучотка! ему вже про се нѣ слова . . . Лѣчу его . . .

Еге! бачу — нудить ся, чоловікъ, журить ся; про Клеопатру нѣ бнѣ, нѣ я — а нѣ телень, а такъ тѣлько — на догадѣ . . . се да те; нѣщо не помагає! Звѣстно жадною латинскою стравою коханье не выгонить . . .

Скѣнчили ся вакаціѣ: вернули ся Принцѣ . . .

Останѣ мѣй крѣпити ся: не йде шукати дебѣ побачити Клеопатру. Я радѣю: отѣ думаю конецъ «роману», ажъ де тобѣ! до кѣнця ще далеко було! . . .

(Конецъ буде.)

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

Ч. ТАРАСИЙ ПОДОЛЯКЪ ВЪ Ш. . . . Вашои дописи не можемо пошлѣти; бо то приватна рѣчь и не годить ся до газетѣ а до суду. Мило бы намѣ було достати одѣ Васѣ дописѣ о такихъ речахъ, що загаль обходять. Не бануйте, та напишѣть намѣ щось на ладѣ дописей, якѣ въ «Буковинѣ» читаєтѣ.

ВІІ. ПАНЪ Е. Я. . . . ВЪ БР. Повѣсть «Пожаръ въ малѣмъ мѣстечку» получили и помѣстимо. «Милосердный пѣснь» напечатано въ 7. книжочкѣ «Библіотеки для молодежи». Пожагай Богѣ до дальшихъ трудовъ!

П. П. БЪГАРИЙ ВЪ В. Ваше спростованье дойшло до насѣ запѣзно, тому его ажъ теперь помѣщаемо и то въ скороченю; бо прочіи точки не належать до рѣчи.

Н О В І І К Н И Ж К И.

Буковинскій Календаръ на рокѣ 1887. обѣму 10 аркушѣвъ зѣ портретами Шевченка и Федьковича, многими иншими образками и повнымъ шематизмомъ всѣхъ буковинскихъ урядѣвъ выйде вже за тыждень, цѣна 50 кр.; просимо замовляти у «Рускѣй Бесѣдѣ» або у Редакціѣ «Буковины» (Улиця липиная, ч. 29.)

Думки и Коломыйки на фортепянь уложивъ и своему другови Изидору Воробкевичу присвѣтивъ Константинъ Петровичъ Добровольскій ригеръ фонъ Бухенталь. (Оп. 31.) Така надписъ красуєть попри дуже удачнѣмъ портретѣ нашего великаго

заслуженого поэта-композитора Данила Млаки на гарнѣмъ творѣ звѣстного и поза границами Буковины композитора п. Добровольского-Бухентала, котру то композицію можна набути въ книгарняхъ «Р. Шали» и «Е. Розенцвайгъ» въ Чернѣвцяхъ по цѣнѣ 80 кр.

Оповѣданья про рослины О. Степовика, Книжочка въ двохъ частяхъ коштомъ и накладомъ Товариства «Просвѣта». 98 сторѣвъ зѣ многими образками, цѣна 30 кр. Ся книжочка повинна бути въ кожѣмъ школѣ и читальни, у простолюдина, у дитини и ученыхъ, така она интересовна.

«Библіотеки для молодежи», Рочника П. выйшла 7. книжочка и мѣстити въ собѣ: 1) Мѣсяць (балада А. Н. Ш.), 2) На чѣмъ стоить свѣтъ? (Астрои. статія А. Н. Ш.), 3) Милосердный пѣснь. (Оповѣданье Евгениѣ Ярошиньской.), 4) Вода (Зѣ исторіѣ природы.), 5) У лѣсѣ (Пѣсня), 6) Черваки (зѣ образкомъ) и 7) Пріятельство (Байка Гр. Никоровича).

До 12. книжочки доданіи будутъ нѣтъ на 2 голосы до сѣбѣванокъ помѣщенныхъ въ дѣтѣперѣшнихъ книжочкахъ сего рочника «Библіотеки», скоро прибуде достаточне число предплатитѣлѣвъ; бо доси, (стыдъ но правда) не покритіи еще грошей выдатки одинокого на всю Русь періодичного издавництва для молодежи. Надѣмось, що нашѣ родимцѣ оддѣчуть ся «Рускѣй Бесѣдѣ» и Редакціѣ «Библіотеки» за сей пріятный для молодежи додатокъ численною предплатою, одѣ чого зависить продовженье сего для выхованья нашої будучности такъ многоважного издавництва. Нашѣ товаришѣ по перу зволѣть звернути увагу своихъ читатѣлѣвъ на сей новый поступъ «Библіотеки для молодежи». — Предплата на 12 книжочокъ съ пересылкою 1 зол., поодинокіи книжочки à 10 кр.; книжочки на оказъ высылѣють ся на замовленя безплатно.

«Альманахъ» «Союза» и «Думка и 4 коломыйки» на фортепянь, (уложивъ Из. Воробкевичъ) съ чудово хорошимъ заголовнымъ образомъ высылѣе наша администрація по цѣнѣ 1 зол.

Е. И. К. ПИСКОРЖЪ,

— Чернѣвцѣ, рынокъ. —

На розѣ паньскои улицѣ.

— Найдешевши —

стали цѣны за готовіи грошѣ.

С К Л А Д Ъ

товарѣвъ чисто полотняныхъ, столовыхъ приборѣвъ, ручникѣвъ, хустокъ до носа, ширтинѣвъ и шифонѣвъ, перкалю, бархату и шкѣвъ, укрыти для мебѣлѣвъ, ковѣрѣвъ (диванѣвъ).

В Л А С Н Ы Й В Ы Р О Б Ъ

бѣлизны для муштинъ и женщинъ, якѣ и цѣлыхъ выправъ.

Моднѣи и шовковѣи товары. Великій выбѣръ пончѣвъ, шарпетѣвъ и трико-бѣлизны, крысокъ рѣжного рода, занавѣвъ всѣхъ родѣвъ, колдеръ, волняныхъ хустокъ и кофѣвъ. Складъ бѣлой и барвѣной баволины, нитокъ, нитчѣныхъ тасмѣвъ, гачѣвъ, мужескихъ краватокъ и т. д.